

31467

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

చెన్న పట్టణము 1926-వ సం॥ నవంబరు నెల 19-వ తేది శుక్రవారము

No. 194

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామనందనపుర కార్తికమాన శుద్ధ పౌర్ణమి.

సంచిక ౧౯౪

అమృతంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు వాందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోనముగలుగదు.

అమృతంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది



తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.



ఈమందును దుడ్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు



చక్కనిడబ్బితో సహా సీసం 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

సి. కన్నయ్యకం వెనివారివలన

చెన్నపురి ఎస్టేట్ డివిజన్ టర్లో

దళావతారము

ప్రతిదినము ఒక నెల రోజులవరకు ప్రదర్శింపబడును.

రాత్రి నాటకములు:—ప్రతి మంగళవారము, గురువారము, శనివారములోనున్న రాత్రి 9 గంటలకు
దగ్గటి నాటకములు:—ప్రతి సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము, ఆదివారములోనున్న సాయంకాలము 5 గంటలకు
నాలుగు యుగములలోనున్న శ్రీమన్నారాయణుడు అవతరించిన పది అవతారములును నాలుగు సంవత్సరములుగా
లక్ష యాదైవేల రూపాయలు ఖర్చుచేసి తయారు చేయబడి నాలుగు గంటలలో జరుపబడును.
టిక్కెట్ల ధరలు వివరము:—రు. 3, 2, 1, అణాలు 8.

C. CUNNIAH, Proprietor.

నైకలును తయారు చేయుటయం దొక నూతనపద్ధతి.

వర్తకునికి లాభకరమైనది

స్వంతదారునికి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది

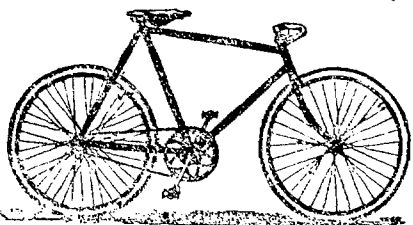
హార్ కూల్స్ నైకిల్స్ పలురంగులతో తయారు చేయబడినది.

(బ్రిటిష్ వారిచే తయారు చేయబడినది. అమితముగా తయారగుటచే
చౌకగా విక్రయించుటకు వీలైనది)

611

వేరునందు

హార్ కూల్స్



బలమునందు

హార్ కూల్స్

1-కి ధర రు 83 'లు మాత్రమే

ఎటుపు, ఆకుపచ్చ, నివ్వరంగు, ఊదా, అన్ని రంగులు కలిపిన రంగు మొదలగువాటిలో గలవు.

Sole Agents:—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras
Sole Agents for RUDGE, PEARL & INVICTA CYCLES.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108
Apply to:—

Imperial Telegraph Collage, Delhi

కంట్రాక్టు కావలెను

“పడమర గోదావరిజిల్లా భీమవరంలో 20,000 రూపాయల బంగారా కట్టుటకు కంట్రాక్టు కావలెను. కంట్రాక్టు కావలసినవారు యోగ్యతాపత్రాలతో సహితముగా తూర్పు గోదావరిజిల్లా పెద్దాపురం గ్రామంలో రెవ. సి. పి. ట్రాంబర్గ దొరవారిని డిశంబరు 15 వ తేదీలోపుగా ఖుద్దుర చూడవలెను”

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా కరము

ఆంధ్రప్రదేశ్ జ్యోతిర్లక్ష్మి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1
2046 డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ

ఇసాం! ఆచిము!! ఇసాం!!

ఆయుర్వేదాశ్రమములకు మార్గదర్శియగు

వైద్య విద్య

3259

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, 57, చై నాబజారు, మద్రాస్

ప్రకటన

6

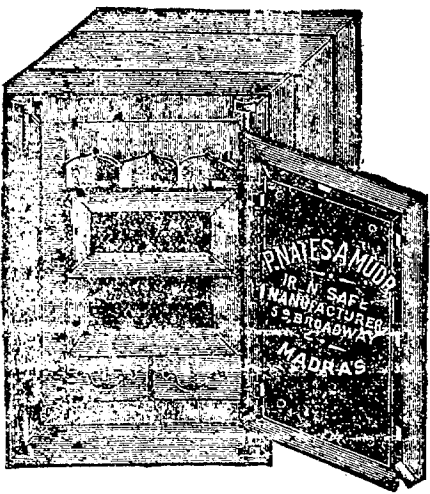
శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు సమస్తాయుర్వేదాషధములను శాస్త్రీయముగా శ్రద్ధతో తయారుచేయించి, అందరికి లభ్యమునవల్లుచేయ దల పెట్టి అర్హులసాయనసాలను నెలకొల్పి నారు. ఆయుర్వేదాషధము లన్నియు యిచ్చట దొరకును కేటలాగు కొరకు వ్రాయుడు.

2126 అర్హులసాయనశాల ముక్త్యాల కక్షమా.

సరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది



ఇప్పటిమోస్తరుప్రకారము బాగుగా తెలుసుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈదినవలె తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాప్రైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజనీరింగు వర్క్సు.

ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్లు

ఆయిల్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు నవి రిపేరుచేయుటయందుసమర్థులవారు. రైసుమిల్లుకుకావలసిన

సిలండర్లు, సాఫ్టింగ్ల నట్టులు సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్ప శైలిధి, పెద్దనాయకన్ పేట మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చినతరువాతచేసియివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బరులు వ్రాయబడును.

కాసు బంగారమునకు, సీమవెండికి, తర్పములకు పూచీనిచ్చెదము.



మావద్ద పలుకకముల లోలాకులు, దుద్దులు, మోపులు, బంగారుమెడచెయినులు, మొలతాడులు లంబర్లు మొదలగునవి తయారుగ నున్నవి. వినరములకు ఈదినవలె విలాసములకు వ్రాయును. 1597

ప్రాప్రైటరు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండుబదర్లు.

ది ఆంధ్ర జ్యాయలరి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెనీ

హెడ్డాఫీసు: బెజవాడ. 1149 (3) 1597 బ్రాంచి: 51 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

చదువుడు!

యోచింపుడు!!

కొనుడు!!!

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన

కామినియా నూనె

(రిజిస్టరుచేయబడినది)

ఉష్ణప్రచేతముల కిది ఆమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోకుండ కాపాడుచు, వారి యొక్క అభివృద్ధిని, సాగమును హెచ్చింపును. పుష్టయిందు గలుగునుటను పారద్రోలును, బట్టతలను మాన్పును.

రంగుమారిన వెంట్రుకలకు మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన సువాసన గలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచియోచనను గలిగించును. వేసకు వేలనుండి దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన అత్యుత్కృత గుణమును గుఱించి చాల గొప్పగా పొగడియున్నాడు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతాపత్రికను చదువుడు.

జివాచంద్రు భండారి, అమృతసర్ పంజాబునుండి వ్రాసినది:—

“మీ కామినియా నూనెను పరిశీలించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి.పి. మూలముగా 4 బుడ్డులు దయచేసి పంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకు ముగ్గునకుడు. ఇష్టమే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్డి ధర రూ. 1-0-0 పాస్టుఖర్చు 0-6-0 ప్రత్యేకము.

8 ” ” 2-10-0 ” 0-12-0 ”

హెచ్చరిక:—కామినియా నూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును నుండు నాగరిక మై యుండు ప్రతిదుకాణమునందు తప్పక దొరకును. కొందరు ఏర్పడు తెలియనివర్తకగుఱుటకు గల తక్కువరకము నిచ్చి

“ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనది” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్ప లాభము గలదని తెలుసుకొనుడు గాన అట్టి చల్లని వ్యాపారతంత్రములకు మీరు బోబడకుడు. ఎప్పటికిని కామినియా నూనె తప్ప

మరేయి వాడగూడ దని నిరసరచుకొనుడు.



అత్తరుల లన్నిటికి రాజువంటిది

ఓటో దిల్ బహారు

వాడినవా రందరిచే చాల గొప్పగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతిరుమలయందు కొన్ని ముక్కలను వేసిన క్రొత్తగా గోసిన పువ్వులవలె

మీ చుట్టుప్రక్కలకు దారి వాసన వ్యాపించును.

దీనిని ఒకసారి వాడుడు.

తరువాత మీ చెవ్రుడును దీనినే వాడుదురు.

1/2 బొంబు బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 2-0-0; వి.పి. ఖర్చులు ఆదా 0-5-0 ప్రత్యేకము.

1/2 ” ” ” 1-4-0; ” ” 0-5-0 ” ధర రూ. 2-0-0

సోల్ వజంట్టు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్గు అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

285, జమ్మా మశీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి.



ఈనెల 16 వ తేది ఆంధ్రపత్రికలో మాగుంటూరు మండల విలేజురి వ్రాసిన “ఎన్నికల సంరంభము” అను న్యాయమును గమనింప కడువిచారముగ నున్నది. అందు “కమ్మవారి దృష్టిలో యిద్దరు కమ్మలు తప్ప మరియొకరు గానింపలేదు” అనుట కేవలము పొరపాటు. ఇద్దరు కమ్మవారన్నంత మాత్రమున కమ్మవారిలో నెక్కువ సంఖ్యాకులు యిద్దరి కమ్మవారికే ఓట్ల నొసగినని పాపము పీరియూనగాబోలు. కమ్మవారిలో కొద్దిభాగమునకు కమ్మతత్వోద్భవము గలిగిన మాట వాస్తవము. ఈకులతత్వము గుంటూరుజిల్లా కమ్మవారిలో కన్న బ్రాహ్మణులలో నెక్కువగ నున్నదని ఈవిలేజురి గ్రహించియు వ్రాయకపోవుట కడుంగడు శోచనీయము.

నాయుభ్యునాయుడుగారికి, సింగిల్ వోట్ల నొసగినని యు కమ్మవారికి యితర కులములు కానించలేదనియు వ్రాయ సాహసించిన విలేజురి బ్రాహ్మణులలో యెక్కువభాగము బ్రాహ్మణులకే ఓట్ల నొసగిననియు చాలవర కవి సింగిల్ వోట్ల ననియు వ్రాయకుండుట తనకులమున కవమానమని కాబోలు పాపము తమ పత్రికద్వారా నేరమును కప్పిపుచ్చ సాహసించిరి.

“అంజనేయులు నాయుడుగార్లు నోడిండుటకు అధిక సంఖ్యాకులతో గూడిన కమ్మవారు భగీరథ ప్రయత్నములు జేసి”రనుట బద్ధము. కమ్మవారిలో చాల భాగము నాయుడిగారికి వ్యతిరేక్తముగ నున్నమాట వాస్తవము. కాని బ్రాహ్మణుల పూర్తి సానుభూతియే నాయుడిగారి విజయమునకు ప్రథమసోపానము. ఈవిషయము మాజిల్లాలోని బ్రాహ్మణులకు తెలియకపోలేదు. గుంటూరు టవును బ్రాహ్మణులలో (కాంగ్రెస్ వారిలో యెక్కువనుండి గూడ) పూర్తిగ సాయమొనరించిన గుంటూరులోని బ్రాహ్మణ కాంగ్రెసువాదులే నాతో ముచ్చటించిరి. దీనినిబట్టి కమ్మవారిలో నాయుడుగార్లు సహాయములేదని మాభావముగాదు.

అంజనేయులుగారికి కమ్మవారిలో యెక్కువ సంఖ్యాకుల సానుభూతి లేనిచో ఎల్లెక్క ఫలితములు వేరువిధముగ పరిగణించెడి వనుటలో నాశ్చర్యములేదు. తెనాలి తాలూకాలో మొదటివారుగ నుండుట సంభవించినేరదు.

“అన్ని కులములు నాయుడుగారి కిచ్చిన స్వాగతము జూచిన ఆశ్చర్యము గలిగెను”. వాస్తవమే వస్తుకొనెదము ఇది కమ్మవారి నిరంకుశత్వమునకు తాళజాలకయే యనుటలో ఈవిలేజురికి కమ్మకులముపై గల పూర్తి ద్వేషము వెల్లడియగుచున్నది.

కన్నెగంటి సూర్యనారాయణమూర్తి రాజు కొన రామయ్య చౌదరిగార్లు అంజనేయులుగారి విషయములో పూర్తి సానుభూతి చూపించలేదని వ్రాయ సాహసించు విలేజురి చాకచక్యత నెటుల కొనియాడవలయునో తెలియవచ్చునది పైవారి పూర్తి సానుభూతివలననే గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులలో నొక్కఁడైన జయమొంద గలిగిన గర్వింపి కాంగ్రెస్ వారు పైవారికి కృతకృత్యులై యుండుటకు మారు ఈవిలేజురి బోంట్లు కమ్మకుల ద్వేషముచే జూపుచున్న కృతఘ్నులకు విచారించవలసి యున్నది.

కాంగ్రెస్ రెండవ అభ్యర్థి యోడిపోవుటకు ముఖ్యకారకులలో బ్రాహ్మణు లొకరనుటలో నాశ్చర్యములేదు ఈవిషయము శ్రీయుత ఆంధ్రకేశరి టంగుటూరి ప్రకాశము పంతులుగారికి కూడ విశేషకరమే!

క్రిందటిసారి ప్రధానామాత్యులగు పానుగల్ రాజుగారు తెనాలి విచ్చేసినపుడు గూడ బ్రాహ్మణ ప్రాతినిధ్యము చెన్నపురి శాసనసభలో లేకుండ జేయవలెనని బోధింప నది వీలులేదని ఘంటాపథముగ వాదించినవారు కొ|| రామయ్యచౌదరి గారేనని నొక్కి చెప్పగలను. ఈవిషయము విలేజురిగారికి తెలియకపోలేదు. తెలిసియు యెలకో యిట్టి వ్రాతలు వ్రాయ సాహసించుట!

కల్లూరి చంద్రమౌళి,

వి. యస్. సి. (ఎబర్డిన్)

“పుష్ప వనము”

ప్రీతికరముగు వాయువును వీచునట్టి పుష్పవనమందు విహరింపుట కెవరినునన్న ఇష్టపడకుండును? ఇది అన్ని పనులు ములందు సాధ్యముకాదు. అయినను మీ జేబునందు ఒక బుడ్డి

“ఓటో మధురాణి”

యుండినచో ఎల్లప్పుటికిని పుష్పవనమందు దుండిన పరిశీంపుడు!!

“మెజిస్టిక్ హేరాయిలు”

అత్యుత్తమముగు తైలము అని నొక్కి వక్కాణించుచున్నాము: శిశోజములను పెంచుటయందు దీనికి సాటి వేతాకటిలేదు. జేమ్స్ నెల్సన్ అండ్ కంపెనీ,

8197 287 గోవిందప్పనాయనపేడి - మద్రాసు

గౌహతి కాంగ్రెసు

జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘములకు హెచ్చరిక

ఎన్నికల హడావిడిలో నుండుటవలన ఒకటి రెండు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములవారు తప్ప తదితర కాంగ్రెసు సంఘముల వారు గౌహతికాంగ్రెసునకు ప్రతినిధులనెన్నుకొనినట్లుకాన్పించదు. ఈ సెలవులలోపుగా ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము వారు ఆంధ్రప్రతినిధుల జాబితాను గౌహతి కాంగ్రెసు సన్మాన సంఘమువారికి పంపవలసియున్నది. కాన జిల్లాసంఘము వారు సరిగా సమావేశమయికాంగ్రెసునకు ప్రతినిధులనెన్నుకొని ప్రతినిధుల జాబితాను మా ఆఫీసునకు పంపకోరుచున్నాను. గౌహతి కాంగ్రెసులో ఉద్యోగస్థీకరణముగూర్చి చర్చ రాగలదు. ఆంధ్రప్రతినిధులు పలువు రచ్చటకు వెళ్లుట అత్యవసరము. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు యీసంగతిని గుర్తించి త్వరలో ప్రతినిధుల నెన్నుకొని మా ఆఫీసునకు పంపకోరుచున్నాను.

* * *

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ యీ నెల 28-వ తారీకునగాక 27-వ తారీకు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు ఏలూరులో గాంధీవిద్యాలయ భవనముందు సమావేశ మగును. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభాసన్మాన సంఘమువారికోరిక నమసరించి ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ 28-వ తారీకునుండి 27-వ తారీకునకు మార్చబడినది. అనాడే ఉదయము 11 గంటలకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘకార్యనిర్వాహకసభ సమావేశమగును. అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘసభకును, గౌహతి కాంగ్రెసునకును ప్రతినిధుల ఎన్నుకొనవలసియున్నది. కాన సభ్యులెల్లరు తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావు

సహాయకార్యదర్శి, ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెసుసంఘము.

నాయునుహాసభ ప్రత్యేకప్రాతి

నిధ్యము గోరుట

రాజమండ్రి, నవంబరు 18—శ్రీయుతగురివెండలగూర్జనారాయణగారిట్లు తంతి నంపియున్నారు. ఆంధ్రదేశ నాయునుహాసభ 17 వ తేదీన నిడదవోలునందుసమావేశమైననాయులకు (మంగళ్ల) ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము కాసనసభయం దీయవలయు ననియు ఆస్థానమునకు శ్రీ వైద్యరత్న వైద్యభూషణ భిషగ్వర డాక్టరు పొన్నాడ వెంకటాద్రిగారే తగినవారనియు వారు రాష్ట్రనాయుసంఘకార్యదర్శి లనియు ఆంగ్లమంగళ్ల నాయకు లనియు, తీర్మానించిరి. కావున వారినే నాయునేటు చేయుమని ప్రభుత్వమును కోరుచు తీర్మానించిరి.

ఆత్మహత్యయా?

సిల్లా, నవంబరు 18—నిన్న ఉదయమున డిప్టీ ఆర్టిలరీ డైరెక్టరు షెర్లసనుగారు యునైటెడుసర్వీసు క్లబ్బునందు తన పడకలపైనుంచి పడియుండిరి. ఏల మరణించిరో తెలియలేదు. (అ. (పె.))

కలకత్తా, నవంబరు 18—గవర్నరుగారు కలకత్తా స్కాచివారితో భోజనము చేయబోయెను. (అ. (పె.))

కలకత్తా, నవంబరు 18:—రైల్వే సలహాసంఘ అధ్యక్షులు బి. యక. శర్మగారు 20 వ తేదీన ఢిల్లీకి వెళ్లెదరు. (అ. (పె.))


చిట్టగాంగు, నవంబరు 18:—రైల్వేల ప్రధాన కమిషనరు డివెంబరులో ఇక్కడకు వచ్చి ఇన్-బర్మానైల్వేలను చిట్టగాంగు అరకానులమధ్య వేయుటనుగూర్చి ఏ. బి. రైల్వే సలహా సంఘముతో చర్చింతురు. (అ. (పె.))

రంగూను, నవంబరు 18:—పోస్టు టెలిగ్రాఫుల డైరెక్టరు జనరలు సర్ గౌ. ననాయగారు నేడు బర్మానైత్తకసంఘ కమిటీతో కలిసి ముచ్చటించిరి. బర్మా ఇండియాఅమధ్య తంతి వార్త తీగలు చెడిపోవుటగూర్చి చర్చించిరి. ప్రతికావిలేఖరుల రాసీయలేదు. (అ. (పె.))

వర్షపాతము

సిల్లా, నవంబరు 18:—పశ్చిమమున వర్షము తక్కువగా నున్నది. నాగపట్నముందు దుక్కెడు వర్షమున్నది.

నూచన:—మార్చేదియు కానరాదు. (అ. (పె.))



బ్రాస్సో

ఇ తడి, రాగి మొదలైన లోహములను శుభ్రముచేయు లోహపు మెరుగు

మీ చేతులకు గాని, సామానులకు గాని, కష్టనాధ్యముకానిదియో, పాడుకానిదియో, హానికరము కానిదియు బ్రాస్సోయే!

మీ పాత్రలను మన్నుతోను, బూడిదతోను శుభ్రపర్చు లోపలే బ్రాస్సోను ఇ తడి రాగి సామానులకు ఉపయోగించిన వెంటనే మంచిమెరుగు వచ్చును. కొన్నిచుక్కలను మీ బట్టమీద చల్లి రుద్దినయెడల విచిత్రము కలుగునట్లుగా బట్టనుండు కుళ్లుఅంతయు పోయి ప్రకాశవంతమగును.

బ్రాస్సోయందు జంతుసంబంధ

మైన కొవ్వుపదార్థము కలియలేదు. ఇది చేతితో తాకబడకయే తయారుచేయబడినది.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము

ప్రపంచమందున్న వాటిలో శ్రేష్ఠతరమైన చందనతైలము, పరిమాణమైన సబ్బుచేరి మైసూరు చందనసబ్బు అగుచున్నది. చందనతైలము మైసూరు సంస్థానమువారిచే స్వాతంత్ర్యముగా తయారుచేయబడి, గవర్నమెంటు కర్మాగారమునందే బట్టిలో వండి దించబడుచున్నది, మరియొక గవర్నమెంటు కర్మాగారమునందు సబ్బులు తయారుచేయబడుచున్నది. ఈరీతిగా మైసూరు చందనసబ్బులకు కార్యరూపకముగానే స్వాతంత్ర్యము. యేర్పడినది, మైసూరుసబ్బులను కొనుటచే మీరు స్వదేశీ పరిశ్రమమునకు ప్రోత్సాహమునగినవారగుదురు. ఈ ప్రకారము మనదేశమునందే వైకమునుంచుటకు తోడ్పడుదు. ధరల జాబితాకు, అమ్మకపు పరతులకు వ్రాసిన తెలుపబడును.

గవర్నమెంటు సోపు (సబ్బు) ఫ్యాక్టరీ

బెంగుళూరు.

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

“మేక్విస్” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనుగ్రంథము.

దేశభక్తి గలవా రందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.

తనా ఖర్చు ప్రత్యేకము.

వెల ప్రతి 1-కి రూ 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

6, 7, తంబు శెట్టి వీధి

మదరాసు.

కృష్ణగోదావరిజిల్లాల ప్రజల కాంగ్రెసు అభిమానము

టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారి

అభింద విజయము

భారతశాసనసభ ఎన్నికల ఫలితము

టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు (కాంగ్రెసు) 18651 వోట్లు

మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు (రెస్పాన్సివిటీ) 7021 వోట్లు

(స్వకీయవిలేఖరి తంతినార్త)

కాశీనాథ, నవంబరు 18:—కృష్ణగోదావరి జిల్లాల భారత శాసనసభ నియోజకవర్గపు బాలెటు పేపర్లను పరిశీలించుట చేత దినము మధ్యాహ్నము ప్రారంభమయ్యెను. సమముగ 1 గంటకు వోట్లు లెక్కపెట్టుట ప్రారంభమయ్యెను. మొత్తము మీద నియోజకవర్గమున 45547 వోట్లున్నారు. వీరిలో 26511 మంది ఎన్నికలయందు పాలుగైకొనిరి. ఇందులో 839 వోట్లు ఇన్ చార్జి చేయబడెను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి అఖండవిజయము ప్రజలయందు గొప్ప ఉత్సాహము కలుగజేసినది. మొదటినుండియు ప్రకాశంపంతులుగారికి వచ్చుచున్న వోట్లే ఎక్కువగనుండును.

2-30 గంటలకు అభ్యర్థులకు వచ్చినవోట్లు

ప్రకాశంపంతులుగారు వోట్లు 1200
మొ. రామచంద్రరావు పంతులుగారు 550

3 గంటలకు

ప్రకాశం పంతులుగారు 4900
రామచంద్రరావు పంతులుగారు 1800

3-30 గంటలకు

ప్రకాశంపంతులుగారు 7200
రామచంద్రరావు పంతులుగారు 2700

4 గంటలకు

ప్రకాశంపంతులుగారు 11400
రామచంద్రరావుగారు 4800

4-15 గంటలకు

ప్రకాశంపంతులుగారు 18651
రామచంద్రరావు పంతులుగారు 7021

4-15 గంటలకు వోట్ల లెక్కపెట్టుట పూర్తయ్యెను. టి. ప్రకాశంపంతులుగారు విజయమొందెనని రిటర్నింగు ఆఫీసరు జి. టి. హెచ్. బ్రాకరుగారు ప్రకటించిరి.

శాసనసభాభ్యర్థుని అపజయము

అశోగ్యసామి ముదలియ్యగారు భారత క్రైస్తవ పులచే ఎన్నుకొనబడిరి

అశోగ్యసామి ముదలియ్యగారు (విజయము) 2048
యస్. రత్న సామిగారు (పరాజయము) 1574
చంద్రవనశాస్త్రి 152

మధ్యజిల్లాల భారత క్రైస్తవ సంఘప్రతినిధియు, గడిచిన శాసనసభకు అభ్యర్థులును అగు రత్న సామిగారికిమారు ఆ అశోగ్యసామి ముదలియ్యగారిచే నోడింపబడిరి. నిన్నటిదినము చెన్నపురి కలెక్టరుహిల్స్ ప్రాంగణము 12 గంటలకు వోట్ల లెక్కించుటకు ప్రారంభించి సాయంత్రము 5-45 గంటలకు ఫలితమును ప్రకటించిరి. 4 గంటలవరకు వోట్ల లెక్కించుట ప్రారంభింపబడలేదు. అభ్యర్థులెవరును ఏజంటుదప్ప క్రమికా ప్రతినిధులైన నా లోనికీబోవుట కమమతి యొసంగబడలేదు. 12 గంటలనుండియే ఇరువురు అభ్యర్థులపక్షమునను ప్రజలరుదించి అఫీసువద్ద చేచియుండిరి. సాయంత్రము 5 గంటలకు కలెక్టరు ఆఫీసు అవసరమంతయు ప్రేక్షకగణములచే నిండిపోయెను. అశోగ్యసామి ముదలియ్యగారి యభిమానలే అధికముగనుండిరి. 5-45 గంటలకు కలెక్టరుగారు అశోగ్యసామి ముదలియ్యగారు గెలచినటుల ప్రకటించినవెంటనే అత్యుత్సాహముతో ప్రేక్షకులు హర్షధ్వనులు గావించిరి. అశోగ్యసామి ముదలియ్యగారిని పలువురు పుష్పమాలచే నలంకరించి మోటారులో గూర్చుండబెట్టి జయజయధ్వానములతో దీసుకొని వెలిగిరి.

ఎన్నికలు - తదనంతరము

కాంగ్రెసు పక్షమువారి ధర్మము

కారవనీయ లగు జాక్సరు యు. రామారావుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

ఈ రాష్ట్రమున ఎన్నికలు ముగిసినవి. కాంగ్రెసు పక్షమునకు అఖండముగ విజయము కలిగినది. సాంఘిక దురభిమానముతో కూడిన పానగాలంపక్షము అంతరించినది. జాతీయతాభావము రాష్ట్రమున ప్రకటింపబడినది. ఈ సాంఘిక ద్వేషములు, ఉద్యోగముకొరకు దేవులాడుట ప్రజలమనస్సును కల్పవృక్షం లేదనియు, నిజముగ ప్రభులకొరకునది జాతీయతాభివృద్ధిగాని సాంఘికవిద్వేషములు కాదనియు ఈ ఎన్నికల ఫలితములు స్పష్టపరచుచున్నవి. కాన భారతశాసనసభకు, రాష్ట్రీయ శాసనసభకు ఎన్నుకొనబడిన క్రమికాంగ్రెసు అభ్యర్థియు, నియోజకవర్గములవారికి గావించిన వాగ్దానములను మరువక, ఈ సందిగ్ధసమయమున జాతీయగౌరవమును కాపాడవలెనని నవలయును. మనదేశమునందలి వోట్లను నూత్నబుద్ధి గలవారనియు, వోట్లవిలువను చక్కగ గ్రహించినవారనియు నా అనుభవములన్ని గట్టికెప్పగలను. వోట్లను బుజ్జగించి మంచిమాటలు చెప్పి వోట్లసంపాదించుకాలము పోయినది. ఇప్పుడు వోట్లను తనవోటు నిచ్చుటకుపూర్వము అభ్యర్థుల యోగ్యతాయోగ్యతలను పరిశీలించుచున్నాము. ఈ సంస్కృతభావమును ఆదరించువారియు, శాసనసభలయందున్న ప్రజాప్రతినిధులకు నిజముగ అధికారము ఇంచుకైనను లేదనియు, పన్నులు విధించుట, ప్రభుత్వధనమును ఖర్చుపెట్టుట మన్నన అధికవిషయములందు ప్రజాప్రతినిధుల కెట్టి అధికారము లేదనియు, పరిపాలనావిధానము మార్పులకు ప్రజాప్రతినిధులకు శక్తి లేదనియు, జాతీయభిమానముగల ఆందోళనపరులగు నోళ్లను కట్టినచుటకై ప్రభుత్వమువారు మంత్రిపదవుల నిచ్చెదమని ఆశపెట్టుచుండెదనియు కావున దేశక్షేమమునకు కృషిసలుపుటకు శాసనసభలు అవకాశ మొసగంతకాలము కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఉద్యోగములనంగీకరింపకూడదని తీర్మానించుకొనినట్లు మనమందరము ఎన్నికలసమయమున నియోజకవర్గములకు ఘంటాపథముగ చెప్పియుంటిమి. మన వాదమందలి సత్యమును ప్రజలు గుర్తెరిగి కాంగ్రెసుపక్షపు అభ్యర్థులకు విజయముకలుగజేసిరి. 40 సంవత్సరమునుండి జాతీయ వ్యవహారములను జరుపుట ప్రజలయందు దేశభక్తి త్యాగము పురిగొల్పిన కాంగ్రెసు మహాసభయొక్క పవిత్ర పాతచరిత్ర ప్రజలకు విశ్వాసము కలుగజేసినది. ఇట్టి కాంగ్రెసు మహాసభకు ప్రతిచేతనవారు దేశమునకు ద్రోహముచేయరనియు ఆడినమాట తప్పరనియు, ప్రజాక్షేమమును పాటించక స్వలాభముకై ప్రాకులాడుట అసంభవమనియు ప్రజలకులచి కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులకు వోట్లనిచ్చిరి. ఇప్పుడు మంత్రివర్గపు నియామకమువిషయమై ఆలజుడి ఏర్పడినది. ఈ సమయమును ఎదలకూడదనియు, కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రిపదవుల అంగీకరించి దేశమునకు లాభకరమగువిధమున సంస్కరణముల నుపయోగించవలయునని కొంతమంది మిత్రులు సలహా నొసగుచున్నారు. ఈ ఆలోచన కొంతవరకు సరసము నేయున్నది. కాని ఇప్పుడు మనము మంత్రిపదవుల నంగీకరిం

చిన మాడుసంవత్సరముల అంతరము జరుగునన్ని కలలో ఏమొ ఖముపెట్టుకొని నియోజకవర్గములవారిని వోట్ల నడుగగలము మంత్రిపదవులనే అంగీకరించెద మనుకొనెదము. ప్రజలకు మనమేమి లాభముచేయగలము. వోట్లలో అధికసంఖ్యాకులు కైతులు. వీరికి భూమిపన్ను తగ్గెనగాని లాభముకలుగదు కాని భూమిపన్ను రిజర్వుడు డిపార్టుమెంటుగ నున్నంతకాలము శాసనసభ్యుల ఆటసాగదు. పర్యవేంటు నెట్టిల్పించుటయు తయారు చేయుటకూడ అసంభవము. ఇప్పుడు విధింపబడుచున్న పన్నులు సాచ్చింపబడకుండునట్లయిన మనము పనిచేయజాలము. సర్ చార్లసు టాడ్ హంటరుగారి యజమాన్యమున సమావేశమై విచారణ కొనసాగించిన పన్నువిచారణసంఘమువారు వెయ్యి కోట్లపన్నులను సూచించియున్నారు. వివాహములకు లైసెన్సు ఇయ్యవలయుననియు ప్రతివివాహమునకు లైసెన్సు ఛార్జి ఎనులా చేయవలయుననియు ఈసంఘమువారు సూచించియున్నారు. రాజోవు భారతశాసనసభయందు పన్నుల విచారణ సంఘమువారి నివేదికముపై చర్చజరుగును. అధికారవర్గమువారి సంఖ్య అధికముగ నుండుటచే ఈ విచారణసంఘమువారు గావించిన సలహాలు అన్ని కాకపోయినను కొన్నియైనను ఆమోదింపబడవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు కొత్తపన్నులను విధించువిషయమై వెనుదీయరు. ఎక్స్ సైవిధానము మరియొక చిక్కివిషయము. కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రిపదవుల నంగీకరించిన ఎక్స్ సై ఆశాయమును సంపూర్ణముగ రద్దుచేయుటకు వీలగునా! కాంగ్రెసు మంత్రులు రాష్ట్రమునందంతయు నిర్బంధించి త ప్రారంభవిద్యావిధానమును అమలునందుంచగలరా? గ్రామములందుండువారందరకు వైద్య సౌకర్యములను కలుగజేయగలరా? నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరింపగలరా? ప్రజలకు నిజముగ మేలు కలుగజేయవలయుననిన మంత్రులకు రాష్ట్రపు ధనాగారముపై అధికారముండవలయును. రిజర్వుడు, శాఖవారు సంవత్సరమునకు కొంతధనము భిక్షము పెట్టు విధమును ఇచ్చుదలి అంతమొందవలయును. ఈధనము సాధారణముగ జరుగపడని కర్మకాండకు సరిపోవునుగాని నిజముగ దేశమునకు లాభకరమగు విధానములను అమలునందుంచుట కెంతమాత్రము చాలదు. కావున రాష్ట్రములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ఇవ్వబడునంతవరకు కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రిపదవుల నంగీకరించినను దేశమునకెట్టి లాభము కలుగజేయజాలరు. కావున అన్ని రాష్ట్రీయ శాసనసభలయందును భారతశాసనసభయందును కాంగ్రెసుపక్షమువారు అపోజిషనువర్గము నందుండి ప్రజల హక్కులను పాలుమారక కాపాడుచుండవలెను. ప్రజల హక్కులకు అంతరాయము కలిగించు ప్రయత్నముల నన్నిటిని ప్రతిఘటించుచుండవలెను. వోట్లను ఇట్టి విధానమునే ఆమోదించుచున్నారని ఈఎన్నికలలో స్పష్టపరచిరి. ఇప్పుడు మనము ఉద్యోగముల నంగీకరించుట ద్రోహముగను.

శరీరమర్తశాస్త్రము

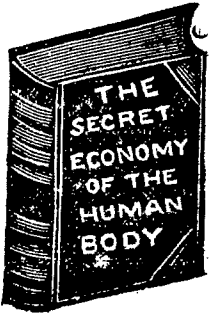
చదువ చదువ సంతోషించెదర! నీకు కావలసినదియు! నీవు చూడవలసినదియు చాలకొలది వెదకిన శాస్త్రమిదిగా

ఆంగ్లభాషలో ఇట్టి పూర్తిరహస్య శాస్త్రము ఇదివరకు యెవరినెలువబడిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో శ్రీ పురుష లక్షణములును వారియొక్క ఆవయవము విలక్షణములు శృంగార రహస్యములును. మొగ ఆడ అను శిశు ఉత్పత్తి వివరములును, పూర్వము మహాబుధులు మర్మముగా వ్రాసిపెట్టినపుస్తకమును చక్కగా 64 వివిధచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము.

డా 1-0-0 ఎ. పి. చార్జి 7 ఆదాయం.

ఎం. ఎన్. నరస్వతి అందు కంపెనీ,

287 నెం. 11, ఆరుముగంపిడి, మదరాసు.




గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తును గురించి ధర్మన్యాయంబగు 5 ప్రశ్నలు బాగా వ్రాసిపంపిన ఎడల సరియగు బదులు వ్రాసిపంపెదము ప్రశ్న వ్రాయుకాలము లేక జాతక నఖతైనను తెలుపవలెను. 5 ప్రశ్నలకు రూ 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నలకు రూ 0-4-0 ఎ. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును.

2598

ఆంజనేయ స్వామి జ్యోతిషాలయము తిరుత్తణి




నూతన శాసనసభ వివిధపక్షముల సంఖ్యలు

శాసనసభ
మదరాసు శాసనసభ

కాంగ్రెసు	జస్తిసు	స్వతంత్ర	ఇతరులు
(1) సామెల వెంకటాచలం శెట్టిగారు (2) డాక్టర్ బి. యస్. మల్లయ్యగారు (3) సి. యస్. గోవిందరాజులు మొదలిగారు (4) పి. భక్తవల్సునాయుడుగారు (5) యల్. కె. తులసిరామగారు (6) యు. రామస్వామిఅయ్యగారు (7) చావలి రామసోమయాజులుగారు (8) చిన్నపడిమల ఓబిరెడ్డిగారు (9) చీమలవాగుపల్లి నారాయణరెడ్డిగారు (10) టి. ఆదినారాయణశెట్టిగారు (11) మాణిక్యశేలనాయకగారు (12) సి. వెంకటరంగంనాయుడుగారు (13) కె. కృష్ణస్వామినాయకగారు (14) సి. వి. ముత్తరంగమొదలిగారు (15) కె. కోటిరెడ్డిగారు (16) ఆర్కాటుపరశురామరావుగారు (17) దండు నారాయణరాజుగారు (18) మోలేశ్వరారాయణరావుగారు (19) పి. ఆంజనేయులుగారు (20) యస్. ముత్తయ్యమొదలిగారు (21) సి. మరుదవనంపిశెట్టిగారు (22) కె. యస్. శివసుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు (23) ఆర్. నేతురత్నం అయ్యగారు (24) డాక్టర్ జేజయ్యదీనుసాహెబుగారు (25) కె. పి. వి. యస్. మహమ్మదుమీరా సాహెబుగారు (26) టి.కె. పయ్యదు ఇబ్రహీంసాహెబుగారు (27) కె. ఉప్పిసాహెబుగారు (28) యస్. సత్యమూర్తిగారు (29) సి. గోపాలమీనసగారు (30) విశ్వనాథదాసుగారు (31) వరదా కామేశ్వరరావు నాయుడుగారు (32) అబ్దులు హమీదుఖానుగారు (33) సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారు (34) పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు (35) సి. వి. యస్. వరసింహరాజుగారు (36) సి. వి. వెంకటరమణఅయ్యంగారు (37) కేణుఉదయగౌండరుగారు (38) కె. వి. ఆర్. స్వామినాయుడుగారు (39) బిక్కిని వెంకటరత్నంగారు (40) కె. మాధవననాయుడుగారు (41) కరంతుగారు (42) అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగారు (43) ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు (44) జె. ఎ. సలానగారు (45) బషీరు అహమదుగారు (46) పి. శివరావుగారు (47) గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు	(1) పానగలురాజుగారు (2) పి. సి. ఎలిరాజులునాయుడుగారు (3) టి. యం. మయిదుగారు (4) చిదంబరనాథ మొదలిగారు (5) సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు (6) బి. మునుస్వామినాయుడుగారు (7) పి. టి. రాజుగారు (8) యస్. ఆర్జున్స్వామిఉడయరుగారు (9) యం. కృష్ణన్ నాయరుగారు (10) యస్. ఎల్లప్పశెట్టిగారు (11) మీరాపురం జమీందారుగారు (12) కె. సీతారామశెట్టిగారు (13) కె. శరభారెడ్డిగారు	(1) చావడి సుబ్రహ్మణ్యంపిశెట్టిగారు (2) జాగర్లమూడి కృష్ణస్వామి చౌదరిగారు (3) ఎ. బి. శెట్టిగారు (4) టి. సి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు (5) జి. బ. మరుగప్పశెట్టిగారు (6) టి. యం. నారాయణస్వామిపిశెట్టిగారు (7) హెచ్. బి. అరిగౌండరుగారు (8) అబ్దులు ఆలీఖానుగారు (9) మహమ్మదు వమాండుగారు (10) కల్లికోటరాజుగారు (11) డాక్టర్ పి. సుబ్బారాయనుగారు (12) రామనాధురాజుగారు (13) నారాయణశెట్టియరు (14) ఎ. వి. భానోజరావుగారు (15) కె. మప్పిలనాయరుగారు (16) గొల్లపల్లిరాజుగారు (17) కుమారస్వామి రెడ్డిగారు (18) అబ్దులరజాకు సాహెబుగారు (19) సి. యస్. రత్నసభాపతిమొదలిగారు (20) సాత్తురు జమీందారుగారు (21) కె. ఆర్. వెంకట్రామయ్యగారు (22) సి. జి. అప్పారావుశెట్టిగారు (23) పి. కె. రామచంద్రపదయాచిగారు (24) ఎ. రంగనాథం మొదలిగారు (25) దేనియల్ ధామసుగారు (26) వేంకటగిరి కుమారరాజుగారు (27) బెజవాడ నుండరరామరెడ్డిగారు (28) ఆర్. ఎస్. ఆరోగ్యస్వామిమొదలిగారు	(1) కె. కే. గారు (2) దేవిసు (3) మెక్కాగల్ (4) కాంగ్రేస్ (5) వుడ్ (6) స్కిట్

భారత శాసనసభ

కాంగ్రెసు	జస్తిసు	స్వతంత్ర	ఇతరులు
(1) ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు (2) సి. దొరస్వామిఅయ్యంగారు (3) పయ్యదు ముర్తుజసాహెబుగారు (4) ఆర్. కె. వణ్సుగంశెట్టిగారు (5) కె. వి. రంగస్వామిఅయ్యంగారు (6) యం. కే. ఆచార్యులుగారు (7) ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు (8) టం. ప్రకాశంగారు		(1) విద్యసాగరపాండ్యగారు (2) హాజీఅబ్దుల్లా హాజీకాసీంగారు (3) జి. సర్వోత్తమరావుగారు	(1) ఇ. యం. మెక్స్సెయిలుగారు

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల విజయం

ముక్కామల రైతుల యుత్సాహము

18-11-25 తేదీ మధ్యాహ్నమునకే విజయవార్త మా గ్రామమునకు చేరినది. రైతులందరూ సుమారు 100 మంది గలిసి గొప్ప ప్రభుత్వ శాసనసభకు తరలివచ్చి 12 గంటల వరకు ఊరేగింపులు చేసినారు. ఉత్సాహంతో దేవాలయం వద్ద రైతులందరూ సభ జరిపిరి. ఆ సభలో శ్రీ తంగిరాల రామసోమయాజులుగారు 1 గంటకాల ముసవ్వసించిరి. అందు దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులు తమ హక్కుల గాపాడుకొనుట కై మహాత్ముని నాయకత్వమున గావించిన ప్రపంచత్యాగదీక్ష లతో గూడిన చర్యలను గూర్చియు సత్యాగ్రహ తత్వమును గూర్చియు రైతులందరూను సుబోధము గావించిరి. మనముగూడ నట్టి త్యాగమునకు కష్టపడవలసినదని సంసిద్ధమైనపుడే మనకు స్వరాజ్యము లభ్యమగుననియు రైతులను సావధరించిరి.

అందులకై ముందుగ ఖడ్గరుదీక్ష ముఖ్యావశ్యకమనియు ఖడ్గరు దారిద్ర్యమోక్షమునకెల్లు కారణమో మొదలగు విషయములను సహేతుకముగ వివరించిరి. సభ్యులందరూ మానమున కొకసారి వీరిని మా గ్రామం వచ్చి యుపన్యసించునట్లు ప్రార్థించిరి. 15-11-25 తేదీయనాడు 9 గంటలకు విజయమందిన అభ్యర్థులు శ్రీ చందు నారాయణ రాజు, మోతే నారాయణ రావుగారు మా గ్రామం వచ్చుచేసిరి. వారిని సుమారు 800 మంది రైతులు కెండాలోను, నావ్యములలోను గలిసి గ్రామం వెలుపల యెదుర్కొనిరి. రైతులందరూ వారికి హృదయపూర్వకముగ స్వాగతమిచ్చి పుష్పమాలలంకృతుల గావించిరి. ఊరంతయు నూరేసిరి. ప్రతియింటినందరూ పుష్పమాలలు, పండ్లు, హారతులు యిచ్చిరి. గ్రామమధ్యనున్న రామాలయం వద్ద శ్రీ నిడదవోలు పాపయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద సభ జరిగినది. అభ్యర్థులందరూ కృతజ్ఞులను చెబుచు కాంగ్రెసు సభ్యుల సర్వదా భక్తులైయుండుదని ప్రజలను హెచ్చరించిరి. తంగిరాల రామసోమయాజులు వచ్చి రైతుల చాలమారము సాగనంపి ముందు కర్తవ్యము ముగర్చి చాలానేపు మాటలాడి నచ్చిరి. ఇచటనుండి వారు ఖండ్లపల్లి వెళ్లిపోయిరి.

ముల్లపూడి కాశీరాయుడు

* * *

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల విజయమహోత్సవము

ఉండి-భిమవరం తాలూకా

మదరాసు శాసనసభాభ్యర్థులుగా కాంగ్రెసు తరపున పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో నిలచిన శ్రీయుత చందునారాయణ రాజు మోతే నారాయణ రావుగారు విజయముగాంచిరి 18-11-25 తేదీ ఉదయము 11 గంటలకు పురవాసులగు తెలియట తోడనే పురవాసులందరూ ఆమిలోత్సాహమున బొందిరి. ఆరాత్రి శ్రీ శేతవ మల్లేశ్వరస్వామివారల పూజోంపు టుత్సవమును అతిభక్తితో జరిపిరి. ఉత్సవము సుమారు 1000 నెయ్యిమంది జనులతోను హరిభజనలతోను నృత్యగీత వాయిద్యధ్వనీమండులతోను పథ్యపథ్య చందునారాయణ రాజు మోతే నారాయణ రావుగారు కేయ కేయ భావములతోను అతి భక్తితోను జరిగెను. అన్ని జిల్లాలయందును కాంగ్రెసు అధ్యక్షులకు విజయము గలంగుటకు దేవాలయములందు ప్రార్థనలు జరుపబడెను.

గొట్టెముక్కుల చంద్రరాజు

మార్కెట్ సూర్యప్రకాశరావు

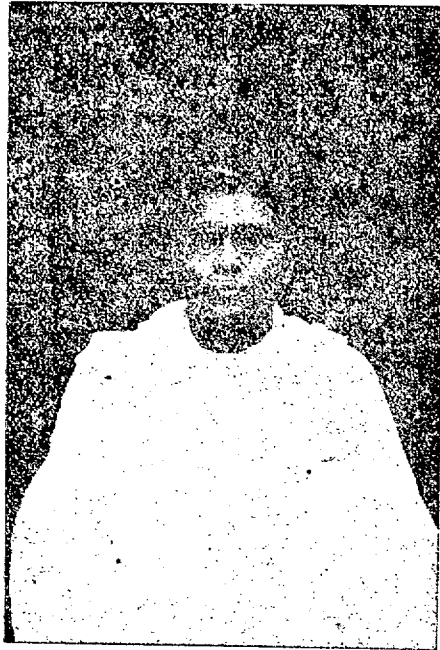
పెమ్మరాజు అప్పారావు

అమలాపురం

హైస్కూలు పాఠశాల కాలిపోవుట

ది 9-11-25 తేదీన, ఆంధ్రపత్రికలో కొంతకాలము చుండి, నాయనాల్లు పరిస్థితులు దాగులేవనియు, యేవో సామాన్యులతోనుండగా, బంట్లోతుల జిల్లానా వేయబడే చనియు ఒక విశేషిని ప్రానియన్నాను. స్కూలు బంట్లోతులకు యేవోదా జిల్లానా పడియుండలేదు. అట్టిందెన్ను రిజిస్టరు పారవేసినందుకు రెండవ అసిస్టెంటుగారికి రెండు రూపాయలు జిల్లానాపడెను. రు 2-8-0 ఒకటిచదుకు. తీత మునివ్వవలసి యివ్వనందున మొదటి అసిస్టెంటుగారికి వార్షికు గుయిచ్చిరి, గాని బంట్లోతులకు జరిమానా పడలేదు. ఆ వారములోనే పాఠశాల చగ్గమైనది. ఈపని యెవ్వరు చేసిరో తెలియదు.

(స్కూలుపూర్వము)



శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశం

పంతులుగారు

(కాంగ్రెసు)

కృష్ణా గోదావరిజిల్లాలనుండి భారత శాసన సభ్యులుగ ఎన్నుకోబడిరి.



గొల్లవల్లి జగ్గిందారుగారు

(స్వతంత్ర)

ఉత్తరజిల్లాలభూస్వాముల ప్రతినిధిగ ఎన్నుకోనబడిరి



ఆర్.యస్.ఆరోగ్యస్వామిమొదలి

గారు [స్వతంత్ర] మధ్యజిల్లాల క్రైస్తవ

నియోజకవర్గపు ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకోబడిరి.

పశ్చిమగోదావరి

నిడదవోలు కాంగ్రెసు సంఘ ఆహ్వానము

ఈనెల 28 వ తేదీని నిడదవోలులో కాంగ్రెసు సంఘము తరపున సామాజ్యశాసనసభకు కాంగ్రెసుపక్షమున విజయముగాంచిన

శ్రీ ఆంధ్రకేశరి టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు

పశ్చిమగోదావరి

శ్రీయుత చందు నారాయణరాజుగారు

,, మోతే నారాయణరావుగారు

తూర్పుగోదావరి

,, చిక్కిన వెంకటరత్నం చౌదరిగారు

,, కందుల వీరరాఘవస్వామినాయుడుగారు

కాకినాడ పట్టణపు ఆభ్యర్థి

,, చావలి రామసోమయాజులుగారు

కృష్ణాజిల్లా

అయ్యదేవర కాశీశ్వరరావు పంతులుగార్లకు సన్మాన పత్ర మొసంగుటకు నిశ్చయించుకొని తన ఏర్పాటులను చేయుచున్నారు. ఈ సన్మానపత్రమొసంగు సభకు తప్పక పై ఆభ్యర్థులు విచ్చేయుదురని ఆశయముతో ప్రజలకు తాత్పర్యముతో నున్నారు.

నిడదవోలు ఖడ్గరుదీక్ష

సుమారు రెండు నెలలనుండి ఖడ్గరు ఖడ్గు ఎక్కువైనది.

(పజలలో రామరాను ఖడ్గును కట్టువా రెక్కువ అగుచున్నారు.

(స్వకీయవిశేషి)

స్వధర్మప్రకాశిని:— ఆర్డోబరు నెలలో వెలువడిన మూడవసంపుటము ఏడవ సంచికను కృతజ్ఞతతో సందుకొంటిమి. ఇదియొక మతవిషయక ఆంధ్రమాసపత్రిక. సంపాదకులు శ్రీ. బై. కొట్టిశ్వరశర్మశాస్త్రి, క. సూర్యంజేయ శర్మగారు. కార్యాలయము కీల్ పాకు మదరాసు, చందా పాకు రెండు రూపాయలు. ఈసంచికలో స్వర్ణవ యాదీకము, శ్రీ దీక్షితారాధనము, శరన్నవరాత్రి పూజామహోత్సవము పత్రికా ప్రభావములు, కులపథలు, సుభాషితశతకత్రయము, వసిష్ఠజనక సంవాదనము నను విషయములు కలవు. వలయానాకు కీల్పాకు మద్రాసు అని వ్రాయవలెను.

ఆరోగ్య ప్రకాశిక:— ఈ నవంబరు నెలలో వెలువడిన రెండవ సంపుటము 7 సంచికను కృతజ్ఞతతో సందుకొంటిమి. ఆరోగ్య పారిశుద్ధ్యాది విషయములను గురించిన ముఖ్యవ్యాసము లిందు పెక్కులున్నవి. మొత్తము 18 వ్యాసములుకలవు. వీనిలో పసుద్రున్నానము, ఈగలను తగ్గించుట, ఆరోగ్య సూచనలు, నిద్రపట్టకపావులు, ఓడ్డలను పెంచుట, ఆహారము తీర్చునుట, గర్భిణీస్త్రీకి ఉపచారము, అజీర్ణము కలుగకుండచేయుట మున్నగు వ్యాసములు ప్రధానములు. ఇది ఆరోగ్యాభివృద్ధి సాధకమును నాంధ్రపత్రికాసంపుటిక. చందా సంకల్పమునకు రు 1-8-0. వలయానావారిలు వ్రాయవలెను. “మేనేజరు, ఆరోగ్య ప్రకాశిక లేక హెల్త్ పాస్టర్ బాక్సు 166 మదరాసు” అని వ్రాయవలెను.

శ్రీ సీతారామభక్తాశ్రమమువారి కాలెండరు

దీనిని కశ్మీర కృష్ణార్థులు (కృష్ణపు) గారు నిర్దేశించిరి. గుంటూరుజిల్లా రుగ్గిరాలపాడు తున్నుపూడిలో నున్న శ్రీసీతారామ భక్తాశ్రమమున కధ్యక్షులగు శ్రీయుత సంజీవరాయణింగారు ప్రకటించిరి. దీనికి ఆంగ్లమున “భక్తపెయ్యయలు మెడిటేషను కాలెండరు” అనియును తెలుగున “దైవభాగ్యము పెంచుటకు తగిన కాలమును జూపు పత్రము” అనియును పేరుపెట్టిరి. మాసము-తేదీ-నూర్యోదయాస్తమ్యము నిద్రలేవలసిన కాలము ప్రాణిదానభాగ్యము చేయవలసిన కాలము (చిత్రకాగ్రతకు, భాగ్యమునకు) సాయంకాలమునందు వైభవాన్నియు చేయవలసిన కాలము, మున్నగునవి గంటలవారీగా నిర్దేశములతోను వేరువేరుగా కలంవారిగా బహు 1 వ తేదీ మొదలు డిసెంబరు 31 వ తేదీ వరకును వివరింపబడెను గాన యాపకము ఎల్లకాలమును యుపయోగించును గాని 1927 కు మాత్రమేకాదు. దశవరి కాగితము మీద చక్కగాను స్పష్టముగాను ముద్రింపబడినది. దీని వెల రెండణాలు మాత్రమే. ఇది ముఖ్యముగా ప్రతియింట నుండినగినది. వలయానాకు సంజీవరాయణింగారికి వ్రాసిన బడయ్యలరు.

కాంగ్రెసు విజయోత్సహ సంగ్రహము

తిరువల్లి కే-జి సముద్ర తీరమున బ్రహ్మాండమగుసభ

కుల ద్వేష విశాచమునకు తిలోదకము లొసగుట

సమస్త కులములవారును మతములవారును ఏకమై స్వాతంత్ర్యసమరమును సాగింపుడు

నాయకుల ప్రోత్సాహ వచనములు

కాసనసభా ఎన్నికలయందు కాంగ్రెసునకు గలిగిన అఖండ విజయము నభినందించుటగాను నిన్న సాయంత్రము తిరువల్లి కే-జి సముద్రతీరమున బ్రహ్మాండమగు సభ జరిగెను. సముద్ర తీరమంతయు ఇసుక వేసినను రాలకుండునటుల ప్రజలతో నిండి యుండెను. ఘమారు 16 వేలమంది ప్రజలు తమ అనుసోత్సాహమును వ్యక్తీకరించుటగా నాసభ కరుణించిరి. శ్రీమాన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు, పి. రాజగోపాలాచారి, గద్దె రంగయ్య నాయుడు, పి. ఎస్. గోవిందరాజమొనలియారు, పి. భక్త వత్సలునాయుడు, జె. ఎ. సాల్దానా, అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ ఎస్. సత్యమూర్తి, బి. కందనామిచెట్టి, ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, బుర్రా సత్యనారాయణ, పి. ఎల్. కామ్రేగార్లు మొదలగు ప్రముఖు లచేతుల సభ కరుణించిరి. సామి వెంకటాచలకెట్టిగారు సభకాగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి.

అధ్యక్షుడు సభ ను ప్రకరించుచు నిట్లు నుడివీరి.

కాంగ్రెసున కీయెన్నికలయందు లభించిన విజయపరం పరలయందు ప్రతివిజయమును, జస్తి సుపక్ష విశాసమును చాటుచున్నవి. కాంగ్రెసున కీయెన్నికలయందు గలిగిన విజయము, చెన్నరాష్ట్రీయుల అద్భుతదేశభక్తికి ప్రమాణము. (వినుడు వినుడు). మన ప్రతిపక్షులెల్ల డాక్రంసముల నొనర్చుచున్నారు. ఈ యెన్నికలు-చెన్నరాష్ట్రీయులకు మలద్వేష విశాసమును పారద్రోలజేసినవి. బేళాభివృద్ధి కిది యెంతయు సుభాషకము. బ్రాహ్మణులును, బ్రాహ్మణేతరులును ఈదినమున, దేశ మార్పు నుభిముఖములయందు సరిసమాన భాగస్వాములై, సోదగ్రహేమా ప్రపూరిత హృదయములతో నిలచియున్నారు.

ఈ యెన్నికలయందు కాంగ్రెసుపక్షపు అభ్యర్థ లొక రిజైన్మెంట్ గనపరచిన విశ్వాసమును, ఏకాశయభావమును చాల ప్రకటనయియున్నది. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులలో నొక రొకరు సంపాదించిన వోటుల మొత్తమునం దెక్కువభేదముగనుపించుట ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము. చెన్ననగరమున కాంగ్రెసుప్రచారము నింత ప్రశంసనీయుముగ నడపిన శ్రీమాన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారి కార్య పరత్వమెంతయు ప్రశంసనీయుము. అయ్యంగారికి ప్రతిహేతుముగ జస్తి సుపక్షమువారు చక్కరయ్యచెట్టిగారిని నిలఘటించే, అయ్యంగారి తరజిల్లాలకు వెల్లి పనిజేయు పిలువేకపోయెను. వారల్లు వెల్లి పనిజేయుట కవకాశమున్నయెడల మరికొన్ని స్థానముల వశపరచుకొనగలిగెదమవారు. కాని అట్లు జరుగలేదు. అయినను అందుకు విచారింపబనిలేదు. జస్తి సుపక్ష దుర్గమగు చెన్ననగరమున కాంగ్రెసునకు గలిగిన అద్భుతవిజయము, ఆ లోటును పూర్తి జేయగలదు.

ఇంకను మనము సాధింపవలసియున్న కార్యము విశేషమైనది. చెన్ననగరవాసులు కాంగ్రెసున కీ విశేషవిజయము నొసగినందులకు నామృతయూర్ధ్వక కృతజ్ఞతను దెలుపుచున్నాను. కాంగ్రెసుపక్షమునా రికమీద సాగింపబోవు స్వాతంత్ర్య సమరమున ప్రజల సాహాయ్యమును సానుభూతియు యెంతయో గావలసియుండును. కాంగ్రెసుపక్షమువారు చాల కష్టముల నెదుర్కొనవలసియున్నది. కాని శ్రీనివాస అయ్యంగారి ప్రతిభావంతమగు నాయకత్వముక్రింద నీకష్టములను కులభముగ నెదుర్కొనగలమను సంపూర్ణవిశ్వాసము నాకు గలదు. (వినుడు వినుడు) అనుకేకలు.

శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు

మన మానందాన్ని నోలలాడుటకు సమయ మింకను రాలేదు. చేయవలసినపనియంతయు ముందేయున్నది. (వినుడు వినుడు) అధికారవర్గము నోడించువరకును కాంగ్రెసుపక్ష ముగి యజాలదు. అప్పుడే మన ఆనందమున కర్థముండును. ఆకారణ ముచేతనే విందులు అభినందనములు అక్కరలేదని ఆక్షేపించితిని. అంతగా మీయానందమును ప్రకటించవలసిన అభిలాష యున్నయెడల, అన్నిచోట్లను సభలజేయుడు. అందువలన ప్రజలలో రాజకీయ ప్రబోధమైన కలుగును. అంతియగాని విందు యలందును బీహార్లయందును నాకెట్టివిశ్వాసమును లేదు.

పానుగల్లు రాజాగారికి మంత్రిపదవి నొసగినందుకు విల్లింగుటను ప్రభునకు చాల కృతజ్ఞులము. రాజాగారు వారిమంత్రివ్యయ చేసిన ఆక్రమమువలనను, దురంతముల నలనను ప్రభుత్వమువారిచే ప్రజలకు పూర్తిగా అసహ్యభావమువ్యాపించి పోయెను. ఇంకనువలన కాంగ్రెసు ప్రచారము చాల కులభ సాధ్యమయ్యెను. అధికారవర్గమువారు పాలుగల్లురాజా మంత్రివ్యయను తమ యేజుంట్లుగ నుంచుకొనుటవలన, వారిపై మరింత దుర్బలమయ్యెను. పానుగల్లు రాజాగారి నే ఇంకా కొంతకాలము తమ యేజుంట్లుగ నుంచుకొనినయెడల మనకు చాల సహాయ మొనర్చుకొనినవారయ్యెదరు.

ఏకముగండు-మీ సత్యముకొరకు పోరాడుడు

ఇంకొక విషయమును గూడ మన మిశమయమున గమనింపవలసియున్నది. అది సాంఘిక విశ్లేషముల గురించి. ఇంత నరకును అట్టాడగున నున్న స్వరాజ్యాలంకముల నన్నిటిని, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరోద్యమము పైకిదెచ్చెను. దేశమానందన్ని కులములకును సరిసమానత్వముండవలెనని ప్రబోధించుటకీయుద్యమము ప్రారంభింపబడెను. ఇందుల కీయుద్యమ ప్రాచుర్యములెంతయు ప్రశంసనీయును. కాని బ్రాహ్మణేతరోద్యమముపేత ఉద్యోగాజేషాపరులు కొందరు నాయకత్వమును వహించి ఎన్నికల దుర్బలముల నొనర్చిరి. వానివలన ఉద్యమమొదలైతే భంగపరుపబడెను. బ్రాహ్మణులను బ్రాహ్మణేతరులకు కలహములు పుట్టించిరి. ఒక కులమునకు మరియొక కులమునకును ద్వేషము గలుగజేసి దేశమునం దెక్కడ జూచినను వివాదములతో నిండిరి. గత మాడు వత్సరములనుండియు, దక్షిణమున బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణవివాదములు ఉత్తరమున హిందూమహమ్మదీయ వివాదములు స్వరాజ్యమున నసంభవము నొనర్చెను. ఒక్కమా రీతివివాదముల సమస్యను పరిష్కరించి ఐక్యత నొడగుర్చినయెడల మరుదినముననే స్వరాజ్యము తప్పక లభించితిరును. అందరకును సరిసమానస్వామ్యము గావలెను. దీనికి నిజముగా పాటుపడుచున్న దొక్క కాంగ్రెసునాతే. ఈవిషయమున ప్రజాసమాహమునకు కాంగ్రెసుపక్షగల విశ్వాసము చెన్ననగర యెన్నికల ఫలితములందు స్పష్టమయ్యెను. కాంగ్రెసువారి విశ్వాసమును నిలుపుకొనుటకు తప్పక ప్రయత్నించెదరు.

యూరపియనుల విశ్వసించరాదు

భారతీయులు తమబలముపైననే తా మాధారపడియుండవలెను గాని యూరపియను అధికారులనుగాని అధికారేతర యూరపియనులను గాని ఏ మాత్రమును విశ్వసించరాదు. మొన్న జరిగిన చెన్నపురి కార్పొరేషను అభ్యర్థన యెన్నికల లండీ విషయము స్పష్టమయ్యెను. సామి వెంకటాచలంకెట్టిగారి రన్నివిధముల సమర్థులయి వారు కార్పొరేషను అభ్యర్థులుగ నుండి చాల ప్రశంసనీయుముగ కార్యముల నిర్వహించెననియు ఇదివరకు యూరపియను లెంతో ప్రశంసించిరి. కాని మొన్న తిరిగి యెన్నికలువచ్చినపుడు జస్తి సుపక్ష అభ్యర్థికి వోటుజేసిరి. యూరపియనులు తననీవిధముగ ప్రోపియేటుకు సామి వెంకటాచలంకెట్టిగారి నొనర్చిననేరమేమి? స్వరాజ్యపక్షమువాడగుటయే అతడొనర్చిన ఘోరనేరము. యూరపియను లీవిధముగ స్వరాజ్యపక్షమును నిరోధించి తమకులొంగునటు లొనర్చుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని యూరపియనులతోల్పా లేన్నటికిని సఫలముగాజాలవు. వారిచెప్పుచేతలకు స్వరాజ్యపక్షము వారెన్నిటికిని తలలాచువారుగారు. దేశావశ్యకతలనుబట్టి స్వరాజ్యపక్షమువారు రవసరమున కార్యక్రమము నేర్పరచెదరు. ఎవరడ్డమైనను వారాకార్యక్రమము నమలులో పెట్టితీరదరు. అధికారేతర యూరపియనులు భారతీయులలో రాజీగోరునెడల భారతీయుల సరిసమానహోదా నంగీకరించవలెను. భారతీయుల ఆత్మగౌరవమున కనుగుణముగ వరకుల నంగీకరింపవలెను. అప్పుడే వారితో రాజీకుదురగలదు.

అధికారుల కొకమాట

అధికారవర్గమునకొకమాట. విభజించి పరిపాలించు ప్రాతే ఆట లింకను సాగునని అధికారవర్గమువారు చెంచుచున్నయెడల చాల సొరబడుచున్నాడు. ఆరువత్సరములకాలము వారాయాట నాడిరి. ప్రజ లీబూటకమును గ్రహించి, ఈ యెన్నికలలో స్వస్తి చెప్పి పంపిరి. చెన్నరాష్ట్ర యూరపియనుసంఘనాయకుడగు సర్ అలెగ్జాండరు మార్గొగలుగారి సలహాలనువిని ప్రాతే ఆటనే తిరిగి ప్రారంభించునెడల, అధికారవర్గమువారచిరకాలము లోనే వాని ఫలితములరుచి జూచెదరు. అందువలన మా స్వరాజ్యోద్యమమునకు మరింతసాహాయ్యమునొనర్చినవారయ్యెదరు. అట్టివా రీమాటల వినినయెడల నిజముగా ప్రజాపక్షమున కాయగ్రెసుపక్షముయొక్క సహకారము కలలోనివారైయుండును ఈ విషయమును అధికారులు గమనింపవలెను. అధికారు లిప్పుడెట్లాలోచించు చుందురో నాకు తెలియదు. దానితోనాకు ప్రసక్తిలేదు. కాని అధికారవర్గమువారి విషయమునుజ్ఞప్తయిం దుంచుకొనవలెను.

శ్రీనివాస అయ్యంగారింకను మాటలాడుచు, బ్రాహ్మణేతరులహృదయపూర్వక సహకారమువలననే కాంగ్రెసుపక్షమునకీ మహావిజయము గలిగెననియు, బ్రాహ్మణేతరుల లభ్యధిక సంఖ్యాకులుగ నున్న నియోజకవర్గములందుగూడ, బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణ వివాదములు లేక కాంగ్రెసుపక్షాభ్యర్థుల నెన్నుకొనుటయే ఇందుకు నిదర్శనమనియు నుడివీరి. ఎన్నికలకు పూర్వమే మంత్రులురాజీనామానీయవలెను. లేనియెడల-వారిఉద్యోగహోదా వలన- ఇతర అభ్యర్థులకంటె ఓరికెక్కువ సౌకర్యముల నొసగిన వారగుదురు. ప్రస్తుతపద్ధతి ఆంగ్ల దేశమునకు సరిపోయినను భారతదేశమునకు సరిపోదు. అందుచే ప్రస్తుత ఆచారము ననుసరించి, కాసనసభ రద్దుచేయబడిన కొలదిదినములకు మంత్రులు రాజీనామాలు నిచ్చునట్లేర్పరుపవలెను.

వార్తాపత్రికల ప్రశంస

వార్తాపత్రికలు, జాతీయోద్యమమునకు సహాయమొనర్చుచుండవలెను. కాని మనదేశమునందు వార్తాపత్రిక లీవిషయమును గమనింపకపోవుట చాలాకోచనీయును. చెన్నపురి వార్తాపత్రిక లీవిషయమున ముందంజవేసి, జాతీయోద్యమమునకు సంపూర్ణసహాయ మొనర్చినందుల కొంతయు ప్రశంసించవలసియున్నది. “హిందూ” “స్వదేశమిత్రము,” “స్వరాజ్య” “ఆంధ్రపత్రిక” లు గావించిన సహాయ మపారము వారిసహాయము లేనియెడల నీమహావిజయము సాధ్యమయ్యెడిదిగాదు వార్తాపత్రికా సహాయము అందు ముఖ్యముగ దినపత్రికల సహాయములేనియెడల యేయుద్యమముగాని విజయమందుట దుస్సాధ్యము. దేశమునందు ఎవ రేవ్యాపారమునందున్నను వారందరును తమ కనువగు మార్గమున జాతీయోద్యమమునకు సాహాయ మొనర్చవలసినదని ప్రార్థించుచున్నాను. మదరాసు వార్తాపత్రికలు జాతీయోద్యమమునకు సహాయమొనర్చుటవలన వాని అద్వైతజామెంటుల ఆదాయము తగ్గిపోయెను. అయినను వారు నష్టమున కైన అంగీకరించి స్వార్థరాహిత్యముగ నిర్మలదేశాభిమానముతో గావించిన సేవకు కృతజ్ఞతను దెలుపుటకు నాకు మాటలు జాలకున్నవి. ఇతర రాష్ట్రముల పత్రికలు గూడ మదరాసు వార్తాపత్రికల మార్గము ననుసరించిన యెడల దేశమున కొంతయో మేలొనర్చినవారగుదురు. ఈ పన్యాసకుడు ముగించుచు జాతీయమహాసభ వారన్ని కులముల వారికిని అన్ని మతములవారికిని సరిసమానమగు న్యాయ మొనర్చవలసి తిరిగి వాగ్దానమొనర్చిరి.

సి. రాజగోపాలాచారిగారు

జస్తి సుపక్షమువారు భుద్ధురెడల నవలంబించిన నిరంతర ప్రాతిహేళ్యమే, జస్తి సుపక్ష పరాజయమునకు ముఖ్యకారణమని సి. రాజగోపాలాచారిగారు నుడివీరి. మద్యపాన నిరోధోద్యమమునకు మంత్రివర్గమువారు రవలంబించిన ప్రాతిహేళ్యము మరియొకకారణము. ఈరెండు విషయములందును మంత్రివర్గమువారికి ప్రజలు ఈయెన్నికలందు తన సమాధానము నొసగిరి కాంగ్రెసు నిర్వాహ కార్యక్రమమునందు, సాంఘిక ఆన్వేష్యభావము పెంపొందించుట ప్రధానవిషయము. భారతీయులలో కులద్వేషముల వ్యాపింపచేయుటకు జస్తి సుపక్షమే కారణము ఈవిషయమునగూడ, ప్రజలు తమనిర్ణయమును దెలిపి, కులద్వేషముల తామేమాత్రమును సహించునని ప్రకటించిరి.

ఎన్నికలైనవి. మంత్రి వర్గముల నేర్పాటు చేయు విషయమై ప్రసంగములు జరుగుచున్నవి. ఈ సమయమున కాంగ్రెసు నాయకులను కొన్ని చిక్కు లెదుర్కొనెను. (శ్రీనివాస అయ్యంగారు చిక్కులేమిలేవు.) ఎన్నికలలో కాంగ్రెసువారు రెండు వాగ్దానములొనర్చిరి. మొదటిది జస్తి సుపక్షమును మంత్రివర్గమునుండి తొలగించుట. రెండవది తాము ఉద్యోగముల నంగీకరింపకపోవుట. వారిప్పుడీ రెండువాగ్దానములను ఎట్లు నిలబెట్టుకొనెదరు? నా మిత్రు డీచిక్కు నెదుర్కొనుట అంత తేలికపనియని నాకు దోచుటలేదు. ఈ సీతి నెదుర్కొనుటకునాకు దోచిన పరిష్కారము నొకటియున్నాచెదదను. కాని కాంగ్రెసు పక్షనాయకు డీవిషయము నెట్లు పరిష్కరించినను కాంగ్రెసు పక్షమువారు రందరును అతనికి బాసటయై నిలచెదరని నమ్ముచున్నాను. నేను గావించు నూదన ఇది. బ్రాహ్మణేతరులు

సాంఘిక విభేదములను ఖండించి జైస్రవక్ష నాయకలను తొలగించి, క్రొత్త నాయకుల నెన్నుకొననిందు, వారు మంత్రివర్గము నేర్పాటు చేసినయెడల ఎవరికిని ఆక్షేపా యుండజాలదు. (సత్విమర్శిగారు-అందుకు మేము తీవ్రముగ నాక్షేపించుచున్నాము. ఆ విషయముల మీరు జోక్యము పుచ్చుకొనకుడు.) రాజగోపాలాచారిగారికిని మాటలాడుచు, నాంగ్లభాషలో మాటలాడుటచే సత్విమర్శిగారిపార్థ మొనర్చుకొని యుండవచ్చుననియు, తనకు దొచ్చిన పరిష్కారమును దాను నూచించితినియు నుడివీరి. ప్రస్తుతము స్వరాజ్యపక్షము వారు పానుగల్లరాజావారి నోడించిరి. ఇంక ను అసలు అధికారవర్గము నోడింపవలయున్నది. ఆకార్యము-నిర్మాకార్యక్రమమునలనూత్రమే సాధ్యమగును. శాసనసభకు నల్లరను కాంగ్రెసు ప్రతినిధులనే పంపగలిగినందుకు చెన్ననగరమును సేనెంతయు ప్రశంసించుచున్నాను. కాని వోటు నోసగుట గొప్పత్యాగము గాదు. నిజమున దేశభక్తికి అంత కంటే బలమును నివర్తనముండవలెను. ఇందుకు ఎక్కడు భారమును వహింపమనిగాదు సేనచెప్పినది. కొన్ని ఔన్నత్య భిక్షువులను ధరించిన బాలును. పేదల ఆదాయమును హెచ్చించుటకు మహాశ్రయత్నముల జేయమని గోరుటలేదు. త్రాగుడు మాన్వనలనని గోరుచున్నాను. త్రాగుడు మాన్వగలిగినయెడల, పేదల ఆదాయమును పదిమడుంగులు హెచ్చించినంత ఫలము.

పిదప, జె. ఎ. సాల్వానా, డి. కొలందై, కందసామి చెట్టిగార్లు మాటలాడిన పిదప అగ్రత్యకు కృతజ్ఞతా నందనములతో జయజయధ్వనములు చెలరేగ సభ ముగిసెను.

యునైటెడ్ స్టేట్స్ నున్న ఆస్ట్రేలియా కమిషనరుని మంత్రియని పిలిచెదరు ఇకమీదట.

ఇటలీ నాకావిహనము గంటకు 258078 మైళ్లు పయనము చేసెను.

నోటిసు

శ్రీ పార్థసారథిస్వామి దేవాలయము
తిరువళిక్కేణి

ధర్మకర్త ఎన్నికలు

తిరువళిక్కేణి, బెన్ గోడ్డులోనున్న, కార్వోరేషను మాడపాఠశాలయందు 5-12-1926 తేది ఆదివారమునాడు ఉదయ, 7 గంటలనుండి మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకును, మరల మధ్యాహ్నము 1 గంటనుండి సాయంత్రము 7 గంటల వరకును యందుభాగీగానుండు బ్రాహ్మణ ధర్మకర్త స్థానము భర్తీచేయునట్లు జరుగునని యిందుసూచముగా తెలియజేయడమైనది.

ఈవిషయముపట్లవచ్చినవారు ఆసక్తికలబావితోయందు గల ఆసక్తిగలరు.

1. మ-రొక్క కిలియానగర్ రాఘవాచారియార్ అనర్గల్.
2. మ-రొక్క వానమామల పార్థసారథి అయ్యంగార్ అనర్గల్.

జి. వెంకట రంగారావు,

అధ్యక్షుడు.

నూపర్ విమన్ బోర్డు, పార్థసారథిస్వామి దేవాలయము,
తిరువళిక్కేణి 19-11-1926.

చిన్నపిల్ల గూడని అమర్చగలడు!



మన ఆది తేలికగాను, సాధారణునిగాను, ఒకచోటునుండి మరొకచోటుకు తీసికొని పోవుటకు నట్లుగాను యున్నది.

రుక్మిణి కుక్కరచే

చిన్నపిల్ల గూడ వచ్చును. పిల్లలకు 2, 4, 6, 8 గురికినట్లుగా రుక్మిణి 18, 18, 22, 27, 33. కాకే శిశువులకు ధర్మములుగలవు ప్రకము ఇది పంపబడును

రుక్మిణి కుక్కర

రెం. 18 మా

1128 రాయప్రోలు

వ్యవసాయ రాయల్ కమిషను

మదరాసునందు విచారణ ప్రారంభించుట

మాక్ మెక్ లెలుగారి సాక్ష్యము

భారతదేశ వ్యవసాయ పరిశీలన విచారించుటకై నియమింపబడిన రాయల్ కమిషను సభ్యులు నిన్నటిదినమే చెన్నపురి కరుదెంచి సేతు 10 గంటలకు భోక్త సెంటు బార్ని శాసనసభా భవనమందు విచారణ ప్రారంభించిరి.

సభ్యులు:- మాన్ రిచర్డ్ ఆఫ్ డిల్ గో, (అగ్రత్యకు) సర్. హెన్రీ లారెన్సు, సర్ థామస్ మిడిల్టన్, సర్. జే ముమెకన్నా, హెచ్. కార్వెల్లు, సర్. గంగారామ్, బి. యస్. కామత్, డాక్టరు యల్. కె. హైల్, డాక్టరు గంగూలీ, పల్లాకిమిడి రాజాగార్లు దిల్ బి. టి. రాఘవయ్య, బి. మునుసామినాయుడుగారు అందరు హాజరైరి.

విచారణ సమయమందు డాక్టరు పి. నుబ్బరాయను, సర్. కె. వి. రెడ్డి, బి. వి. వెంకట రమాయంగారు, సర్. బార్ని పాడినన్ గారు ప్రేక్షకస్థానములందుండిరి.

కమిషన్ ఉద్దేశ్యములు

బ్రిటిషు ఇండియాలోని వ్యవసాయ పరిశీలన విచారించి రిపోర్టు జేయుటయు, వ్యవసాయభివృద్ధిని, గ్రామములందు నివసించు ప్రజల జీవనాభివృద్ధిలకును శిష్యులగావించుటయును ఈకమిషనువారి ఉద్దేశ్యము. మరియు వ్యవసాయ పశు సంబంధములను పరిశోధన, నివర్తనము, ప్రవర్తనము, ప్రభోధముల యభివృద్ధికై గావించబడు ప్రయత్నములను నూతన పైరులను ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రయత్నములను గూర్చి విచారణలు గావించుటయు వ్యవసాయమునలన గలిగిన పదార్థమును ఎగుమతి జేయుట అమృతము ప్రస్తుత మవలంబింపబడుచున్న సాధనములను, వ్యవసాయపుపనులకు ధన మొసంగబడుచున్న విధానములయందు విచారణల సలుపుట లేదితర సూచనలు గావించుటయును ఈకమిషనువారి ఉద్దేశ్యము.

భూమిఖామందు హక్కులు పెనస్సి, లేక లాంసు రిగ్నూ ఇరిగేషను భిక్షుల నృద్ధిజేయుట భారత ప్రభుత్వము రాష్ట్రప్రభుత్వములను ప్రస్తుత ముండు కార్యకర్తజనల గూర్చి ఈకమిషను కెట్టి సంబంధములేదు. కాని భారతదేశ మందలి వివిధ ప్రభుత్వముల ప్రయత్నము లెట్లు కొనసాగింపబడవలెనో సాధనముల నూచించి సానిక ప్రభుత్వముల విధానములకు భారత ప్రభుత్వ మెట్లు తోడ్పడినదో తెలుపవచ్చును.

మాల్ మెక్ లెలుగారి సాక్ష్యము

వ్యవసాయమే ప్రధానజీవనాధారమున భారతదేశము నందు భూములను స్వల్పభూభాగములగు విభజించుట తప్పని సరియగును. భూములను విరివిగ విభజించి, గ్రామ్యజనులకు కృషివలంబు చేసినచేయబడుట హిందూన్యాయ శాస్త్రానుసారమును, భారతీయ వ్యవసాయమునకును తోడ్పడును. అందుచే ఇట్టి విభజన ఈదేశమందు విధిగా గావలసియున్నది.

ప్రజల సాంప్రదాయములను అనుసరముగ నండుటకై ఏర్పరుపబడిన చెన్నపురి విధాన మిట్టి విభజనను ప్రోత్సహించి తీరవలెను. ఈరాజధానియందు దాదరాలోనున్న రైతువారి పద్ధతి యొక్క సారాంశమేమన, ప్రతిభూభాగమందును తనభూమియు క్క విస్తీర్ణమును, సారవంతమునకు సరియగు లాండరివిస్తూ చెల్లించును. ప్రభుత్వము అట్టిభూమిని విభజించుటలో రైతుకు తోడ్పడును. అట్లు అంతర్యాగములగు విభజించుటలను భూభాగమందునకు రివిన్యూసభ్యులయొక్కయు, నియమములయొక్కయు పరిపానయందేగాక ఇతరవిధమున లాభములు చేసారును. సాగుగావిన భూమియందెంతకీ క్వి విభజన జేయబడినదో తెలుపుట కీ రాజధానియందు లెక్కలులేవు. రైతువారి పద్ధతిపైనుండు భూముల పట్టులక్రిందనున్నవి. అట్టిపట్టు, ఒక్కని ఫేరగాని, పెక్కుండ ఫేరగాని యుండవచ్చును. ఒక్కొక్కపట్టుపై చెల్లించవలసిన శిస్తుమొత్తము ననుసరించి ఈపట్టులు వేరువేరు గ విభజన గావించబడినవి. 20 సెంటల నుండి 40 సెంటల వీక్షిం చిన చిన్న చిన్న భూభాగము లింకను స్వల్పభూభాగములగు విభజింపబడుటకు అనుకూలమున అభిప్రాయము వ్యాపించియున్నది. భారతదేశము అనాదినుండియు వ్యవసాయమే ప్రధానముగ కృషిగ గలిగియున్నది. ఇకముందు చాలకాలమువర కీటు లేయుండగలదు. నుంచి కట్టుబాటుగల ప్రభుత్వ సంస్థాపనలను, ప్రజలకు, ఆర్థిక జీవము ఏర్పడుటలను జనసంఖ్య వృద్ధిచేసెను. భూమి విస్తీర్ణ మంత తక్కువయినను, ఎంతో యొగింప భూమిగలవాడు గ్రామములందు అంతకుగలవాడుగ పరిగణింపబడుచున్నాడు.

అందుచే మొత్తముగ భూములను సంపాదించుటకు ప్రజలకు కొరకగును. ఇందునలన చిన్నచిన్న భూభాగములు వృద్ధియగుచున్నవి. భూములను భిన్నవిభిన్నములుగ విభజింపబడి, ఒక చదరముగాక అప్పలప్పల వేర్వేరుగ విభజింపబడినచో వ్యవసాయమునకు అనుకూలముగాదు.

భూముల విభజనలను గలగు చెడులను, భూభాగములను విభజింపబడుట ద్వారా వచ్చుచున్న గలగు లాభములనుగూర్చి ప్రజలలో ప్రబోధ మొనరించుటయే తప్ప సాధనాంతరము లేదని ప్రభుత్వమువారు తలంచిరి. భూభాగములను విభజించు సమస్య పంజాబులో మాత్రమే కొంతవరకు పరిష్కరింపబడినది. ఈ విషయములో సహకారసంఘశాఖలను కొంతపనియైనను జరుగగలదని పంజాబులో గావించిన ప్రయత్నములు రుజువుజేసినవి. కాని ఈఫలితములు శాశ్వతములా గాదాయను విషయము వేరు విషయము. ఎటులైనను ఇట్టి ప్రయత్నము నీరాజధానియందు జేయ సమకట్టిన సహకార శాఖవారు గావించవలెనేగాని రివిన్యూశాఖ చేయవలసిన పనిగాదు.

ఇరిగేషను

సాక్షి రాష్ట్రముందు ఇరిగేషను విషయములో ప్రభుత్వమువారి రింతవరకు గావించినపనిగూర్చి రెల్లును ప్రభుత్వమువారు తమ ఆదాయమునుబట్టి ఇరిగేషను కనుకూలమునలములుగలనట్లు ఇరిగేషను విధానములను పెక్కుం టిని నిర్మించెనని బిగ్గరి. ఇటీవల కొన్ని పెద్ద విధానములుగూడ తలపెట్టబడినవి. అందు కావేరి-మెట్టూరు ప్రాజెక్టు, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో పోలవరం ఐలండు ప్రాజెక్టును ముఖ్యము లైనవి. అందు మొదటి ప్రాజెక్టు ప్రస్తుతములకు 1,038,000 ఎకరముల భూమికినీటినిసరఫరాజేయుటయేగాక 221,00 ఎకరముల మొదటి కాదునకు 90,000 ఎకరములకు రెండవ కాదునకు నీటిని సరఫరాజేయును. ఈస్క్రీమునకు అగు ఖరరు 612 లక్షలు పోలవరం ఐలండు ప్రాజెక్టుక్రింద 16,8000 ఎకరముల సాగుజేయబడును. ఖర్చు రు 1805 లక్షలు. కోయబత్తూరు జిల్లాలో భవానీ ప్రాజెక్టు బార్ని పట్టణ కాల ప్రాజెక్టుల నిర్మాణము ఆలోచనయయ్యెను.

ఈరాష్ట్రముందు నూతనఆనకట్టలను నిర్మించుట కవకాములేదు. వ్యయభరికముగు రిజర్వాయరు వద్దకులే అశలంబి పవలెను. వానలు లేక కష్టములపాలగు ద్రవ్యమండలములందు ఈ విధానములను నిర్మించుట వనసరమేయైనను, ఆయా లందలి వర్షములపై నాధారపడియుండు విధానములను లాభములేదు. మైనరు ఇరిగేషను విధానములపై సంవత్సరమునకు రు 90 లక్షల ఆదాయము వచ్చుచున్నది. అందు రి-న భాగమునీటిని గాపాడుటకు, పునరుద్ధరించుటకును చెల్లించబడుచున్నది.

మదరాసు రాజధానియందు బావులక్రింద సాగు జేయబడు భూము లధికముగనే గలవు. 1924-25 సంవత్సరములందు 606,217 భూము లుపయోగింపబడెను. వానిక్రింద 1,572,187 ఎకరముల భూమి సాగుజేయబడెను. బావులను నిర్మించుటకు గాను ప్రభుత్వమువారు అప్పుల నొసంగుట మూలమున సహాయము జేయుచున్నారు.

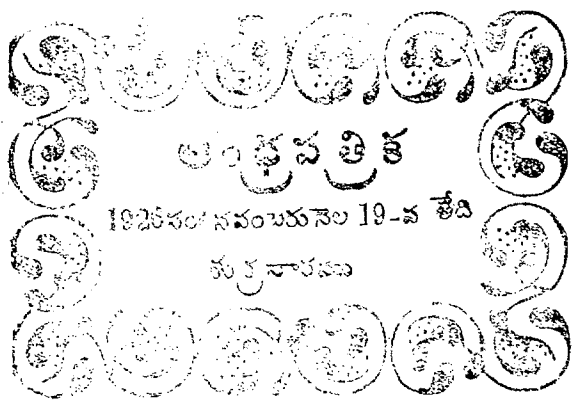
భూములను నీరు కట్టువిషయమై ప్రభుత్వమువారు రైతులకే ఆవిశయమును నడపలేనేయున్నారు. నూతనకాస్త్ర పాతుక ననుసరించి జూచిన ఇందువలన నీరు చాలవరక పోవుచున్నదని అంగీకరింపవలెను. వ్యవసాయశాఖవారును అచ్చులచ్చుట ప్రయత్నము లొనర్చుచు గావించుచున్నారు. కాని రైతులను విన్యూలమున ము గావించుటకు చాలకాలముబట్టును. అందుచే ప్రభుత్వ రీవిషయములో వేరుగ నేదైనవర్తక గొందురాయనున రణియాంశము. నీరు నష్టముగల యొకటిమాత్రమే వివదన విషయముగాదు. భూమిని ఆవశ్యకమైనంతకంటే ఆముగ సాగుజేయుటలన భూమియొక్క పండించు శక్తియు, పోవునను నచ్చుముగూడ గలదు.

సహకారభూమిను వ్యాపింపజేయుటకుగాను ప్రజుము ప్రభుత్వమువారు పెన్నరు ఇరిగేషను విధానముల నిర్వహమునకై ఇరిగేషను పంచాయతీలను మాత్రమే నిర్మింపన్నారు.

భూమిలో ఇనుములను లేక ఆనియనుటలను వాన్ వృద్ధిచేయడమిట్టిని నిలుపుటగాను ఈరాష్ట్రముందు ప్రయత్నము లేమియు గాకొనబడుటలేదు.

“త కావీ విధానము”

“ప్రభుత్వమువారి తకావివధిని వ్యవసాయదారులెక్కుడుగ ఉపయోగించునట్లు జేయుట మీరు మూసాధనము లెవ్వో యను ప్రశ్నకు సాక్షి సమాధాన మెను ప్రస్తుతము రూముల నట్టుము క్రింద నుండు నియమములపై, వడ్డి, చెల్లుబడి విషయములందు కఠినముగ యు కడచిన 10 సెంటలలో వ్యవసాయదారుల కొనసంగిరుముల మొత్తము రు 7½ లక్షలనుండి రు 37 లక్షలను పెరుగునలన ఈ విధానమునకుగల ప్రబావమును స్పష్టముగచున్నదయె పశువులను కొనటకై రీయబడిన రుజువులందులకే వియోగింపబడుచున్నవని చెప్పజాలవనియు బిగ్గరి.



టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులు

గారి విజయము

శ్రీమత ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరు ప్రకాశం

పంతులుగారు పడవిన అఖండవిజయము గాంచిన, గారి ఏవంక వీరుచున్నదో గ్రహించవచ్చును. 1913వ సం॥ నవంబరునెల 19-వ తేది రామచంద్రరావు పంతులుగారు సామాన్యులు గారు. మద్రాసుశాసనసభలో చిరకాలము కృషిచేసి, ఆంధ్రగోక్షేత్రానిర్మిగాంచిరి. భారతశాసనసభలో మూడుసంవత్సరముల యనుభవము గడించిరి. వీరు కాంగ్రెసు పక్షమున జేరినచో, మరియొకరు పోటీగ నిలుచుట కవసర ముండెడిదిగాదు. కాని వారందు కంగీకరింపకపోయిరి. ప్రకాశంపంతులుగారికిని, రామచంద్రరావుగారికిని జరిగినపోటీ సాంఘికవైషమ్యములపై నాధారపడక, కాంగ్రెసు, కాంగ్రెసేతర పక్షములపై నాధారపడియుండెను. నిరోధమా, రిస్పాంసీవు సహకారమా అనుసమన్య పైకివచ్చెను. రిస్పాంసీవు సహకారనాయకులు, రామచంద్రరావు పంతులుగారికి విజయము గోరుచు, సందేశముల సంపుటయగాక రిస్పాంసీవు సహకారవాదమున కఖండవిజయము గలుగు నని నిరీక్షించుచుండిరి. ప్రకాశంపంతులుగారు రిస్పాంసీవు సహకారపక్షము కల బలములేదని మేము వ్రాసినపుడు, కొందరు కృషిచేసి నిజమైతిని మేము గ్రహించలేదనియు, యక్షకలలో నీవిషయము స్పష్టపడుననియు, చాటిపెట్టెడిది. ఎన్నికలలో నీసమన్యతుడ కెటుల ప్రవేశిస్తానో, వోట్లసంఖ్యబట్టి గ్రహించవచ్చును.

ప్రకాశంపంతులుగారికి 18651 వోట్లును, రామచంద్రరావుపంతులుగారికి 7021 వోట్లును లభించెను. ఇరువురకును పదునొకండువేలకు బైగ భేదము గనుపించుటబట్టి, కృష్ణా గోదావరి మండలములలో కాంగ్రెసు అభిమానము ఎంతగాఢముగ నాటుకొనియున్నదో గ్రహించవచ్చును. అభ్యర్థి లిరువురును సుప్రసిద్ధు లయినను, కేవలవ్యక్తులసామర్థ్యమునే వోటరులు పాటింపలేదు. కాంగ్రెసు ఆ దేశమునెవరు నిర్వహింప సమకట్టిరో, వారినే తమ ప్రతినిధులుగ నెన్నికొనుటకు ప్రజలు పూనుకొనిరి. ప్రజాశయప్రతిపక్షు లందరును ప్రకాశంగారి కపజయము వాటిల్లిన చూచి సంతసింపవలయు నని శిశుబెట్టుకొని యుండిరి. కాని వీరికోర్కె లీడెర లేదు. రామచంద్రరావుపంతులుగారు తమకు గలిగిన విశ్రాంతిని, శాసనసభలకు వెలుపల ప్రజాభ్యుదయమునకై కృషిచేయుట కుపయోగించెదరుగాక యని కోరెదము. ప్రకాశంపంతులుగారిగెలుపు వారిస్వంతమని మేము భావింపము. ఆంధ్రదేశమున కాంగ్రెసుకు గలిగినవిజయ మనియే యాసాంపవలయును. ప్రకాశంపంతులుగారిని ఆంధ్రుల

పక్షమున మే మభినందించుచున్నారము. ప్రకాశం పంతులుగారు న లి పి న అద్భుత త్యాగము, స్వరాజ్యప్రతికార్యహామమునకై వారు సలుపుచున్న కృషి, కాంగ్రెసుబలమును ఆంధ్రదేశమునం దంతటను పెంపుజేయుటకై రాత్రిబళ్లు దీసికొనిన శ్రమయు, ఆంధ్రులశాశ్వత కృతజ్ఞతకు వారిని పాత్రులు గావించెను.

ఈమారు కాంగ్రెసుసంఘములకు ధనము పుష్కలముగ లేకుండెను. కాంగ్రెసుప్రచారము జరుపుట చాలకష్టమయ్యెను. అభ్యర్థులను నియమించుటలోగూడ, ఎన్ని యోచిక్కులు తేటపడినవి. ఆంధ్ర నాయకులగు ప్రకాశంపంతులుగారు తమ ప్రోత్సాహశక్తివలన నిట్టిచిక్కులన్నిటిని దాటి, ఆంధ్రదేశమునం దనేకమండలములలో కాంగ్రెసుకు ప్రబలవిజయము చేకూర్చి ధన్యులయిరి. తమిళ రాష్ట్రమునకు శ్రీనివాసయ్యగారును, ఆంధ్ర రాష్ట్రమునకు ప్రకాశంపంతులుగారును అండయై నిలిచి, దూషణతోస్త్రాసములను పాటింపక, వర్ణవైషమ్యములను పారదోలి, కాంగ్రెసు పతాకము పేదవచ్చున నోరుపట్టుట జేసికొందుల కెంతయు సంతసింపెదము. ఆంధ్రదేశమునకుమతమిళ దేశమునకును నేడు గలిగినజలము నిజమగు విజయముగాదని, శ్రీనివాసయ్యగారు నిన్నటిదినము తెలిసిన వాక్యములలో సత్య మొక యోగలదు. జరుగవలసిన పనియంతయు ముందే గలదు. నేడు చే కూ రి న జాత్యైక్యపీఠము నాధార్థ్యపరచికొని, భావిస్వరాజ్య సాధమును నిర్మింపవలయును. అందుకు తగిన పరికరములను చేకూర్చవలయును. సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు గోరినటుల, కద్దరు నిర్మాణము, స్వదేశపరిశ్రమల ప్రోత్సాహము, నిమ్మజాతుస్థిరణము మున్నగు కార్యములను జయప్రదముగ నిర్వహింపవలయును. స్వరాజ్యనిర్మాణమునకు టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారి కముందుగూడ యావచ్చుకొని భారబోసిదరనినమ్ముచు వారికి భగవంతుడు చిరాయురారోగ్యముల నొసంగెదరుగాక యని కోరెదము.

మంత్రిపదవులు: కాంగ్రెసుపక్షము

మంత్రిపదవుల నాక్రమించి, కాంగ్రెసుపక్షము వారు సలుపగలమే లేదియు లేదని డాక్టరు యు రామారావుగారు ఖండితముగ దెలుపుచున్నారు. తారిత్రాసంస్థలంతయును ప్రచురించితిమి. కాంగ్రెసు సభ్యు లందఱును తాము గావించినప్రమాణములకు నిలుపుకొన బ్రయత్నింపవలయును. ఏమాత్రము వెనుదగినను, తమకును కాంగ్రెసునకును గూడ అగౌరవము దెచ్చినవారగుదురు. సంస్కరణములు బూటకములనియు, వానితో నాటలాడుకొనక స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకై తమ యావచ్చుకొనియోగించెదమనియు, కాంగ్రెసుసభ్యులు వోట్లకు దానయిచ్చిరి. గౌరవప్రద మగు పరిష్కారము జరుగువరకు, అధికారవర్గముతో సాహచర్యము పనికిరాదని, శ్రీకృష్ణ శ్రీనివాసయ్యగారు నిన్నటిసభలో హెచ్చరించిరి. మంత్రిపదవుల సంగీకరించువారు, రయితుల కేమాత్రము తోడ్పడజాలరు. ఘడ్డపాపసమన్యను సాధింపజాలరు. శాశ్వతపు రివిమ్యూ సెటిల్ మెంట్ను చేకూర్చజాలరు. అట్టితరీ, అపదవుల నాక్రమించుట

వ్యక్తులకు లాభముగలిగినను, ప్రజలకినుమంతయు లాభము గల్గునేరదు. స్వపరిపాలనము లభించిన గాని, ప్రజాప్రతినిధులు మేలు సలుపజాలరు. అంతవరకును రామారావుగారు సూచించినటుల, ప్రతికూలపక్షముగ నేర్పడి ఉద్యోగనిరాకరణము నాధారము జేసికొని, ద్వంద్వ ప్రభుత్వపు బూటకమును పెల్లడితేయుచు, శాసనసభలకు వెలుపలను లోపలనుగూడ సత్వరస్వరాజ్యసంపాదనకై పాటుబడుటయే కాంగ్రెసుపక్షమువారిప్రధానధర్మము. ఇతర పక్షములవారు తాత్కాలికలాభములకొరకు రంగులను మార్చుకొని న మార్చుకొందురుగాక! వారితో కాంగ్రెసుపక్షమువారికి బనిలేదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు పట్టుదలను వీడక పాటుబడుచో మిగిలినపక్షములును దేశభక్త్యావేశపూరితములై కాంగ్రెసుపక్షమున జేరకమానవు. ఈసమయమున బర్క్ల హెడ్డు ప్రభువుగారికిని, ఇతర బ్రిటీషుమంత్రులకును నీయదగినజవా విడియే. ఇట్టి దృశ్యమును ఇండియాసహాయమంత్రి యగు విటరుటను గారు పరిశీలించుటగూడ నావశ్యకము. విటరుటనుగారి దేశమునకు ప్రైవేటుగ వచ్చుచున్నారని తెలుపబడినను, మద్రాసు మెయిలుప్రతికకు డిల్లీ విలేఖకుడు పంపినవార్త జూచిన, దూరాలోచన గలదనియే యూహింపవచ్చును. శాసనసభలను ప్రారంభింపనున్న సమయమునను, కాంగ్రెసుసభ జరుగునపుడును విటరుటనుగారు రుద్రుడెంచుట, కాక తాళియముగా నేరదు. దీనికి తగినప్రాముఖ్యము గలదు. ప్రాయశః విటరుటను ప్రభుత్వము హిందూదేశము లొంగిపోయి సహకారమును చేట్టునని భావించియుండురు. లాలాజపజితరాయిసభ్యులచర్యలు, వీరియూహలను బలపరచెను. కాని, సంస్కరణములను జయప్రదముగ నిర్వహించినటుల సర్దిఫిక్టెట్టును సంపాదించిన మద్రాసు మంత్రి వర్గ మోషిపోవుటయు, ఉద్యోగ నిరాకరణమును ప్రధానాధారముగ నైకొనిన కాంగ్రెసుపక్షము విజయము గాంచుటయు, డిల్లీ లో నికారవర్గము వారిని భయభ్రాంతులుగ జేసినట్లు, మెయిలు ప్రతికాలేఖబట్టి గ్రహించవచ్చు బ్రిటీషు అధికారులు డిల్లీని ప్రాంతీకముగా గణించుచున్నారని నేర్పడగిన పాత మేమని, వివరులనుగా రాలాచించుచో, కాంగ్రెసు త హి నస్థితిలో నున్నను దేశము స్వస్థమును వాంఛించుచున్నది గాని, ప్రస్తుతసంస్కరణములను గాదని తప్పక గ్రహింపబడు. ఈ సమయమున ప్రతిష్ఠ నావలనుంచి, బ్రిటీషుపాలకులు ప్రజాభిలాషలను తీర్చి ప్రజల బెరిగిన అశాంతిని బోగొట్టుట యత్యంతావశ్యము. అందుకు మార్గప్రతిపాదనే బాడుచు గౌరవము సలుపుచోమాత్రమే త్వరితముగ పరిగొచ్చెదమని బెదరించుచో, ప్రజలలో నిరాశాగర్భి వ్యాపింపగలదు. మెయిలు వార్తలలో మొక విశేషముగూడ గలదు. కన్సర్వేటివుల త్వరలో మార్పుజేందక మానదు. సమన్యవలన, బ్రిటీషు కార్మికులలో తీవ్రసంచల గలిగినది. బాబునిను ప్రభుత్వము వారిను పరిష్కరింపజాలరనుటకు, గనుల పనివా ప్రభుత్వసూచనలను మరియొకమారు నిరాశుడయే, ప్ర బ ల ని ద ర్శ న ము. ఇం గాక, ఇంగ్లండునందు కన్సర్వేటివు ప్రభు

త్యమువల్ల ప్రజలలో నేవగింపు గలుగుచున్న దనుటకు మరికొన్ని నిదర్శనములుగూడ గలవు. మ్యునిసిపలు ఎన్నికలలో లేబరుపక్షము అద్భుతవిజయము గాంచుటయు, కన్సర్వేటివు లోడిపోవుటయు, వీనిలో ముఖ్యమయినవి. ఈసందర్భముల నన్నిటిని గమనించి, కన్సర్వేటివులు తామధికారమునందుండ గనే సంస్కరణములను మరికొన్నింటినిచ్చి, ఆపివేయవలసినవలయునని భావించుచున్నట్లు, మొయిలు లేఖ దెలుపుచున్నది. లేబరుపక్షముపా రధికారమునకు వచ్చినచో, స్వపరిపాలనము నొనగెదరేమోయని, కన్సర్వేటివులకు భయముండుట సహజము. ఇట్టి వివత్తలనుండి దేశమును తప్పింపవలయుననిన, కాంగ్రెసుపక్షమువారు, సంస్కరణములను నిర్వహింపబూనక, మంత్రపదవులకు దూరముగ నుండుట అత్యవసరము.

శాసనసభాభ్యర్థకుని యోటము

మదరాసు శాసనసభాభ్యర్థకులగు రత్నస్వామిగారు, క్రైస్తవ నియోజకగణమువారిచే తిరస్కరింపబడుటయందు విచిత్రమేమియులేదు. అభ్యర్థులును, ఉపాభ్యర్థులునుగూడ వోటరులచే నిరాకరింపబడిరి. వీరిగౌరవస్థానములు, వీరి కేమాత్రము తోడ్పడలేదు. రత్నస్వామిగారు జస్టిసుపక్షమువారు. వీరికి జయము చేకూర్చుటకై జస్టిసుపక్షము తనశక్తినితన భారబోసిన ప్రయోజనములేక బోయెను. స్వతంత్రులగు ఆరోగ్యస్వామిమొదలిగారు వీరి నోించిరి. సాల్వానాగారు నిన్నటిదినము నూచించినట్లు, కాంగ్రెసుపక్షమున బహిరంగముగ నిలచిన అభ్యర్థి కలిచిరి. సాల్వానాగారి నెండుగురుతాహాపరచిననీ, కాంగ్రెసును విడనాడలేదు. స్వతంత్రులగు డేనియో థామసుగారును, ఆరోగ్యస్వామి మొదలిగారును, జస్టిసుసభ్యులగు షన్నీరుశెల్వం, రత్నస్వామిగార్ల నోంపగలిగిరి. మహమ్మదీయ నియోజకగణములందుగూడ, జస్టిసుసభ్యు లోడిపోయిరి. క్రైస్తవులలో జాతీయ భావము వ్యాపింపలేదనియు, వీరు దేశస్వాతంత్ర్య విముఖులనియు, యూరపియన్ తెలుల జెప్పిన నటుల నడుచుకొనుచుండురనియు, దెలిపెడి మామూలుపాట కాథము లేదని, యీమారు జరిగిన ఎన్నికలు తెవకనే తెలుపుచున్నవి. పాశ్చాత్య మిషనరీలును, శిశికారులును చెప్పిన మాటలనే వేదవాక్యములని యెత్తిస్త్రవులు నమ్మేడికాలము గతించిన జాతీయ సమస్యలగూర్చి వీరు స్వతంత్రముగ యెంచుట నేర్చికొనిరి. క్రైస్తవులలో గలిగిన న్యూభావోదయమున కెంతయు సంతసింపవచ్చును. రత్నస్వామిగారి ఓటమిని గాంచి, భారతీయస్త్వపు లిహాద కాంగ్రెసునందు జేరి, సత్వరస్వాత్య సంపాదనకై పాటుబడుదురని, నమ్మెదము. విషయమున చెన్నరాజధాని మార్గముజూపుముఖ్యము.

గాడిదర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు

కర్నూలుమండలమునకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి లిరువురను నియమించినను, రెడవవారు నామినేషనుకు పూర్వము తమ అభ్యర్థిత్యమును వదలు

కొనుటచే, హరిసర్వోత్తమరావుగారు రాక్కరే కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగ నిలిచిరి. వీరికి పోటీగ, జస్టిసు అభ్యర్థులును, స్వతంత్రాభ్యర్థులూకరును నిలిచి, ప్రచారమునలిపిరి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు కర్నూలు మండలమునకేగాక, ఆంధ్రదేశమున కంతకును వన్నెదెచ్చియుండిరి. వీరిజీవితము త్యాగపూరితము. దేశసేవయే, వీరి ప్రధానవ్యాపారము ఇట్టివారిని కర్నూలుమండలము నిరాకరించుచో, ఎంతటియడకీర్తి గలిగెడిదో యూహింపవచ్చును. అధికసంఖ్యాకములగువోట్లు వీరికి లభించెను. జస్టిసుపక్షాభ్యర్థి లెండు మారు గ జయము గాంచెను. స్వతంత్రాభ్యర్థి అపజయము బడసెను. మదరాసు శాసనసభలో, హరిసర్వోత్తమరావుగారు కాంగ్రెసుపక్షపు కీర్తిని కాపాడెదరని నమ్మెదము. మే మిదివరకు నూచించినట్లు, పశ్చిమాంధ్రదేశము కాంగ్రెసుపక్ష పరిపూర్ణాభిమానము కనుబడినది. కడప, అనంతపురము మండలములు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను పూర్తిగ నభిమానించెను. బల్లారి, కర్నూలుమండలములలో ఒక్కొక్క కాంగ్రెసు ప్రతినిధి నే నిలిపినను, వారు జయ మొందిరి. రాబోవు స్వరాజ్యనిర్మాణకార్యమునందు, పశ్చిమాంధ్రదేశము శ్రద్ధ వహించి, మార్గదర్శక మగుగాక యని కోరుచు, హరిసర్వోత్తమరావుగారిని మనఃస్ఫూర్తిగ నభినందించెదము.

నెల్లూరు

కాంగ్రెసు అభ్యర్థి నొకరినయినను పంపజాల నందులకు, నెల్లూరుమండలము నభినందింపజాలము. జమిందారులు, ప్రత్యేకనియోజకగణమును వదలి సామాన్యనియోజకగణము పక్షమున ఎన్నికలకు నిలువబడుటవలన, ప్రజలహక్కులకు తీరని భంగము వాటిల్లుచున్నది. జమిందారులకు గల ధనము, పలుకుబడిముందర సామాన్య లెవ్వ రాగ గలరు? ప్రచారమునకు వీరు ఎంతసామ్యునయినను మంచి నీళ్ల న లెఖించుట గలరు. జమిందారులు ప్రత్యేక రక్షణము నయినను గోరకుండవలెను. లేనియెడల సామాన్య నియోజకగణములతరపున నిలుచు ప్రయత్నము నయినను మానుకొనవలయును. ఇందుకు వారంగీకరింపనిచో, ప్రభుత్వమువారయినను అట్టి విభాగమును గావించుట యవసరము. అసహాయోద్యమము బలముగ నున్నపుడు, దేశాభ్యుదయమునకై ముందడుగు వైచిన నెల్లూరు, కృష్ణ, గుంటూరు మండలము లీమారు వెనుకకుబోవుట శోచనీయము. ఇందుకు పెక్కుకారణము లున్నను, రాబోవు కాంగ్రెసు ప్రచారమునందు మరల నీమండలములు అర్హస్థానము నాక్రమించి, త్వరితముగ ముందుకు నడిచి తొంటిగొరవమును సంపాదించుగాక యని కోరెదము.

మధ్యరాష్ట్రములు: ఎన్నికలు

మధ్యరాష్ట్రములు, రిస్సంసీపు సహకారవాదుల కునికొట్టు. అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సువార్తల ప్రకారము, స్వరాజ్యపక్షమువారు 18 మందియు, రిస్సంసీపు సహకారవాదులు 13 గురును, స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షమువారు 5 గురును, స్వతంత్ర 5 గురును, బ్రాహ్మణేతరులు ముగ్గురును ఇంకొకరు జయము గాంచియుండిరి. కాంగ్రెసు

పక్షమే ఇంకను ప్రబలముగ నున్నదని గ్రహింపవచ్చును. కాంగ్రెసుపక్షమునందు లేనిపోనిచీలికల గలిగించుటవలన, కాంగ్రెసుబలమున కెంతహాని వాటిల్లుచున్నదో యూహింపవచ్చును. దేశమునందెక్కడ నమయ మగుదెంచిన యీతరుణమున, స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షమువారును, రిస్సంసీపు పక్షమువారును చేతులుగలిపి కృషిసలుపుటపాడిగాదా? దేశభక్తులగు మహారాష్ట్ర నాయకు లీమాత్రము గ్రహింపజాలరా? కాంగ్రెసు తీర్మానముల ననుసరించుటకు కాంగ్రెసుసభ్యు లెల్లరును ఉద్వృక్తులగుచో నిట్టి చిక్కు న్నియు దీరిపోవును. ప్రజాశక్తి కద్భుత విజయము గలుగును.

“ఈషింగు న్యూసు”పత్రిక జెడరింపు

బొంబాయిలోనున్న మద్రాసువాసులు, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు గిన్నాలాగారి కనుకూలముగ వోటుజేసి, అన్యరాష్ట్రములందు కాంగ్రెసు అభిమానమును జూపి ప్రశంసాపాత్రులయిరి. ఇందుకు గినుక వహించి, ఆంగ్లోహైందవపత్రికయగు “ఈషింగు న్యూసు” పత్రిక మద్రాసు రాజధానివాసులకు బొంబాయి వర్తకులు ఎట్టి యుద్యోగముల నీచు గూడదని బోధించుచున్నది. ఓటరుల నీతీరున బలవంతపెట్టి వారిస్వేచ్ఛ నరికట్టి నెంచుటకన్న అవమానము వేరుండదు. మద్రాసువాసులు తగినరీతిని జవాబిచ్చెదరని నమ్మెదము.

తమిళనాడు కాంగ్రెసు

రాష్ట్రీయసభ

మదరాసులో జరుగును

ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు ఆహ్వాన సంఘాభ్యర్థకులు 22-వ తమిళనాడు రాష్ట్రీయసభావేళము, ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు.

మదరాసుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసభ ఆదివారము జరిగినపుడుకాంచీపురసభాతీర్థానామసారముగరాష్ట్రీయసభ యీసారి మదరాసులో డిశంబరు 4, 5 తేదీలందు జరుపనిశ్చయించిరి ఆహ్వానసంఘము ఏర్పడెను. ఆహ్వానసంఘసభ్యులందరూ. 5 నన్ను ఆ. సం. అగ్యతునిగ ఎన్నుకొనిరి. మదరాసుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘకార్యదర్శి ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శులుగ నియమింపబడిరి.

టి. ఆదినారాయణచెట్టి, సి. మరువవనప్పిళ్లై, కె. వి. రంగస్వామిఅయ్యంగార్ల కేర్లును రాష్ట్రీయసభాభ్యర్థులుగ జిల్లాసంఘములకు నూచింపబడెను. జిల్లాసంఘములవారు 25-వ తేదీలోపున, ఆహ్వానసంఘమువారికి మహాజనసభను ఎవరిని అగ్యతునిగ ఎన్నుకొనినది తెలియజేయవలెను.

విదేశములకుపోయిన కలకత్తా

విశ్వవిద్యాలయ పండితుని

ఆగమనము

కలకత్తాలో నివసించుచున్న దక్షిణయిండియా

ప్రజల సన్మానము

కలకత్తా, నవంబరు 18 :- అమెరికా, యింగ్లాండు దేశములలో భారతదేశ తత్వశాస్త్రము, వేదాంతోపన్యాసములు గావించుటకు పోయిన కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపండితుడు ఎస్. రాధాకృష్ణన్ మదరాసుమొయిలులో నేటి ఉదయమున కిచ్చటకువచ్చెను. కలకత్తాలో నివసించుచున్న దక్షిణదేశీయులు రాధాకృష్ణన్ కు కుస్వాగతమిచ్చిరి. పండిత సి. ఎ. రావన్ రాధాకృష్ణన్ గారిని మాలాలంకృతుల గావించిరి. (అ.ప్రె.)

మరీదను ప్రభుత్వమువారు ఉష్ణప్రదేశ రోగనివారణ పరిశోధనార్థము 500 పౌడలు విరాళము నొసగిరి.

నానారాష్ట్రముల యెన్నికలు

పంజాబు

పార్టీల తరపున నిలువబడునది కొలదిమందియే

లాహోరు, నవం 18:— భారతశాసనసభకు, పంజాబు శాసనసభకు నిలువబడునట్లు 190 మంది అభ్యర్థులలో మూడు డివిజన్ల మంది మాత్రమే పార్టీల తరపున నిలువబడునున్నారు. వీరిలో ఒక డివిజనుమంది కాంగ్రెసువారు, తక్కినవారు హిందూ సభ, సిక్కు, ఖిలాఫతు సభముల తరపున పేర్కొనబడినవారు. (ఆ. ప్రె.)

నర్దూర్ కర్తూర్ సింగుగారు చాలించుకొనుట

పంజాబు శాసనసభకు వాణిజ్య నియోజకవర్గమునండి నిలువబడిన వారిలో నర్దూర్ కర్తూర్ సింగుగారు రాయబహు దూర్ ధనపతిగారి కొరకు తమ యభ్యర్థిత్వమును చాలించుకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

లబవత్రాయుగారి భారత శాసనసభ అభ్యర్థిత్వము

అసెంబ్లీకి పశ్చిమ పంజాబు మధ్య పంజాబు స్థానములకు రెండింటిని లాల్ లబవతిరాయుగారు నిలువబడినారు. పశ్చిమ పంజాబులో లబవత్రాయుగారికి ప్రత్యర్థిగా దివాన్ చనన్ లాల్ గారును (కాంగ్రెసు) మధ్య పంజాబులో రాయబాహు హంస రాజ్ గారును నిలిచి పోటీ చేయుచున్నారు. ఈవిషయమై ఎట్టి యేర్పాటులను జరగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

లాహోరుపట్టణ నియోజకవర్గము

పంజాబు శాసనసభకు లాహోరుపట్టణ నియోజకవర్గస్థానమున స్వరాజ్య అభ్యర్థియగు దునీంద్రుగారికి వ్యతిరేకముగ డాక్టరు గోపీచంద్రుగారు పనిచేయుచున్నారన్నచూట. వాస్తవముకాదనియూ లాహోరులో నున్న ప్రస్తుతపరిస్థితులను బట్టి ఆయన తలస్థముగా నుండవలె ననియే నిశ్చయించినాడనియూ లాహోరునగర కాంగ్రెసుకమిటీ కార్యదర్శి తెలుపుచున్నారు. (ఆ. ప్రె. స్పెషల్)

బెంగాలు ఎన్నికలు

పోలింగు వివరములు-అసెంబ్లీ

అబ్దుల్ కాసింగారికి ఎక్కువ వోట్లు వచ్చుచున్నవి

మహమ్మదీయ నియోజకవర్గములు

కలకత్తా, నవం 18:— అసెంబ్లీ స్థానిక శాసనసభకు మహమ్మదీయ నియోజకవర్గములలో పోలింగు సేదకుడ జరుగుచున్నది. కలకత్తాలో అంత ఉత్సాహము కనబడలేదు. ఓటు యల్ కెక్కించుకొని మోటారు వరుగుచుండుటలేదు. గోడల మీద నోటీసులుగాని కరపత్రములు పంచిపెట్టుటగాని లేదు. ఏ జెంట్లుగాని ప్రచారములుగాని లేదు. పోలింగు సేదను నిర్వాహవ్యయగతోచెను.

ఓట్లెక్కుటకు 247 వందల స్త్రీలకు అధికార మున్నను ఒక్కస్త్రీమాత్రము ఓట్లెక్కుటకు వచ్చెను.

మహమ్మదీయులు సాధారణముగా ఓటింగులో ఉత్సాహము కనబరుపలేదు. కలకత్తా మహమ్మదీయ నియోజకవర్గములలో నూటికి 40 మందికి తక్కువగానే ఓట్లొసంగిరి.

భారతశాసనసభకు ప్రస్తుత సభ్యుడు మాల్వి అబ్దుల్ కాసింగారును బెంగాలు కాన్సిల్ డిప్యూటీ ఛైర్మన్ డాక్టరు అబ్దుల్ హక్కుగారును పోటీ చేయుచున్నారు. ఇద్దరు 5:7 ఓట్లతో 117 రికార్డు చేయబడినవి. కాసింగారికి ఎక్కువ ఓట్లు వచ్చిరి. వారే గెలుపులకు కనబడుచున్నారు.

బెంగాలు శాసనసభకు

స్థానిక శాసనసభలో ఉత్తర కలకత్తా నియోజకవర్గ స్థానమును పట్టికూటిపు కాన్సిల్ మాల్వి యాదవ్ నూతన మహమ్మదీయ పక్షమునకును అసెంబ్లీ అబ్దుల్ హక్కుగారు నూటికి ముప్పాము ఆరే, అబ్దుల్ బాఖర్ పల కాన్, అబ్దుల్ హక్కుగారు వీరికి ప్రత్యర్థులుగా నిలువబడినారు. మొత్తము 1934 ఓటులలో 7:3 వందల మాత్రమే ఓట్లెచ్చిరి. సర్ అబ్దుల్ హక్కుగారికి ఎక్కువ ఓట్లు వచ్చుచున్నవి. ఓట్లెక్కుట తా మహమ్మదీయ స్థానమునకు మాల్వి అబ్దుల్ హక్కుగారు, డిప్యూటీ మేయరు హెచ్. యస్. హక్కు డిప్లీ, నాయుడుయేల్ మాల్వి అబ్దుల్ రజావు (కాంగ్రెసు) గారు ఇద్దరు చాలమంది ఓట్లెచ్చినను ఆర్కాట మేయరు లేదు. 2011 ఓటులలో 810 మంది ఓట్లెచ్చిరి.

అంగో యిండియన్ స్థానము - మెరూయర్ మెక్కుసీగారు గెలుపొందిరి

బెంగాలు శాసనసభ అంగో యిండియన్ నియోజకవర్గము నుండి 1166 ఓట్లు 915 ఓట్లవచ్చి మెరూయర్, మెక్కుసీగారు గెలుపొందిరి. డాక్టరు బార్బక్ డాక్టరు పుషాంగుగారు 592, 419 ఓట్లు మాత్రమేవచ్చెను. క్రిందటి శాసనసభలో నుండిన యీ బార్బక్ గారు ఇండియన్ టెలిగ్రాఫు సంఘమునకు కార్యదర్శులు. (ఆ. ప్రె.)

మధ్యరాష్ట్రముల యెన్నికలు

పార్టీల బలబలములు

నాగపూరు, నవం 18:— ఇంతవరకు మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభలో పార్టీల బలబలము లిట్లున్నవి:—

స్వరాజ్యవారు 18, రిస్సాసివిష్టులు 18. స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షము 5, స్వతంత్రులు 5, బ్రాహ్మణేతరులు 3. జబల్ పూరుడివిజ్ఞాపట్టణ నియోజకవర్గమునండి కాంగ్రెసు అభ్యర్థి కేశవరావు ఖండేకరుగారు గెలుపొందిరి. స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థి శివప్రసాదవర్మగా రోడిపోయిరి. ఓట్లు ఖండేకరుగారికి 1212 ను వర్మగారికి 784 ను వచ్చెను. మండలూరులో నియోజకవర్గము :— ఉమేశ్వరత్తు పుటల్ గారు (కాంగ్రెసు) గెలుపొందిరి.

నర్మదాడివిజ్ఞాపట్టణస్థానమునండి చంద్రగోపాలమిత్ర (కాంగ్రెసు) గారు ఎన్నుకొనబడిరి. స్వతంత్ర కాంగ్రెసు అభ్యర్థి గోఖలేగారికి రోడిపోయిరి. చంద్రపాలమిత్రగారికి 1400 ఓట్లును గోఖలేగారికి 1074 ఓట్లునువచ్చెను. దామోదరలో నియోజకవర్గమునండి స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థి గోకులచంద్ర సింగెగారు గెలిచిరి. వీరికి 989 ఓట్లు వచ్చెను ఓడిపోయిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థి లక్ష్మీశంకరు ధగట్టగారికి 705 ఓట్లు వచ్చెను.

అసెంబ్లీ - రిస్సాసివీపు వాది

ఆనేగా రెన్నుకొనబడిరి

యోట్టూర్, నవం 18:— అసెంబ్లీలో వీరారుకు నియమింపబడిన ఒక్కస్థానమునకును రిస్సాసివీపు వాది ఆనేగారు నిరాటంకముగ ఎన్నుకొనబడిరి.

వీరారు ఎన్నికల ఫలితములు

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభకు వీరారులో జరిగిన యెన్నికల కింది వివరము ఫలితములు కలిగినవి:—

పార్టీల బలబలములు

14 మహమ్మదీయ స్థానములలో రిస్సాసివీపువాదులకు ఎక్కువస్థానములువచ్చెను. రిస్సాసివీపువాదులు 6, స్వతంత్రులు 4, బ్రాహ్మణేతరులు 2, స్వరాజ్యవారు 2 స్థానములలో గెలుపొందిరి.

తూర్పువీరారు మహమ్మదీయేతర అభ్యర్థి స్థానము:— పన్నాలాల్ పంగెగారు గెలుపొందిరి. వీరస్వరాజ్యవారులు. వీరికి 1780 ఓట్లువచ్చెను. ప్రత్యర్థి రిస్సాసివీపువాది వై. జి. కేశవంజీగారు. వీరికి 1823 ఓట్లు వచ్చెను.

పశ్చిమవీరారు మహమ్మదీయేతర స్థానము:— గోలుగారు (స్వరాజ్యవాది) గెలుపొందిరి. 2275 ఓట్లు వచ్చెను. రిస్సాసివీపు వాది యస్. వి. కల్కారుగారికి 1700 ఓట్లు వచ్చెను.

అమ్రోటి తాలూకా రూరల్ స్థానము:— ఆర్. యం. కేశములు (రిస్సాసివిష్టు) గారు గెలుపొందిరి. వీరికి 1625 ఓట్లు వచ్చెను. ప్రత్యర్థి స్వతంత్రవాది దేవరావు రంభాజీగారికి 410 ఓట్లు వచ్చెను.

అమ్రోటి తూర్పు రూరల్ స్థానము:— రిస్సాసివీపు వాదుల సహాయంతో స్వతంత్రవాది రామారావు అనందరావు కేశములుగా రెన్నుకొనబడిరి. వీరి ప్రత్యర్థి బ్రాహ్మణేతరు యస్. జి. అచ్యుతగుగారికి 1098 ఓట్లు వచ్చెను.

అమ్రోటి పశ్చిమ రూరల్ స్థానము:— ఉత్తరావు పటిల్ గారు 1811 ఓట్లు వచ్చి గెలుపొందిరి. ప్రత్యర్థి కె. యస్. మాన్సూరుగారికి (రిస్సాసివిష్టు) 999 ఓట్లు వచ్చెను.

అకోలా తూర్పు రూరల్ నియోజకవర్గమునందు రావు సామోలు టి. యస్. కోట్ల (బ్రాహ్మణేతరు) గారు ఎన్నుకొనబడిరి. గలాల్ రావు పక్షేలు గా రోడిపోయిరి.

అకోలా దక్షిణ రూరల్ స్థానమునకు దినకర రావు రాజేశ్వరుగారు (స్వతంత్ర) జె. వి. సేన్ (రిస్సాసివిష్టు) గారి నోడించిరి.

అకోలా పశ్చిమ రూరల్ స్థానములో నాపదేవు సదా శివపటేలుగారు (స్వతంత్ర, ఉమదీసింగ థాసారు (రిస్సాసివిష్టు) గారి నోడించిరి.

బుద్గానా సెంట్రల్ రూరల్ స్థానము:— రిస్సాసివీపు వాదియు నిదివరకు మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభాభ్యర్థుడు వై. యం. కాశీగారు గెలుపొందిరి. వీరికి 1940 ఓట్లు వచ్చెను. 1198 ఓట్లువచ్చి ప్రత్యర్థి ఓడిపోయెను.

పల్నాపూరు జిల్లా రూరల్ స్థానము:— పుండరీక్ (రిస్సాసివిష్టు) గెలుపొందిరి. బాబురావు రాంజీగా రోడిపోయిరి.

యం. పి. కోనేగారు (రిస్సాసివిష్టు) యోట్టూర్ తూర్పు రూరల్ నియోజకవర్గమునండి నిరాటంకముగ ఎన్నుకొనబడిరి.

యోట్టూర్ పశ్చిమ రూరల్ స్థానమునకు బాబురావు కృష్ణాజీ (బ్రాహ్మణేతరు) గారు ఎన్నుకొనబడిరి.

వీరారు వర్తకపరిశ్రమలస్థానమునకు కేశములుగా రోడిపోయి బిజ్ లాల్ గారు రెన్నుకొనబడిరి.

వీరారు భూస్వామ్యస్థానము:— బి. జి. కపర్దీ గారు (రిస్సాసివిష్టులు) 291 ఓట్లచే రెన్నుకొనబడిరి. ప్రత్యర్థి రాధాకీషన్ గారు స్వతంత్రులు 178 ఓట్లువచ్చి ఓడిపోయిరి.

వీరారు మహమ్మదీయ స్థానములు

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభలో వీరారు మహమ్మదీయులకు మూడు స్థానములు గలవు. అందులో అర్బుజ్ నియోజకవర్గము నండి యస్. యం. రహీమానుగారు నిరాటంకముగ ఎన్నుకొనబడిరి. తూర్పు వీరారు రూరల్ స్థానమునండి పరిపుద్రిక్ గాగారు ఎన్నుకొనబడిరి. అచ్చట మీదరియాకత్ అలీసయ్యత్ ఫర్హూసేన్ గారు ఓడిపోయిరి. మూడవస్థానపు ఫలితములు తెలియలేదు. (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణ స్థితి

1926 సం॥ అక్టోబరు నెల 19 వ తేది శుక్రవారము

మత్స్యశిల్పాలు	మత్స్యశిల్పాలలో అత్యధికంగా పట్టణములలో	మత్స్యశిల్పాలలో అత్యధికంగా పట్టణములలో	మత్స్యశిల్పాలలో అత్యధికంగా పట్టణములలో	మత్స్యశిల్పాలలో అత్యధికంగా పట్టణములలో	మత్స్యశిల్పాలలో అత్యధికంగా పట్టణములలో
	మత్స్యశిల్పాలలో అత్యధికంగా పట్టణములలో	మత్స్యశిల్పాలలో అత్యధికంగా పట్టణములలో	మత్స్యశిల్పాలలో అత్యధికంగా పట్టణములలో	మత్స్యశిల్పాలలో అత్యధికంగా పట్టణములలో	మత్స్యశిల్పాలలో అత్యధికంగా పట్టణములలో
గోపాల్ పూర్	58.7	58.1	...	4.71	6.46
విశాఖపట్టణం	58.7	74.0	0.04	8.48	6.41
కాకినాడ	58.5	72.2	...	4.26	8.18
కర్నూలు	56.0	72.0	...	4.05	8.72
కర్నూలు	58.0	70.8	...	0.78	8.64
జిల్లా	91.4	88.2	...	2.87	2.71
అనంతపురం	8.68	1.81
అనంతపురం	59.2	70.7	...	2.49	4.92
బీజాపూరు	55.8	77.8	...	10.78	5.12
చంద్రాపూరు	56.1	8.4	...	19.56	+ 1.63
చంద్రాపూరు	58.8	72.4	...	18.98	+ 2.34
చేలూరు	59.2	64.9	...	4.79	4.77
కోయంబూరు	55.5	68.8	...	9.98	+ 0.81
కర్నూలు	9.7	71.5	...	8.58	1.85
నాగపూరు	11.1	78.9	...	10.89	+ 0.89
పాండు	12.5	78.8	...	19.29	+ 2.28
అనంతపురం	9.17	2.68
అనంతపురం	53.9	75.7	0.07	12.20	8.45
కాచిగోడ	56.9	74.4	...	20.28	+ 1.76
కాచిగోడ	90.8	78.1	...	10.82	8.56
కాచిగోడ	86.0	78.8	...	18.63	+ 8.41
కాచిగోడ	85.9	61.2	...	5.98	2.89
కాచిగోడ	76.8	59.0	...	9.24	2.18
కాచిగోడ	62.7	45.8	...	18.50	+ 1.23

గోపాల్ పూరు:— విశాఖపట్టణములో చినుకులు బడన మొదలుపెట్టిన నవ్వుచి. గోపాల్ పూరులో ఆర్ద్రత చాల ఎక్కువ. రాత్రివేదియి 8:30 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూలు:— మేఘములు విస్తారముగ నవ్వుచి. ఆర్ద్రత మామూలుకంటె ఎక్కువ. కర్నూలులో పగటివేదియి కర్నూలులో 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేదియి 8 నుండి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూలు:— మేఘములు విస్తారముగ నవ్వుచి. ఆర్ద్రత తక్కువ. కర్నూలులో మామూలుగ నవ్వుచి. పగటివేదియి నిమ్మవలెనే యున్నది.

పి. పి. నారాయణ అయ్యర్,

సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సభ్యత్వము

శ్రీ ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చియు అందు పలుమంది విశేషములు శ్రీ కాశీ కృష్ణాచార్యులవారి కభిలషించు విశ్వవిద్యాలయ సభ్యత్వమును గురించియు శ్రీయుత మీనాక్షి సుందరముగారు వ్రాసిన వ్యాసము గాంచి యచ్చెరువు నొంది తిని శ్రీ మీనాక్షి సుందరముగారి కాచార్యులవారియందు గల భక్తి వర్ణనాతీతముగ నుండుట సర్వసంగమము. శ్రీ ఆచార్యులవారి ప్రతిష్ఠ ఆంధ్రదేశమున నేగాక దేశాంతర వ్యాప్తముగట నిజము విశేషములందరికిని శ్రీ ఆచార్యులవారియందు గౌరవము లేకపోలేదు.

నేనును ఒక పర్యాయము ఈవిషయమును గూర్చి పత్రికలో వ్రాసియుంటిని. శ్రీ ఆచార్యులవారిని నాకును, దేశము చేతగాని తగు పరిచయము చేతగాని యెంతదూరమో తక్కిన విశేషములను శ్రీ ఆచార్యులవారికిని అంతే దూరము కావచ్చుటయు మిక్కిలి సంభావ్యము. చాలమంది పేరులను బట్టి దూరముగాని శ్రీ ఆచార్యులవారికి సమీపస్థులే కాజాలరు. శ్రీ ఆచార్యులవారి జగద్విఖ్యాతియే సర్వజనులకును, శ్రీ ఆచార్యులవారి సన్నిధానమును సంపాదించుచున్నదిగాని, యన్యము కానోపదు.

శ్రీయుత సుందరముగారికి, శ్రీ ఆచార్యులవారియందు గల నిరుపమానముగ భక్తినిబట్టి, "శ్రీ ఆచార్యులవారికిగూడ సభ్యత్వమునందు యిచ్చగలదని లోకము కొందరనుకొందులేమో యనియు, అట్టియిచ్చ వారికెన్నటికి నుండదనియు, ఒకవేళ ఇప్పుడు సభ్యత్వము నివేదించబడినను శ్రీ ఆచార్యులుగారు తప్పక నిరాకరించితిరుదురని తమ విశ్వాసమనియు, సుందరముగారు వ్రాయుచున్నారు. వీరిభక్తికి పదివేల నమస్కృతులు. నాయనుభవమునుబట్టి నేను శ్రీ ఆచార్యులవారి హృదయమును గ్రహించి వ్రాసినో వ్రాయలేదో నాకు తెలియును. అట్టి సందర్భమున శ్రీ ఆచార్యులవారినిగూర్చి, యిట్టి భ్రాంతిని యెవరును పొందదనియు, పొందుదురను భయమును శ్రీయుత సుందరముగారు, పొంద పనిలేదనియు మనవిచేయుచున్నాను.

ఈవర్షముగూర్చి, శ్రీ ఆచార్యులవారు, కనపర్వ నిస్సహాయే, శ్రీ ఆచార్యులవారి యతితత్వమునకు నిదర్శనము. మరియు, శ్రీ ఆచార్యులవారి బాలబోధనీ ద్వితీయభాగోపాధ్యాయుని "నేనీ బాలబోధనలను సర్కారు విద్యాకాళివారిచే అత్రూవు చేయించుకొని ధనార్జనము పడవులను సంపాదించ వ్రాయలేదు. అట్టి యామోదమును నేను కోరను." అని కంఠోక్తిగ వ్రాసిన వాక్యములను శ్రీయుత మీనాక్షి సుందరముగారు చూచిన శ్రీ ఆచార్యులవారియం దెవరుగాని ఇట్టిహోదోపాదేయమెంతయసంభావ్యమో పనియో తెలియును. నావలెనే మీనాక్షి సుందరముగారు, వారివలెనే యితర విశేషములు చాలవరకును శ్రీ ఆచార్యులవారి వ్యక్తిపరిచయమును చాలినంత సంపాదించ లేని స్థితిలో నుంటున్నారని, శ్రీ ఆచార్యులవారి కేవల ప్రతిష్ఠకు మాత్రమే ముగ్ధులయియుండుటచేతను వారిపై నిగ్రహాలనేమో యనుభవమును పొందుచుండు కడు స్వభావవీరముగ నుండును. అది తప్పుకాజాలదు. శ్రీయుత మీనాక్షి సుందరముగారి భక్తి నాకు శ్రీ ఆచార్యులవారియందు లేకుండుట నేను మనఃస్ఫూర్తితో నొప్పుకొనుచున్నాను. ఏలయన శ్రీ ఆచార్యులుగారు ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయమున సభ్యత్వము 2 సంవత్సర నిరాకరింపవలెననియు నిరాకరించి తీరుదురనియు వారు వ్రాయుచున్నారు. శ్రీ ఆచార్యులవారి యభిప్రాయము నేనెరుగజాలనుగాని వారుల నిరాకరించుట ఆంధ్రమహాజనులలో అధిక సంఖ్యాకులకు సమర్థముగా నుండజాలదని నాభావము. విద్యాలయము ప్రారంభకాలలో నున్నది. అనేక కారణములను బట్టి లోపాలులు రావచ్చును. అంత మాత్రమున మనసు కినియతగదు శ్రీయుత రెడ్డిగారు సామాన్యులుగారు. ప్రతిగను భాషాసమందును యెవ్వరికిని తీసిపోనివారు. నేనును శ్రీ రెడ్డిగారియం దేకలవ్య భక్తి గలవారిలో నొకడను. శ్రీ ఆచార్యులవారును శ్రీ రెడ్డిగారును నాకు గౌరవనీయులే. శ్రీ ఆచార్యులవారి వంటి మహనీయుల వ్యాఖ్యానింపకుండుట నిజముగ లోపమే కాని యంతమాత్రమున శ్రీ ఆచార్యులవారుగాని మరియుగాని యావ్యసమిప్పుడైన వచ్చుచో రనినిశ్చయించి తీరురీటయేయు త్రమమనియు సభ్యత్వమునంగీకరింపదనియు ననుట నాకురుచింపలేదు. శ్రీయుత సుందరముగారు తమభీతిని వీడి త

ఆంధ్ర పత్రికా సంవత్సరాది సంచిక

ఎప్పటికీరైన రాజోపు ప్రభవ సంవత్సరాది సంచికను బ్రకటింప బోవుచున్నాము. అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీ, యార్థికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయయుంచి అమూల్యములగు తమ వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి మా యుద్యమమునకు దోడ్పడఁ బ్రార్థితులు.

ఈసంచికయందు విషయవిభాగమును గావించి యేభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నా విభాగమునందే ముద్రించి సంచికను డిగాడినాటి కాంధ్రుల కర్పించఁ దలచినాము. నియమితకాలమునకు బూర్వమే వ్యాసములన్నియు మాకుఁ జేరినగాని అట్లు విషయవిభాగమును గావించ నుకూలము గానేరదు. సంచికాముద్రణ మారంభించిన పిదపఁ బంపు వ్యాసములను సంచికయందుఁ జేర్చుటకు వీలుండు. కావున వ్యాసములు 926 సం నవంబరు 30 వ తేదీలోపల మా కందవలెను. ప్రతివ్యాసమునను 'సంవత్సరాది సంచికకు' అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతర చిత్రములును, సంపూర్ణ వివరములతో నియమితకాలమునకుఁ బూర్వమే మాకుఁ బంపుదురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

సంపాదకుడు

త్వరపడుడు.

వెలుపడినది.

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందుగలవు. ఒక్కొక్క శతకమునను వెక్కు మాతృకలతో నరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులముగు పీఠికయును గలవు. ముచ్చటలు గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికోబైండు చేసిన సంపుటము వెల రు ౧ ౮ ౦ మాత్రమే. శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల,

తపాలుపెట్టె నెం 212 రు, డెన్నపురి.

మకు ప్రాయశః శ్రీ ఆచార్యులుగారితో కలదేమో యని నేననుకొను పరిచయమును, విశ్వవిద్యాలయమునకు విరోధముగనట్లు మార్పనాత్రము యత్నింపకుండురని ప్రార్థించుచున్నాను.

యన్. సుబ్రహ్మణ్య శర్మ,
బి. ఏ. (ఆనర్సు)

దొరికినది

నేను యీనెల 4-11-26 తేదీ నిడుబ్రోలు స్టేషను మంచి కెల్లూరు వెళ్లుటకు నిడుబ్రోలు స్టేషనుకు రాత్రి 8-30 గంటలకు వచ్చే ప్రాసెంజరుకు వచ్చి రయి ౯ గంట యెక్కుగా వైన చెక్కి. మీద కొంత రికార్డుకట్ట గట్టి పెట్టివున్నది. ఆ రికార్డుమీద 1 రేలంగి అప్పలస్వామి 2 యీ వెంకటచలం శీత్యాదులు తుని పోట్ల అనికూడా వ్రాశివున్నది. ఈ రికార్డు పోట్లకున్న వారు నాతావుకువచ్చి వారికి యీ రికార్డు అని రుజువు పర్చుకొన్నయెడల యివ్వబడును.

పాములపాటి బుచ్చినాయుడు
నిడుబ్రోలు, పొన్నూరుపాట్ల, బాట్ల తాలూకా,
గుంటూరు జిల్లా.

శ్రీ సమ్మాద్ర యువజనసేవా సంఘము
రాజమహేంద్రవరము

రాజమండ్రి, నవంబరు 12:—శ్రీ సమ్మాద్ర యువజన సేవాసంఘముయొక్క వార్షికోత్సవము శ్రీయుత పండిత బాలదారి నారాయణ దేవుగారి యాధిపత్యమున దేశీయ విద్యాలయభవనమున నతి వైభవముగ జరిగినది.

కార్యదర్శి 1925 సెల్ల వారి క నివేదికను జదివెను. డిబీరు రామమూర్తిగారు, కాకపర్తి తాతాచార్యులుగారు, బి. అప్పారావుగారు, టి. తాతయ్యగారు, కె. వి. స్వామిగారు, శిలా మూర్తిలింగంగారు, విద్యాభివృద్ధి సంఘాభివృద్ధి విషయములనుగూర్చి మాట్లాడిరి. అంతట బాలుకు బహుమతు లొసంగుతో సభ ముగిసెను.

(ఒకవిలేఖరి)

శ్రీ శ్రీ విద్యార్థి వసతిగృహవార్షికోత్సవము
బెంగుళూరు

ఈనెల 14-వతేదీ శ్రీయుత పి. జి. డిభావా బి. ఎ. బి. ఎల్. చిఫ్ తెక్రెటెరి గౌర్వ మెంటు ఆఫ్ మెనురు వారియాజమాన్యమున వైశ్య విద్యార్థి వసతి గృహవార్షికోత్సవము మిగల జయప్రథముగ జరుపబడినది. వాణిజ్య విద్యార్థి విషయములగు

చి అసిస్టెంటు తెక్రెటెరి యం. వెంకటేశాయ్యంగారు బి. ఎ. యమ్. చెంగయ్య శ్రేష్ఠి బి. ఎ. గారు మొదలగు ప్రముఖులు ప్రసంగించిరి. విద్యార్థి వసతిగృహమునకు విరాళము లొసగిన ముగి రా|| రా|| శ్రీ శివారామయ్య శ్రేష్ఠి ఆలంపల్లి ఆదినారాయణ శ్రేష్ఠి గార్ల ఛాయాపటముల తెరువబడిన.

ఒక యువకుడు పిణెగాసమున సభికుల నానందపరచుట గావించియుండెను.

గ్రంథి వేంకటసుబ్బరాయగుప్త

శ్రేయః ప్రార్థనా ప్రసంగసభ—బెంగుళూరు

ఈ సభ వైశ్యవిద్యార్థి వసతిగృహమున 14 తేదీ ముగి రా|| పి. సూర్యనారాయణ శ్రేష్ఠిగారు బి. ఎ. యల్. యల్. బి గారి అగ్రాసనాధిపత్యమున జయప్రథముగా జరిగియుండెను. ముగి రా|| పామిడి సుబ్బరాయ శ్రేష్ఠిగారు యన్. వి. నారాయణమూర్తి బి. ఎ. బి. ఎల్. గారు గ్రంథి వేంకటసుబ్బరాయ గుప్తగార్ల మరీకొందరు విద్యార్థి లుపన్యసించియుండిరి. బెంగుళూరు వైశ్య ప్రముఖులు విద్యార్థి వసతిగృహ మింక చాలవనియు దాని నభివృద్ధిచేయుటకు త్వరలో ప్రయత్నము చేయవలయు ననియు అధికోత్సాహముతో అభిప్రాయముల వెల్లడించి యుండిరి.

గ్రంథి వేంకటసుబ్బరాయగుప్త

ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాయణము

ఇది వ్యాఖ్యలన్నిటియందున్న విషయముచేర్చి తెనిగింపఁబడినది. ఏళ్లొకమున కేపద్యమో తెలియుటకు శ్లోకసంఖ్య గూడ చేర్చబడినది. విశేషార్థము లుండుతావున క్రింద సర్గము వ్రాయఁబడినది. భారతమంతగ్రంథము. గొప్ప దీపిక గలదు.

మూడు వాల్యములు	రు 12-0-0
శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము	5-0-0
శ్రీఆంధ్రులతో పాఖ్యానము	1-8-0
హోలాస్యమాహాత్య మనబడు	0-12-0
మధురాపుర మాహాత్యము	0-12-0
విచిత్ర పాదుకాపట్టాభిషేక నాటకము	0-12-0
పాండావాజాతవాసము	0-12-0

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, కడప

రాధాకృష్ణనుగారి అభిప్రాయములు

కలకత్తా, నవంబరు 18— ఇంగ్లాండు అమెరికాలందు పర్యటనము చేసి భారతదేశ వేదాంత ప్రభావమును ఉపన్యాస మాలమున పాశ్చాత్యులలో చాలి దేశమునకు తిరిగివచ్చిన రాధా కృష్ణనుగారిని ఆస్టోరీ యేతెనుకొనెను విలేజిరి సందర్శింపఁజూపె నను రాధాకృష్ణనుగారు దీనిని విషయముల చెప్పిరి.— జాతీ యాభిమానమును ఆస్థిరమునకు భారతదేశ విద్యావిధానము విద్యార్థులందు గలగజేయుటలేదు. వారి విజ్ఞానమునే నిరసన ము జేయుటకు విద్యార్థులను తమరుజేసినయెడ, యిప్పటికేపడి పోయిన మనదేశమునకు మోక్షము లేదు. వ్యక్తిత్వగౌరవము పై తిరస్కారము పాడితెచ్చుకొనకు మూలాధారము. దురదృష్ట వశమున మన విద్యావిధానము మనవిజ్ఞానమును నిరసించు చున్నది. తమూలము నను నయిన నకులు ప్రాత గ్రంథములను చిలుకపలుకులుగా క్రోడీకరించుచున్నార గాని అభివృద్ధి నొందుటకు ముందునకు సాగజాలరున్నారు. మన విద్య మన జీవితమును సర్వముఖముల వ్యాపించినయెడ ఇప్పటికిని మార్పు విశ్వాసములపాలైన మనము యిదివరకే వానిని పామున యడమునకై వదలివేసియే యుండెడివారము. ఆర్యభిక్షముగ సాహిత్య సంబంధమున విద్య జీవితసమస్యల నెదు రొప్పుటకు మనల సమర్థులుగ జేయవచ్చును. నాయరులుగను, పర్సీకు సర్వములందు సుపాటలుగను నుండుటకు మాత్రమే మన పట్టభద్రులు నిలియున్నారు. ఈరెంటియందు వారిము దుటకు చోటులేదెడ వారు రాజకీయచారిత్రమును పా ల్గొనుచున్నారు. కొందఱుకైనను ఆరిక ఉపద్రవము తగ్గింప బ్రయత్నింపవలసినయెడ తక్షణము దేశమందలి మేధావుల జ్ఞానశక్తి వినియోగింప బ్రయత్నింపవలయును. పాశ్చాత్యదేశ ములందు విద్యకొరకు వెచ్చింపబడు ధనముతో బోగ్సినయెడ, మనదేశముందు భిన్నభేదము సామ్య అతిస్వల్పముని అంగీక రింపక తప్పదు. విస్తారముగ విద్యావ్యాపకముకొరకు ధనము అపారముగ వెచ్చించుట యందు గలనవ్యవస్థక మే పాశ్చాత్యదేశ వాఙ్మత్యుని నొందుటకు గాఢము మతస్పందనమునకుగాని, ఆర్థికాభివృద్ధికిగాని, రాజకీయమునీ రత్వమునకీగాని విద్య అభివృద్ధినిండుటకు జాతి యత్నింపవలయును. వ్యవస్థాపకములచే భారతీయవిద్యార్థులు కంటకుముల పాలనచున్నారని ఆమెరికా విశ్వవిద్యాలయములకు తెలియక పోలేదు. వారలను న్యాయమున చేతులుబట్టు విశ్వవిద్యాల యములు తోడ్పడవచ్చును. ఆమెరికా విశ్వవిద్యాలయములందు పెక్కు భారతీయవిద్యార్థులకు చోటు బిసంకుటకు వారు గో రుచున్నారు. జపాను, అమెరికా విద్యార్థులు ఆమెరికా విశ్వ విద్యాలయములందు జేరి లాభమును బహుముందు, భారతదేశ విద్యార్థులు ఉపేక్షించుట విచారకరముగ నున్నది. అట్లెదునై న్ను, పెక్కులాటిందు అమెరికాకంటె మరియేదేశముందును నేర్చుకొనుటకు సౌకర్యములు లేవు. (అ. ప్రె.)

ఘనాన్ను డిపార్టుమెంటు ప్రకటనము

దీర్ఘ, నవంబరు 18 :— దిగువ ప్రకటించిన కమ్యూని క్కు యిండియా దొరతనము జారీచేసెను :—
“ యిండియా కరెన్సీ ఘనాన్ను కమిషను రిపోర్టు విచారించి యిండియా దొరతనపు అభిప్రాయములతో నేకీభ వించుచు యిండియా మంత్రి కమిషను సిఫార్సులకెల్ల ఆమో దించెను. రాబోవు కాలకాలపు అసర్వీసమావేశముందు ఇందు కొరకు చట్టము ప్రవేశపెట్టబడెను. (అ. ప్రె.)

చిక్కు-వ్యాధులకు అద్భుత నివారిణి

దీర్ఘ కాలమునుండి యిట్టిదని తెలియకుండినట్టి చిక్కు- వ్యాధిచే బాధపడుచుంటిని. నరిముల దుర్బలత్వము, నానదుము క్రింద తిమ్మరు, ఈ రెండే నావ్యాధికి మూలకారణములు బాధ యున్న భాగములు చాలమట్టుకు చిక్కిపోయెను. నాకన్నుల నుండి నీరు కారుచుండెను. మతీయు అవి మడుచుకొనిపోవు చుండెను. కన్నులెప్పుడు పై కెత్తుటకు వీలుకాకుండెను. నాగృ ప్తికూడ చాలవరకు తగ్గుచుండెను. నామూత్రము తెల్లగా నుం డెను. నా ప్రస్థ మునుండెను. తిరునకేళిల్లా కృష్ణాపుర వాసియను, ప్రస్తుతం చెన్ననగరము మైలాపూరు సెన్ట్రాల్ నందు లోక పెరారియాపిల్లో ఆస్పత్రిలాడ్జియందు కాపురమున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్ద ఒక మాసము ఔష ధము తీసికొనినదివారి నా వ్యాధులన్నియు కుడిరి, నా ఆ రోగ్యము నందు క్రొత్తమార్పు గలిగెను. పాశ్చాత్య వైద్యులనే కులు మున్నబాలనట్టి చిక్కు-వ్యాధిని పండితులవారు కుడిర్చి నాకారోగ్యము కలుగజేసినందుకు వారికి నేను విక్రీ-శిక్తతజ్ఞా పిను. 80-10-22.

ఎస్. ఏ. దాసు, చిప్ర ఆశిటరు ఆఫీసు, ఎస్. అంధు నిల్వ. ఎస్. రైల్వే పొక్కులెన, మద్రాసు.

IT CAN

BE IMPROVED

No matter what quality of Coffee is used or how carefully it is prepared, the delicacy of its flavour will be improved and increased by adding to it : : : : :

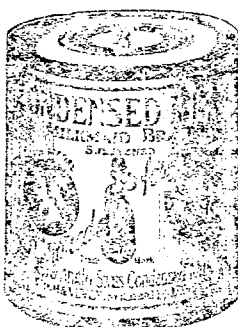
MILKMAID BRAND CONDENSED MILK

This is only logical because Milkmaid Condensed Milk is guaranteed pure full cream cow's milk of such a rich uniform quality that all the fragrance and creaminess of new milk is combined with the aroma and flavour of the coffee : : : : :

PROVE THIS AT LITTLE COST.

Buy a Trial Tin of

3120



MILKMAID BRAND CONDENSED MILK

from your dealer for Annas 2 or send Annas 3 in stamps together with your name and address in full to : : : : :

MILKMAID MILK, P. O. Box 399, CALCUTTA.

NESTLE & ANGLO-SWISS CONDENSED MILK CO., (INCORPORATED IN SWITZERLAND), CALCUTTA.

గంధర్వ మహాత్ - విజయనగరము

ప్రధానోద్దేశములు

1. కేశ్యకలము:— విద్యాభివృద్ధి విడవకుండ భరతరాస్ర రక్షణముచేయుట, సాహిత్య విద్యలో గడిచేయుట, గంధ ర్వ కళలందు పరిశ్రమింపచేయుట, గౌరవము చెడియున్న మేళ ముల పద్ధతులను సంస్కరించుట, సినిమా ఆభినయదల ప్రవేశ పెట్టుట అర్థార్థసోపానములను పరిశ్రమల శబ్దములనుకూడ నెల కొల్పుట.
2. ఈకులము ఎట్టి ప్రాచీన చరిత్రము గల్గినదియును భారతదేశ ప్రాచీన చరిత్రము నెఱింగిన పండితులచే బరిశోధ నలు గావించుట, పూర్వము కేశ్యలు అనినవ్యచరిత్రలు విద్యాం సులయిన పురుషులతో బాటు రాజాస్థానములందు విరుషీమ ణులయి (Courtesans as Hetera Greeks) సెలె గౌరవిం పబడిన చారిత్రముల నెఱింగించుట, భోగిములు, నాగవాసులు, దేవదాసీలు, సానలు, కూర్మాపులు, బసువులు జక్కలు మొదలగు జాతులలో ఆరితు వరుమక్క సాంప్రదాయములు పాదుకొన్న తెజంగెటింగించుట, ఆర్యులు తమకొఱకు వ్యభిచారి ణుల నిర్మింపజేదనలు.
3. దేశానర్థమునకు మూలభూతిమై యున్నట్టియు ము ఖ్యముగా ఇప్పుడు ఈశాలియొక్క ఆధోగతికి కారణముగను న్నుట్టియు ఆచార్య జీవనము తొలగిండుటకు సాధకపాధక ములను చర్చించి కర్వక్రమ మేర్పరించుట, కన్యలను వివాహిత లనుగాక జేసి వ్యభిచారిణుల సంఖ్యను తగ్గించుట.
4. ఈ పయి యుద్దేశములను నిర్వహించుటలో దేశము నందు తగిన ప్రచారము గావించుటకు పక్షపాతికగా గంధర్వ పత్రికను ప్రకటించుట.
5. ఒక సంచార పత్రికలయమును నెలకొల్పుట. పరి శోధకగ్రంథమునగ్రి కల యుద్ధాంధారమును స్థాపించుట.
6. పురుషులను అర్థార్థసతుల డిగిన గౌరవ వృత్తులందుం చుటకును, బాలురను విద్యావంశము చేయుటకును, త్రాగుడు మందులను దుర్భాషములు కలవారికి నిరసకములుటకును ప్రభో ధము గల్గించుట.

7. కేశ్యల సంఖ్యకు బదిలెట్లుగా ఎక్కువజాతుల మను కొనువారినుండి కేశ్యవాటికకు గూఢముగను బహిరంగముగను దిగబడు పురుషులెల్లము దేశమునకు ముప్పును ముట్టేను, ముట్టేవరకు గావించి పశ్చాత్య పంతులనుగా జేయుట, అం దువల్లనే విజముగా కేశ్యసంఘము దుర్వృత్తికుండి మరల గలవని నిరూపించుట.

8. ఆదంబరజీవనమును తగ్గింపుకట్టి రాట్నములను ద్రి ప్పుటకై మహులలోను, ఇండ్లముందును వీర్వాటులు చేయుట.
9. తలుచుగా ఈకులమువారు తమ యభివృద్ధిని తామే నిర్ణయించుకొనుటకు గోష్ఠి కల్పకట్లు సభలను గావించుట.
10. ఆత్రను మొకటి స్థాపించి వ్యభిచార వృత్తిని వంటనే విడిచి నిర్మల జీవనము పొందగోరువారికి సర్వోష్ఠి యబ్బునట్లు చేయుట.

ఈ మొదలగు కార్యములు నిర్వహించుటకు గంధర్వ మ హులు విజయనగరమున స్థాపింపబడినది. దేశాభిమానుల సాహ య్య మవసరము. ధర్మాత్ములు పెట్టెను ప్రతిపిడికిలి భిక్షము పలనగాని ఈ సంఘము తరింపదు.

- 1 సభదే నూర్వకాంతం 2 సభదే సక్ష్మీనరసయ్య 8 మ ద్దిల అప్పలరాజులు 9 మద్దిల సన్యాసులు 5 మద్దిల వైడిరాజు లు 6 కొటపాలెపు అప్పలవరసయ్య 7 సాలూరి నూరయ్య 8 జ ర్వాపు సన్యాశివయ్య 9 చిత్రావణి మాణిక్యం 10 మద్దిల చంద్ర మాణిక్యం 11 కూర్మాపు నూరయ్య 12 వద్దుగారి అప్పారావు 13 వద్దిల అచ్యుత 14 పొట్నూరి వద్దిల అప్పలనరసయ్య 15 పొట్నూరి వద్దిల లక్ష్మీకాంతం 16 వద్దిల పరాంకుళం 17 భు కత నూర్వనారాయణ 18 భుకతి చిట్టి 19 కొంకిపుడి చిట్టి 20 వద్దుగా/ చినసత్యవతి 21 చిత్రామణి రాజులు 22 సా లూరి సరస్వతి.

మదనకామేశ్వరిలేహము

2857 మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ కుక్కనమ్మము, అరియూ త్రముమునాటిని హరించి బలమును, నీరసవృద్ధిని, గలిగించుట ననుసాదము. 20 కు. దీర్ఘము 1—1—0 చి. పి. 0-6-0 పి. 4-6. అందు కో, ఆయుర్వేదసమీక్ష, తెలిపి. (నల్లూరు.

ఉండే ఆవులపాలు తెప్పించి త్రాగి, ఇక్కడ ఆవులపాలు త్రాగినే ను చూడగా, ప్రకృతికి ను న కీ తేడా తెలిసింది. మనం ఒకరికి సహాయం చెయ్యాలి అనేవాళ్లం. చెయ్యలేకపోతే దణ్ణం అయినా పెట్టాలి అనేవాళ్లం. ఎందుకైతే నా, ముందు శరీరాన్ని చక్కజేసుకోవాలికాని, ఒకవేళ జబ్బు చేస్తే, ఆతరవాత ముందు అహోరిస్తాను అనకూడదు. “ప్రివెన్ షన్ ఈజ్ బెటర్ థాన్ క్యూర్” అని గావున ఇంగ్లీషులో. “ఉత్పన్నప్రతికారాల్ అనర్థస్య, ఉత్పత్తిప్రతిబంధయేవ వరం” అని సంస్కృతంలో. వీళ్లల్లో ఎవరు ఎవరిని చూచి వ్రాశాకో కాని రెండూ ఒక్కటే భావం గొప్పముక్కలు వీక్షిస్తున్నాయి.

సరి ప్రపంచములోనికల్లా ప్రాణమునకే ఎక్కువ విలువ. అన్నీ దానికోసమే. సాక్ష్యాలు సంపన్నాలు అబద్ధాలు దొంగ తనాలు, భోర్లరిలు ఇవన్నీ అందుకే గడ. అల్లాంటి ప్రాణాలు, పంచ ప్రాణాలు నట్టుగల్గి ఏల దాక్షుడచేతుల్లో పెట్టి ఊగు మంటాలో బోధపడదు. అవరేవక చెయ్యించునని ప్రాణాలు ఇదిలేవారన్నారు. అట్టివారలపై “వైద్యుడా నేను చావశేకం డా ఉన్నాను. కాస్త నన్ను చంపిపెడుదూ” అన్నట్టుంది. ప్రకృతిని, పరిశోధించండి “కన్ను” చూడండి. హృదయమున పరిశీలించండి. ఒక గులాబిపువ్వును వీక్షించండి. ప్రకృతిమహిమ గోచరిస్తుంది. దానిరంగు పరిమళము మార్దవము మనోహరము.

జాజీ రాజులు మార్దవము మరీ రోజాపూవు టండము, జవాబజీ గుమ్మడు కమ్మతావి, మధు రంభా శర్మరాపూపి కాప్రాజాజీ మాధురి తేటతెరులకు సంప్రాప్తించునే కాని, రాజే జన్మానికి నిర్మలంబయిన బర్హిర్వక్త్రవాగ్దేవి.

ఈపద్యము నేను నిన్న భాష గురించి మాట్లాడినపుడు చదువలసింది. ఒక్క ప్రమాదమే అట్లున్నప్పుడు ఒక్క జంతువే అట్లున్నప్పుడు, మానవ శరీరమునందలి ఒక్క అవయవమే అంత అద్భుతమైనప్పుడు, ఇక మానవుడు ఎంత అద్భుతముగ కల్పింపబడియుండును? ప్రకృతిలో దోషములుండునా? లోటులుండునా? చూచెడినేత్రమున, అడేడి జివ్వాయందు, విశేషార్థమున అదో మము లండలయునుగాని, ప్రకృతియందుండవు. ఎటువంటి శరీరాన్ని సృష్టించి ఇచ్చినాడండీ, ఆయన!

అయ్యో! ఎంత పాడైపోయానాము!

బుట్టెడంతవిభూతిపులుసు మోముల నూడిపించి, పంజాల జేయించినావు, రుద్రాక్షబోతో శిరోరహబంధ మూడదీయించి సర్వము బోడించినావు / గన్నీరుచాయ నీర్నావిపంచలను విప్పించి, యిస్త్రిల గట్టించినావు / దివ్యసాలగ్రామతీర్థప్రాసము మానిపించి, సోదాల ద్రావించినావు / ఒక్కడనీల నీకు పీలున్నవరకు / చెప్పరానిమార్పులన్నె చెసినావు / బలికృత సన్మస్తాప పరమపాప / కలిమహారాజ సకలసాంకర్ష్యబీజ!

కాని, ధర్మశాస్త్రాల్లో ఏమి చెప్పినారూ, అంటే, ప్రాయశ్చిత్తాలు చేసుకోండయ్యా, పాపాలు నశిస్తాయోతాయి, అని అయితే, సవినలు ఏమంటారు? “పురాతనపురాడు ఏదో ఒకటి చేస్తే పాపం అని పెట్టుకున్నాడు. అదేచేస్తే పుణ్యం అని నేను పెట్టుకున్నాను. ఆ పాపాలకోసం పెట్టిన ప్రాయశ్చిత్తాలు నామీద నేనెందుకు అప్రేమేనుగంటానుగనక? నా ఇష్టం నేను రిఫ్రెష్మెంటురూమ్మి వెళ్లి హాయిగా స్టీట్ పాటాటో లగా యిస్తాను. దానికి ప్రాయశ్చిత్తమేమిటి? నా సైన్స్ పోస్ట్ పోస్ట్ య్యా” అని అవును. ప్రాయశ్చిత్తం అంటే నాకు నమ్మకంలేదు. కాని ఈ తిషేవస్తువులు తినడానికి మనం ఎంతవరకూ అర్హులం? మనమాలే ఇచ్చినవస్తువులు లేవా? మనమాలే మనకు జబ్బు వస్తువులు ఇస్తుందా? మనమాలే ఇచ్చినవాటికంటే మంచి వని మరొకరు ఇచ్చినవి అసలు మంచి వేనాని జముగా? అని ఆలోచించి మరీ ఆవస్తువులు తీసుకోవలె అర్థవంతమే అనిపేరు పెట్టుకున్నవారం గనుక, మనం దేనికే జ్ఞాననక్కర్లేదు, వణకనక్కర్లేదు, శుంగారుపడి డోక్టో అవసరములేదు. నిర్భయంగా, అడిగి, నాదించి, సందేహానివృత్తి చేసుకుని, ఆచరణమదిగవలె. “ఏదోఒకటి, పోనిస్తూ” అనవద్దు. అందుకని, ప్రకృతి ఎటులఉన్నదో చదువలె. ఎక్కడా? అంటే, తైబ్రీలో. ఆతైబ్రీ సామాన్యముగా ఉండే పుస్తకాల తైబ్రీ కాదు; ఇక్కడేఉన్నదీ, ఇప్పుడేఉన్నదీ, ఇతడికేపున్నదీ అనేనియమం దానికేలేదు. అదేప్రకృతి; అనంతము, అగమ్యము, దారుణము, మనోరంజకము, అనుభవకేవల్యము.

ఖరీతరుచిరుయత్ కత్తిచే చెక్కనక్కరలేని కలమసంఘములు గాగి ఏనాటి తొకయక్కయేని యింకని నార్థిమండలములు మమీకులు గాగి భూసభాంతరభాగముల స్పృశగణకాశ్మతములైన గ్రంథపత్రములు గాగి జంతుమనవన్నక్షజడభేదభిన్న రాజ్యములెల్ల దివ్యపద్యములు గాగి బహురసగ్రంథముల

పరబ్రహ్మనుకవి వ్రాసి బ్రహ్మాండపేటిక భద్రపఠచే గాన వానినిజదివి మజ్జానమంది ధరణి సౌఖ్యము గనుకు సోచ్యులార.

‘ప్రపంచం, ప్రపంచం’ అంటే హిందూదేశం దాటి మనవాడెవడైనా పూర్వపురాడు వెళ్లి నాడా, అని అడిగితే ఉన్నాయి ఉదాహరణలు. జగన్నాథపండితుడు తన శిష్యుల్ని కొందరిని ఆరణ్యదేశం పంపించినాడట. మంచిఅనేది ప్రపంచం అంతటా వ్యాపిస్తుంది. ఇప్పుడు మీరు నేర్చుకునేదానికూడా మంచి గ్రహించండి, చెడు వద్దు.

బాబరు నేను మాట్లాడడం ప్రారంభించిన తరువాత గుంపులుగుంపులుగా వచ్చారు. హాలు కిటకిటలాడుతోంది, కాని ఇది చిన్నహాళేలేండి. కాబట్టి కాస్తజోరగా విసిరేస్తున్నాను మాటలు. అల్లావీదో ఉత్సాహంగా ఉండాలిగాని కిందపమాము హిందూసమాజం మీటింగుకి అయినట్లు కామండా ఉంటే సరి. సరి, ఇకఅయిన నిమిషాలు.

ఉపన్యాసం ఏదో విలాసం అనుకోడం తప్పే. దానికేమిటి? చాలామంది ప్రతీదీ విలాసం, తమాషా అంటూంటారు, తమకు అది చెయ్యవలసి వచ్చినప్పుడు తప్ప. శుకశాసకాదుల సభా, సభ్యుల సంఖ్యా, వింటే ఆశ్చర్యంగానే ఉంటుంది. ‘అష్టాశీతి సహస్రాణాం ఋషీణాం భావతాత్పర్యాం’ అని ఎవరైనిమిది వేలమంది కూర్చోడం, వినడం, ఒక్కరే ప్రశ్నిస్తూండడం, జరిగి ఉండాలంటే వారు చాలా శిక్షితులై మరీ అది నిర్వహించి ఉండాలి. అప్పటిది ఎందుకు? 22-5-20 తేదీని నేను హరిద్వారము ఋషీకుల బ్రహ్మచర్యాశ్రమం చూచాను. ఖనకలో గురుకుల ఆశ్రమం చూచాను. అవే మన విద్యను నిలబెట్టిన చోట్లు. ఒకొక్క ఆశ్రమంలో ఆరవైనలుగురు ఉంటారు. పెద్దపెద్ద వసతిగృహాల బాగులుతీర్చి ఉంటాయి. ఒకొక్క బాధులో విద్యార్థి నాలుగేళ్లుండి, మరియొక బాధులో ప్రవేశిస్తాడు. వాళ్ల నమస్కారం అంజలి; ఇప్పటి మన ఆర్థనమస్కారం కాదు. అంజలిలోని విశేషము మెచ్చెరిస్తుకు తెలుసును. అది పవిత్రము. అందుకల్ల ఆమాత్రం అయినా మనం మరీ, మంచిని మరల అభ్యసించాలి. ‘సుడ మర్సింగ్’ మాని, హృదయపూర్వక నమస్కారం; ‘అభ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసం’ అనేది మాని-ఎందుకంటే అభ్యక్షుడు అంతటితో అంత రించుగామరీ-మరో ముక్క. దేనికైనా ముగింపు చెప్పేటప్పుడు ‘స్వస్తి ప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం’ అనే మాటలు. అనగా, అందరికీ తేమము, రాజులు న్యాయముగా ప్రజలను పాలింతురుగాక. గోవులకు శుభము. తమవాలే బ్రాహ్మణులకు. అనగా అఖండప్రపంచమునూ నింపుటకు సరిపోయేడు తేజస్సుగలవానికి. అంతేగాని “జాతిమాత్రోపశీప్త” లైన బ్రాహ్మణులకి కాదు. యూనివర్సల్ బ్రదర్ హుడ్ మనకు విధియే, కొత్తగాదు. ఇల్లు ఎవరిదీ? అందరిదీమదాను. అతిథి ఆభ్యాగతుడూ నస్తే, వాడిది మదానూ కాని, ఒకడిదీ అని ఎందుకు అంటున్నారూ అంటే అది నాడు కాస్త బాగుయేయడానికి, పన్నుగట్ట చెల్లించడానికినూ, ఒకడంటూ లేకపోతే మరీ ఎవడూచెల్లించడు. తనకి ఒక్కరికొరకే కట్టుకున్నది ఇల్లుకాదు, వల్లకాదు. అదిమాత్రం ఎవడికి కావాలి?

చీరాణి కింపథి నసంతి దిశంతి భిక్షాం
నోహంభిషాః పరభృత స్సరితోప్యశుమ్యన్,
రుధ్రానహః కిమపహూత మహృద్వివస్త్వః
కన్యాస్థజంతి కవయో ధనదుర్భదాంధాన్

ఏదైనా, పాపం, ఇంగ్లీషులో వ్యాఖ్యానంచెబితేగాని తెలియదు మనకి. అవీ మనఅనర్థ. చక్కనిభావాలు గల్గిన సంస్కృతస్థోకాలూ తెలుగు పద్యాలూ, నేను చదివినప్పుడు విని, కిన్నునక, అవి యేమని చెబుతున్నవో చెప్పినతరువాత ఇంగ్లీషు మాటపెట్టి ఓహోహో అనేమారు మనభాష ఎప్పుడు నేర్చుకుంటారు? తెలుగునకు తల్లిభాషయైన ఆసంస్కృతమును ఎప్పుడు ఉద్ధరిస్తాను? వ్యాఖ్యానం అవసరములేకయే, నేనెన్నోకము చదివీచదువుటతోడనే గ్రహించి ఎప్పుడు అనందిస్తాను? ఎప్పుడు మన ఆంధ్రత్వం నిలవెడతారు? అప్పుడుగాని భారతమాతకు మనస్సు స్థిమితపడదు. అన్ని మతములూ, అన్ని జాతులూ, అన్ని వర్ణములూ, అన్యోన్యత ఉండవలయునని నేనెటిసేకాని మరల మమేకమునూ, సాంకర్యమునూ నాకు అసహ్యమే. నాకేకాదు అందరికీనీ అంతే. ఆయశ్వచంలా:

ప్రసంగాత్ గాత్రసంస్కర్మాత్ నిశ్వాసాత్ సహభోజనాత్
ఏకతయ్యాసనాచ్ఛాపి వస్త్రచూల్కానుశేషనాత్
మధ్యం జ్వరశ్చ శోషశ్చ సేతాభివ్యంధ ఏవచ
దౌపసగ్నికరోమాశ్చ స్పృశామంతి నరామరం||
అని అందుల నేకోరేడి మైత్రియే, సోదరభావమే.

సభు లారా, ఇంతవరకు, నాకు లోచింది ఏవట్టియో మొట్టియో నేను మాట్లాడినాను. ఇది తిరుపతి సమాజము. శ్రీ తిరుపతి వేంకటేశ్వరకవులు. వెనుక ఒకచోట అవధానము చేయగా నేను అస్పృశ్యత పాపంపలసివచ్చింది. అవధాన సమాప్తయైనతరువాత, అంతా వారిమీద ఆకి: పద్యములు చెబుతూ, భగవంతుడు తిరుపతి వేంకటేశ్వరులను రక్షించుగాక అని ఆర్థం వచ్చే పద్యాలు ఆశువుగా చెప్పడం మొదలుపెట్టాను. అప్పుడు నాలోనేను, ఇదేమిటి? ప్రతీకపి వారిద్దరికీ తేయం కోరుతున్నాడు! కడంవాళ్లమంటేమిటి? కడంవాళ్లకితేయం లేనప్పుడు వారిద్దరికీ ఉండేతేయంవల్ల లాభం ఏమిటి? అని ఆలోచించు గుని నావంతు వచ్చినప్పుడు నేనూ ఒకపద్యం చదివి వారితో పాటు మమ్మల్ని అందర్నీ కూడా రక్షింపవయ్యా, దేవుడా! అని కోరి ఉన్నాను.

పదిమందిలో బట్టపవలైన నిలువెల్ల చోచిలోచని పచ్చి దొంగవాడ! వీరికైనను తిరుత్తారమ్మయ్యేయించి పంగవామములెట్టి పంపువాడ! వడ్డిలోకానైన ఎడలకంతకునంత సుంజిగైకొను రాతిగుండెవాడ! కడుపేదనని మొట్టిలిడనె త్రిబాచ్చెన్న పెట్టిపామ్మ ని యడ్డుపెట్టువాడ! అడుగడ్డనకు మొక్కిముడుపుగట్టెడుభక్త కోటి బ్రోచెడులంచగొండెవాడ.

ఇన్నిగల్గియు సిరియే తేకున్నవాడ
పేరు గొప్పయె చూడగ నూరు తిప్ప
అనెడున్యాయంబునకు లక్ష్య మైనవాడ
సరస తిరుపతివేంకటేశ్వరులతోడ
మమ్ము దయచూడు మలివేలుమంగటెడ.

ఆర్యులారా, నేనేదో, ఆరోగ్యవిషయకముగ, భాషావిషయకముగ, మతవిషయకముగ కాస్తకాస్త మాట్లాడితిని. సంధర్భము కలగగానే, నేను మిమ్ము మరలవచ్చి చూచెదను. అప్పటికి మీరు ఏదియైన అభిప్రాయ, ఏదియైన సదభ్యాసము కనబడచినచో, అదే నాకు పరమానందము.

నేనాడిన మాటలలో నాకు ఏ ఒకరిచైననూ కోపముండికాదు. పాడువైద్యాన్ని వేసేదో అన్నప్పుడు, వైద్యులకు ఏమి ఆగ్రహము వలదు. ఏమతమునూ నేనుకొనించను. అందువలన, శివపరముగానునూ, విష్ణుపరముగానునూ, శ్లేషించి చెప్పిన ఒక స్లోకముతో నేను విరమించెదగాక:

గవీశవ్రో నగజాద్రిహారీ కుమారతాతః శశిఖండహారిః
లంకేశ్వరారాధితపాదపద్మః పాయానాడిః పరమేశ్వరోనః||
[ఇందలివిశేషములు శ్రీ ఆచార్యులవారివి, దోషములు లేకునని.]

ఆంధ్ర గ్రంథమాలయందలి మూడవకుసుమము వెలువడినది.

త్వరచదుడు:

39 వ భారతజాతీయ మహాసభ, బెల్గాము.

గాంధీ మహాత్మని

అధ్యక్షోపన్యాసము, తీర్మానములు

మహాత్మని ఈ యధ్యక్షోపన్యాస ముత్కృష్ట భావభరితమై స్వరాజ్యప్రాప్తి కు త్రమమార్గమును నిరూపించుచున్నది. ప్రభుత్వమునకును, ప్రజానాయకులకును, స్వధర్మానుష్ఠానవిధానమును మృదువుగ గరపుచున్నది. దేశమాత్రారాధ నాసక్త మగు నాంధ్రలోకమునకు మహాపకారక మయినది. వెల 0-4-0.

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,
తపాలపెట్టె నెం. 212, చెన్నపురి.

హిందీ తెలుగు-

తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట వీలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది.

బాలశిక్ష	0-6-0
మొదటి వాచకము	0-6-0
హిందీ పాఠెట్టు డిక్షనరీ	1-0-0
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, ద్రాసుము.	

బొగ్గు సంధి ప్రయత్నములు

జిల్లాలు ప్రభుత్వవిభాగమును ఆమోదించుట

ఎక్కువబొగ్గు తయారగుట

కుగ్గి, నవం 18:—బొగ్గుతగవు ఈనారము ముగియవలసివచ్చినది. బొగ్గు ఆపారముగ తయారగుచున్నది.

బోలోన్వరబోలోగూడ ఎక్కువబొగ్గును తయారుచేసిరి.

కొన్నిగనులందు బొగ్గుపద్ధతి ఆగిపోవుటకు ముందున్న పేదనకులకంటె ఎక్కువవేతనమును పనివాండ్లు గీయవలెన్నారట. పీటినిజూడ పనివాండ్లు బోలెడుతో విధిలేక పనిలో ప్రవేశించలేనని తైమున ప్రతికరణపునున్నది. బుద్ధిపూర్వకముగనే ప్రవేశించుట తెలియజేయుచున్నది.

ప్రభుత్వమువారి ఏర్పాటులచే బిల్లులందు అంగీకరింపజేయవలసిన అనుబంధమునకు గన్నించుచున్నది. ఇంతవరకు బొగ్గుసంఖ్యలను ప్రభుత్వనూచనలచే ఆమోదించిరట. కొన్నిగనులందు ఓటు లనవరమునున్నారు. ఇదివరకే చాలమంది పనిలోజేరబయ్యే దీనికికారణము. స్థానికసంఘములు తమ సమ్యుతిని దలియజేసిరి. వారికిమైదు బాసక్కుల పడబాటి బిల్లులందు ఇల్లు జరిగెను.

శేడు పనివాండ్రసంఖ్య 1478. మొత్తము 848681 నుండి పనిజేయుచున్నారు.

నార్తంబల్లందులో 80 గనులు పనిని ప్రారంభించినవి. శేడు 7442 మంది ఎక్కువగ పనిచేయుచున్నారు. మొత్తము 886168 మంది చేరిరి. దక్షిణజిల్లాలో మాత్రము కొన్నిజిల్లాలు విస్తారముగ ప్రభుత్వనూచనలకు ప్రతిహేతులగుననబడిరి.

స్కాట్లండులోగూడ ఇల్లుజరిగెను. రేపునమావేళమై చాటిగూడ ప్రతిహేతులగు ఓటుజేసెదరట.

ఇంగ్లీషుజిల్లాలో కొంతఆగమన్నది. నార్తంబల్లందు భవార ప్రభుత్వవరకుల వంగీకరించుటకు తీర్మానించిరి.

సమ్మెల నాపుజేయుటకు బిల్లు

కార్మికసమస్యప్రతికూల్యము

లండన్, నవం 18:—క్రమముగ ఏర్పడిన పంచాయతీ తిరుట ప్రారంభించారట యగుటకుముందు సమ్మెలు జరుగరాదనుబిల్లును కామన్సుభాగ మొదటిపర్యాయము ఆమోదించిరి. సుదృఢపరిపూర్ణము కుదురినచో సమ్మెగట్టుటకు ఆధ్వర్యం తెచ్చువారిని.

ఈబిల్లు చెడ్డదనియు సభ్యులు నిమిత్తము నెలకొల్పబడిన ఏర్పాటులు నాశనమగుననియు అందుచే ఈబిల్లును త్రోసేయవలెనని కార్మికసభ్యులు ఆక్షేపించెను.

బొగ్గుపద్ధతి ఆగిపోవుట

పన్నులభారము

లండన్, నవం 18:—కామన్సుభాగలో ఫర్ కింస్టీ ఊర్ నాకు తీవ్రమైనదాదలము 8250 పౌనులను పుచ్చివును ప్రభుత్వము 5000000 నాంది పహాయమును బొందుచున్నారని యీ ప్రస్తుతిపూర్వ నిమిత్తమే ఇప్పుడు 15000000 పౌనులు బంతులకేసినవియు గనులపనివాండ్ల బిల్లులకు ఇప్పుడే అన్ననాస్త్రముల చాలవుమృత్యులగు మున్నెవరియు నాతిరిగిపండ్లును పని చేయుచున్నప్పటికంటె ఇప్పుడే బాగున్నారనియు, చాటిరి. ఇటు కార్మికసభ్యులు అయ్యది సభాసభ్యునిరి.

కొంతింకటి పహాయము అప్పగనిచ్చిరి. వీరు నాచిల పనిలో ప్రవేశించినవలె అప్పుడు నీర్వహియెను.

బొగ్గుపరిశ్రమ ఆగిపోవుట ప్రజలపక్షము భారము పొచ్చినది.

నూతనదక్షిణవేల్పు రాచకేయములు

సిడ్నీ, నవం 18:—క్రొత్తదక్షిణవేల్పు కార్మికసమస్యను బాగుగవర్తులక్రమములను ప్రవేశపెట్టుట తప్పిరి. నానియిన ఫర్ డిక్లీ దేనయిగురించి ఒక కలలో రప్పించెదమని ప్రభానామాత్యుడు దలిపెను.

వీరి నిమిత్తము సాంస్కృతికమునకి అర్థి బంపుటని కాపనపథి వారిని ప్రభానామాత్యుడు అడుగున.

కార్మికసభ్యులతో సభను నింపనిరాకరించిరి గవర్నరు.

భారతదేశవ్యవసాయము

ప్రతిపంతుకు మంచియవకాశములు

లండన్, నవం 18:—ఉత్తర ఇండియా, ఆఫ్రికా, కెన్యా, లెంగనీయకా, ఉగండా, నూదాను జూచినప్పటికీ విరియం హింబరీగారిట్లుజెప్పిరి. నానందారము సామ్రాజ్యమునకు పుష్టిని గలుగజేసినదగును. భారతదేశము సివిలుసర్వకు వాగును, అధినీకే సివిలుసర్వకువాగును సర్వకములో మనలు వర్తకులనేను ఆలోచించవలెను.

మహాత్ముల పట్టణలోయ విభానములు చాలమఖ్యమైనవి కాని ఎక్కువపాటదారనకు భూమిని వేలముజేయుట తప్పు. ఎక్కువపాటదారనకు మంచివైకుకారు. విత్తనములను జల్లి వ్యవసాయమును మననతగిన క్రొత్తపద్ధతుల నవలంబించువానికి భూమినీయవలెననిరి. క్రొత్త ఆధునికములందు ఇదిగూడ పాతముగ నుండును.

భారత వ్యవసాయకాశాలు మంచిపనిని చేయుచున్నవి. కాని తగినవిబుందలేదు. మంచి నిపుణులను త్వరితభాగీస్థానముల యందు నియమింపవలెను.

భారతీయులచే వ్యవసాయకాశయందు నియమించుటచే వ్యవసాయ సిబ్బందిలో చాల చిరక గల్గెను. కాని పరిశీతులు అభివృద్ధి గాంచినను ఇంకను కావలసినంతవరకు చొరుకుటలేదు.

కేంద్ర ప్రతిపంధులు చక్కగ పనిచేయుచున్నది. ప్రభుత్వ వ్యవసాయ సిబ్బందిని మించిపోక దానికి తోడ్పడవలెను. నీటిపాటుల విభానములు పూర్తి అయినపిదప సిబ్బందిని యభివృద్ధి చేసినపుడు, 6 లేక 7 సంవత్సరములలో బహుభాగంలో ధరలను స్థిరముగ ఏర్పాటుజేసినతరువాత భారతదేశ ప్రతిపంతు 8000000 జేళ్లకు మించిపోవును.

సామ్రాజ్యసభలు

కమిటీ నివేదికములు పూర్తియగుచున్నవి

కుగ్గి, నవం 18:—శేడు అయిన కమిటీలు పనిచేయుచున్నవి. ఆర్థిక కమిటీనివేదికమును గూడ పరిశీలించెదరు. ప్రభుత్వమువారు శేడు వర్తకముపై పన్నులను వేయరాదను దానిని ఆలోచించెదరు. కాపురముజేతుండ వర్తకము జేయువారిపై పన్నును విధించుటనుగూర్చి గూడ ఆలోచించెదరు.

అధునిక నెటిల్మెంటు కమిటీ నివేదికగూడ పూర్తి అయినది.

మరికొన్నిటిని పరిష్కరించుటకు నిండు పథ సదుపాయము సహజమగును.

సామ్రాజ్యసభా ప్రతినిధులకు

బర్మాను మహారాజు విందు

లండన్, నవం 18:—బర్మాను మహారాజుగారు సామ్రాజ్యసభా ప్రతినిధులకు స్వాగతముపలికి వింహసన్నిరి.

కార్మిక అల్లరి

రికన్లకనులను అరెస్టుజేయుట

లండన్, నవం 18:—క్రీస్టేలులో 8 బాంకీయులను దొంగిలించిరి విప్లవకారులు. కాకిములకు బట్టుకొనిరి. 11 నులు 8వర్లకు అధికారులకు బట్టుకొనిరి. పల్లికలో కాక్సలో 10 మందిని అరెస్టుజేసెరి.

సామ్రాజ్యసభ విప్లవకారులు బాంకీయుల ద్వారమును కావించారని గావ్విరి. తీవ్రగాత్రులను జేసిరి. పల్లిక వైరిక విడిరమును బట్టుజేసిరి. ఆయాధులను గొంపోయిరి. కానభివానిగావ్విరి. తీవ్రముగ తీవ్రగాత్రులైరి.

ఇంగ్లండులో కుంభవృక్షము

జలాశయము ప్రస్తావించుట

కుగ్గి, నవం 18:—యార్కుమైదులో పెద్ద జలాశయముకట్టి కొత్తకాశాలనండి కుంభపాతముగ కురియుటచే ప్రార్థనెనది. ఎకరముల కొలది భూమి మునిగిపోయినది కోడ్లన్నియు మునిగిపోయినవి. ప్రాణావృత్తులేదు.

వైమానికుల ప్రచారమునకీగూడ అనవార్లు చెడిపోవుటచే కష్టముగ నుండెను.

భారతదేశము

వైమానికసయనము

లండన్, నవం 18:—ఈజిప్టు ఇండిగారు, పక్షమున కొకపారి సరిగా ఈజిప్టు ఇండియాలను వైమానికసయనములను సామ్రాజ్య వైమానికసంఘమువారి అయిగుసంవత్సరముల పాటు వచ్చేజనవరి మొదటి తేదీనుండి ప్రారంభించెదరు. తిహారు సరకులు, సామాను, ప్రయాణికులను గొంపోవుటకు బగ్గాడు, బస్సుగూడ బోవును.

దీనివలన ఈజిప్టు ఇరాకు మెయిలులెపాలను విమానములో గొంపోవుటను ఆపుజేసెదరు.

ప్రభుత్వమునకు గొప్పలాభము గలుగునటుల ఇరాకు నుండి వైమానికదళమును తీసివేసెదరు. కాని వైమానికసయనములను గుర్తించెదరు.

జావాలో 'రెడ్' తిరుగబాటు

బటేవియా, నవం 18:—500 విప్లవకారులు ఆయాధపాటులై లాజిక్ పటాలమును ముట్టడించిరి. కాని ప్రతిహేతులైరి ఒకవైకిటును తీవ్రగాత్రుడయ్యెను. విప్లవకారులకు బలముగ గాయములు తగిలెను. రాకపాకలకు పీటులేతుండ తీగలను నరికివేయుటచే వివరములు తెలియుటలేదు. వైక్రములు సహాయము సమిత్తమేయున్నవి. కాని నెక్కువంతవలను నరికివేసిరి. కోడ్లనుబంధించిరి.

డచ్చి ఈస్టిండినుకు బంపుటకు సింగపూరులో డచ్చి ఈస్టిండిను కమ్యూనిస్టులు ఆయుధాగాఢముల సజ్జాని కేర్పాటుజేసిరి.

జావాకమ్యూనిస్టు నాయకులపేరు సోదకలు. ఆముట్లందఱు, నవం 18:—పరిశీతులు కొంచెము నెమ్మదిగ నున్నవట.

ప్రాతి గవర్నరు పరిపాలనను బోలేక పోవుటచే ఈ అల్లరులు గల్గెననుచున్నారట.

జావా అంతులను కమ్యూనిస్టుకుట్ర ప్రాకటయినదట. మగ్గ జావా అంతులను ఒకేపారి విప్లవమును నానించవలెనని 10000 ఉత్తరములు పంచివెట్టుబడినట.

నెంబలు జావా నాయకుడను మగ్గూడు అలీమాయిక్ టాలియగారిని ఇంకొక 20 అంతులనుకారులను అరెస్టుజేసిరి. తూర్పు జావా నాయకుల గూడ అరెస్టుజేసిరి. 28 విప్లవకారులను జంపిరి. 25 మంది బండిలుగ చేయబడిరి.

రౌండుటేబిలు సభ ప్రతినిధులు

ఫ్రెటోరియా, నవం 17:—కేపుటవునులో తేదీంబు 20 తేదీని జరుగు రౌండుటేబిలుసభకు ఓక్టికాఆఫ్రికా యూనియను ప్రభుత్వమువారు అయిగుగురు మంత్రులుండురు. మొదట ప్రభానామాత్యుడు, దేశీయమంత్రి, గవర పరిశ్రమలమంత్రి, కార్మికమంత్రి, రక్షణమంత్రి ప్రతినిధులగు నుండురు.

మ్యాంగు హేనావికుల సమ్మె

మ్యాంగుచే, నవం 18:—12 తేదీని ప్రారంభమైన మ్యాంగుచే నాచికుల సమ్మె అంతరించినది. ద్వితియ నాశనం పొందుచున్నది.

బగ్గాడుబస్సాలైల్వే

వృషాతినుచే తెగిపోయినది. కైట్ల పడుచుబలేదు. మరమ్మతు పొందుచున్నది. శుక్రవారమునాడు రైల్వే నడచినప్పటికీ.

ఇండోనురాజు

హల్లుకేమసేటి, నవం 18:—పరమ్యుకుడను ఇండోనురాజు యొక్క భార్య బహుమతితో సామ్రాజ్యసభలో సంగరించుచున్నాను. స్థానికపరిశ్రమల తోసికొనుటకు ఆజ్ఞాత పాతకు మందిని పిలియభిప్రాయము.

డాక్టరు తాకూరుగారు

రెక్రెండు విశ్వవిద్యాలయమున సువర్ణపండి సాఫీయాకు బయలుదేరిరి.

మెలోరసలో పెద్ద ప్రత్తి మరల వేర్పాటుకేయుటకు 1000000 పౌనుల ఖరీదుగల యంత్రమునకు ఆక్రెస్కో ఫరమునకు ఆన్వేరియావారు ఆర్డరుజేసిరట. దీనివలన లంకామైదులో పంచలను బయలుదేరెను.

కాంగ్రెసువారికర్తవ్యము

ప్రతికాభిప్రాయము

“మాకు విచ్చిన లేఖలనుబట్టి చూడగా” కాంగ్రెసువారు హెచ్చుమంది ఎన్నుకొనబడిరి గాన వారు మంత్రిపదవులను స్వీకరించుట కంగీకరింపవలెను” అని ధీమంతులను అనుభవజ్ఞులు నగు దేశీయులకొందరుభిప్రాయపడుచున్నట్లు స్పష్టమగుచున్నది. ఇట్టి సూచన చేయబడినందులకు మాకు చాలామంతయొక్క లిగినది. పిర సద్భావముతోనే యీ సూచనను చేయిస్తున్న వారు కాంగ్రెసు మహాసభవారి భావమును సరిగా గ్రహింపజాలకపోయి నందులకు మేము మిగుల చింతిలుచున్నాము. ఎన్నుకొనబడిన కాంగ్రెసువారుచేయును కాంగ్రెసు మహాసభవారి ఉద్దేశపును తెలపజేయజేసి నిలచిరి. అట్టిచో నామహాజాతీయసభలను వారి నెన్నుకొనిన వోటరులపట్లను ఎన్నుకొనబడిన కాంగ్రెసు వారికి గల దౌర్భాగ్యముగూడ యీ సూచనను చేసినవారుగ్రహింప గలిగియుండలేదు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు గల అధికారము కాంగ్రెసువారిచే లభించినది. కాంగ్రెసు విధానమున నూర్పులకుగ వలసిన అవసరమే నిజముగా నేర్పడినచో దానిని గౌరవతీతలో మహాసభలో కాంగ్రెసువారే చేయవలెనని యిచ్చుట చెన్ను పురిగి కాంగ్రెసువారుకాని వారెవరీ గొప్పప్రముఖులైనను చేయవలెనని గారు. పరిస్థితులను మనము మరికొంత పరీక్షింప వలెను.

ఈ ఎన్నికల భావమును నిష్పక్షియముగా గమనింపగల వారికందరికిని విజయలకు కాంగ్రెసువారి కర్తవ్యమును నిర్ణయించుటలో కష్టమేమియును కలుగదు. ఎన్నికల ఫలితమును గూర్చి భిన్నపక్షములవారు తమతమ దృక్పథము లనుకూలముగా వ్యాఖ్యానము చేసియున్నారు.

“ఇది కాంగ్రెసుకు విజయముకాదు గాని వర్త ద్వేషము నకుమాత్రము పరాజయమగును” అని మదరాసు మేయలు వ్రాసినది “ఈ ఎన్నికలను జప్తి సుపక్షమువారే ప్రజల ఆదరమున కధికముగా ప్రాప్తయ్యున్నారని తేలిన”దని అద్భుతవాద కల్పనా ప్రాధేమతో జప్తి సుపక్షిక వ్రాసినది.

నిష్పక్షియముగాను సకియన దృక్పథసారముతోను యీ ఫలితములను గమనించిన పౌరులందరును సరియైన యభిప్రాయమునే కలిగియుండుట నిశ్చయము. మొత్తముమీద చూచినచో దేశీయులందరును కాంగ్రెసునందే అధిమానమును ప్రకటించి రని స్పష్టముగా తెలియగలదు. దేశీయ నాయకులు ప్రజాప్రతినిధులుగా భారతశాసనసభలో భారతీయుల కోరికలను దొరతనమువారికి తెలుపగా వారు వానిని నిరాకరించినందున చాల నెలల క్రితమే కాంగ్రెసు సభ్యులు భారతశాసనసభను వదలి పోవుట తలపించినది. ప్రజల కోరికల నీతిగా దొరతనము వారు ఆలక్ష్యముగా త్యజించినందులకు దేశీయులు సరియైన ప్రత్యుత్తరము నీయగలరను నమృతము నాకు కలదు. వారు బలవంతముగా నా దేశము నొసంగిమరల కాంగ్రెసువారిచే చాల హెచ్చుమంది గూడ శాసనసభలకు ఎన్నుకొందురు. దైవమును గ్రహించినచో దేశీయుల ఆజ్ఞలను అమలు జరుపుటకు వారి ఆశయములను కొనసాగించుటకును గూడ మాకు వారధికార మియ్యగలరు” అని భారతశాసనసభ భవనమును ఎవరివచ్చుదానాడు కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షమువారి నాయకుడగు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు రాసభలోనే నుడివియున్నారు. దేశము-ముఖ్యముగా చెన్ను పురము-ఆరీతిగానే శ్లాగునియమున నాజ్ఞ నిపుడొసంగినది. భవభాగోహము జరిగినది. ప్రజాభిప్రాయమును అలక్ష్యముగ చూచి తిరస్కరించునట్టి నిరంకుశోద్యోగులకది యొక చరించునదిగాదు. ఇట్టి సిద్ధిలో యీవిషయములను గ్రహింపజాలని వారు లేక గ్రహింప నొల్లనివారు మనలో నెవరైననున్నారో? ఉండవలెనా? ఏపక్షమునకు చేరియున్నను సరే ప్రజాభిప్రాయానిధుల ము ని చెప్పుకొను వారందరికిని కర్తవ్యము స్పష్టముగ నేయున్నది.

ద్వంద్వ పరిపాలన మున్నంతకాలము మంత్రిపదవులు పూజితవృత్తిన కొరగావు. కావున వారెంతమాత్రమును పదవుల నడేక్షించగూడదు. కావున వారు ప్రజలతో నేకీభవించి వారి కష్టసుఖములను తలనుచేసుకొనవలెను. భారతదేశమున ప్రధాన ప్రజాప్రతినిధి సభయను కాంగ్రెసు మహాసభయందు చేరి ఆసభవారి ఆజ్ఞలను బహులు కావలెను. వారిటుల చేయ నొల్లనిచో కాంగ్రెసు సభ్యు లట్టివారితో చేరుట కేమియు నవకాశములేదు. దేశముయొక్క ఆధికభాగమును లెక్కచేయక బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ ప్రమాసనమును ప్రదర్శించుట కంగీ

కరించువారి యిష్టానుసారము కాంగ్రెసువారు నడువజాలరు. ఇపుడున్న ప్రభుత్వవిధానము సంవిధానమునుబట్టియును యదార్థముగనుగూడ కేవలము నిరంకుశప్రభుత్వ మనుట కెట్టి సంతయమునులేదు. అట్టిచో దేశీయులలో కొందరి ప్రహసనమును ప్రదర్శించుట కంగీకరించినచో నిరంకుశప్రభుత్వమునకు ఆనందాతిశయము కలిగినను మారినను చాల సదుపాయముమాత్రము రూఢిగా కలుగును. ఇదివరకు మంత్రిలుగానుండిన వారందరును అనుభవమునుబట్టి యీ ద్వంద్వపరిపాలనమును పూర్తిగా నిరసిం చియ్యెయున్నారు గదా. అట్టిదానిని నిపుడు మరల నంగీకరించుటకు దానియందుకలిగిన మార్పెట్టిదో? వెనుకటికంటె నిపుడు మరింత అధమ సిః తి కూడ కలిగినది. నిరంకుశోద్యోగుల లక్షై సంపూర్ణ విశ్వాసము గల భారతీయులకైనను మానసికమును కలిగింపదగిననూచన యొకటియైన దొరతనములను గోచరముకా లేదు. సరిగదా, నిరంకుశోద్యోగులపును క్రొత్తగాచేసిన నిబంధనలవలన నా భావ మెటులనున్నదియును మరింతస్పష్టముగా తెలియుచున్నది. మంత్రిపదవులను స్వీకరింపగూడదని సమగ్రజాతీయ విజ్ఞానముకల ననే నిర్ణయింపబడినది. దానిని మార్పునెడలగూడ నా భారము ను జాతీయసంస్థచే భరింపవలెనని యిరెరులెవరు నందులకు సాహసించగూడదు. పదవులను స్వీకరింపగూడదని మహాసభవారు నిర్ణయించుటయే అనుచితమని రాజనీతిజ్ఞు లెనకైన తలచుచున్నచో వారు కాంగ్రెసులోచేరి ప్రత్యేక పరిస్థితులనుబట్టి చెన్ను పురియందుమాత్రముగాని లేక దేశమునందంతటను గాని ఉద్యోగములను స్వీకరింపవలసిన అవసరమిచ్చును కలిగినదని మహాసభవారికి నచ్చజెప్పి వారి ఆమోదమును బడయదగునే గాని విడివిడిగా కాంగ్రెసు సభ్యులను తిరగదీయు నుద్దేశముతో నక్రరీతిని విమర్శింపగూడదు. స్వతంత్రపక్షమువారుగూడ అతి తీవ్రముగా ప్రతిఘటించియున్నను కాంగ్రెసువారి తత్వధిక ప్రయత్నముతో సమహర్షుకొనగలిగిన సంఖ్యాధిక్యతను స్వలాభము కొరకపుడు స్వలైతంత్రపక్షమువారు రుద్రయోగించుకొన ప్రయత్నించినచో కాంగ్రెసువారు సమృద్ధిచెదరని వారానించుట ఎటులైనను కలుసాహసమే యగును.

ఏ గవర్నరు కైన ప్రజాభిప్రాయమునం దణుమాత్రమైన గౌరవముండిన యెడలను సమంజసములను రాజ్యాంగ సాంప్రదాయము లాదరణీయములేయైన యెడలను, మానవల పత్రము ఇక్షాప్తుమెంటు ఆఫ్ ఇక్షాప్తుక్ల స్సు కేవలము చిత్తు కాగితముకా కుండినయెడలను, వర్త ద్వేషమును మహాద్రోహసిద్ధాంతమునుబహిరంగముగ నైనను రహస్యముగ నైనను ఆదరించునట్టి యేపక్షమున కైన మంత్రిత్వ మొనంగుటకు ఏ గవర్నరునుగూడ సాహసించజాలడు. అట్టిచో గోషెను ప్రభువుగా రసలేఅటులచేయజాలరు. ఈ ప్రభువుగారు తమఅభిప్రాయములను స్పష్టకరింపవలసియుండక వోయినను జప్తి సుపక్షమువారి విధానమునందుగల అసర్థముల నన్నిటినిబాగుగా గ్రహించియే యున్నారు. ధైర్యముతో తన అసమృద్ధిని గూడ ప్రకటించియే యున్నారు. కావున జప్తి సుపక్షము వారిలో పునీతులైనటుల కనబడువారినినైతము మంత్రిలుగా నియమింపగూడదు. కాంగ్రెసువారు మంత్రిపదవుల నంగీకరింప వలెలేదుగాన నిక స్వతంత్రులనే కొరవలసియుండును. స్వతంత్రపక్షమునందలి రాజనీతిజ్ఞులు నవతాన సంపన్నులగుచున్నారగానవాదగూడ నీ యాకర్షణకు లొంగరాదనియు మంత్రిపదవులను తిరస్కరించుటయే కర్తవ్యమనియు మేమునూచించుచున్నాము. అటుల వారు తిరస్కరింపక నిరంకుశోద్యోగుల యచ్చకములకును స్వపక్షమువారి వాదప్రాధేమమును లొంగిపోయి మంత్రిత్వమును స్వీకరించునెడల కాంగ్రెసువారి కర్తవ్యము తెల్లమయ్యెయున్నది. గవర్నరు ప్రజలవిశ్వాసమును గోల్పోయిన పక్షమువారికే మరల మంత్రిత్వములనిచ్చునా? లేక అన్నిపక్షమువారిలోను కొందరిని ఏరి వారి కాపదవులనిచ్చునాయని కాంగ్రెసువారు నిరీక్షించుటగూడ అవసరమేయగును. వారికర్తవ్యము విస్పష్టమగుచునేయున్నది. ఎన్నికల ప్రకటనమునందలి వివరింపబడియేయున్నది. కిరకిరలాడెడు ద్వంద్వపరిపాలన యంత్రపుచక్రములు సరిగా దొరలుటకు సాధనమును బంజికంచెన (లూ బ్రికెంటు)గా నుండుటకు కాంగ్రెసువారు శాసనసభలకు జేల్లేలేదు. ప్రజలహక్కులను కాపాడుటకే వారు వెల్లెయున్నారు. వారు జంతుకొనుటలేని స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించుటయే కర్తవ్యము. కాంగ్రెసుకును దేశీయులకునుమాత్రమే వారు విధేయతను చూపవలెను. కాని మరెవరికిని చూపబలిలేదు. దేశీయుల లాభమున కనుగుణ్యముగా వారు తమవిధానము నేర్పరుచుకొనవలెను గాని యిరెరపక్షములవారి సదుపాయములనుబట్టి


పీరికాపురము విద్యాపీఠము

గోదావరీ మండలము సంస్కృతాంధ్ర భాషాకవులకు బండ్లెరులకు నతి ప్రాచీనకాలమునుండియుఁ బ్రసిద్ధినిందియు న్నది. రాజనరేంద్రాది ప్రభువులు నన్నయభట్టాది మహాకవులకు బోషించిరి. ఆంధ్ర మహాభారత మీమండలముననే ప్రారంభింపఁబడినది. శ్రీ నాథమహాకవి యొక్క భీమఖండ, కాశీఖండాది యుద్ధగ్రంథము లీమండలముననే రచింపబడినవి. మహామృదీయుల కాలమునగూడ “పెద్దాపుర” సంస్థానమువారు కవి, పండిత పోషకులై వినుతింగనిరి. సామిసాధుని సాహిత్యకల్పద్రుమము” నారాయణ పండితుని “విధిదత్తము” ఘనేంద్రుని “స్మృతిరత్న మహాదధి” మొదలగు శాస్త్రగ్రంథములును, ఏనుగువారి యాంధ్రగ్రంథములు, నాసంస్థానమునే వెలసినవి. పీరికాపుర సంస్థానమునఁ బూర్వము కూచిమంచి తిమ్మకవి, జగ్గకవి సోదరులు, ఎక్కులక “వీరభద్రకవి” మొదలగు కవి ప్రకాండులేగాక, “విన్నన్న చెప్పినది వేదము” అనుప్రసిద్ధినింది, “పాండవీకము, అశ్వమేధము” నను మహాయాగముల టుగూడ నపినాను “క్రమణికల” జేసిన యింద్రగంటి విశ్వపతి శాస్త్రగారును, వేదాంగమున వినుతిగన్న బులుకు పాపయ్య శాస్త్రగారు మొదలగువారు, పీరికాపుర సంస్థానమున వెలసినవారేను.

నేటి పాశ్చాత్య విద్యామహిమచే బూర్వపు విద్యులడు గంటుచున్నను, పీరికాపురమునమాత్ర మవియే సత్వరాభివృద్ధిగ నున్నవనియు ననేకవిషయము విజృంభించుచున్నవనియు సంతసింపవలసియున్నది. నేడీ పట్టణమున “దెందులూరి నరసింహశాస్త్రీగారు, శ్రీ పాద లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రీగారు, వేదుల సూర్యనారాయణ శాస్త్రీగారు, రంగాచార్యులుగారు, అద్వైత, తర్క, వ్యాకరణ, విశిష్టాద్వైత, శాస్త్రములను శిష్యబృందమునకు బోధముల జెప్పుచున్నారు. పెండ్యాల మహాదేవ పాకయాజిగారు వేదముల జెప్పుచున్నారు. ఒకవైపు సూర్యారాయ నిఘంటువు వ్రాయబడుచున్నది. మఱియొకవైపున శ్రీ పాను గంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారు “వేక్కియరు” మహాకవివలె రీతి తెలుగు నాటకముల బూర్తిచేయ సంకల్పించిరి కూచి నరసింహంపంతులుగారు, నవీన విద్యావిధానమున కుపయోగపడు భూగోళాదికమును వ్రాయుచున్నారు. ఇంకొక ప్రక్క పెండ్యాల సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రీగారు “వైద్యా పండితుని మహాభారత విమర్శనము” వంటి భారత విమర్శనమును వ్రాయుచున్నారు. మఱియొక చోటున (నేడు పనిచేయుకుండినను) కేంద్ర గ్రంథాలయమున్నది. విశేషజనాకర్షకమై “విద్యానంద, సూర్యారాయ” పుస్తకాగారమున్నది. మరియొకచోటున “నడలి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రీగారు” రుద్రయాగాదికముల బ్రోత్సహించుచున్నారు. అమలాపురము సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రీగారు కావ్యపాఠముల జెప్పుచున్నారు. శ్రీమహారాజావారున దశోపనిషత్తులకు నద్వైత విశిష్టాద్వైత భాష్యములను స్వయముగ చదువుచువిని నేకు సంస్కృత నాటకముల జదువ నుద్యమించిరి. హైస్కూలు జిల్లాకలల బ్రసిద్ధింగనియే యున్నది పంచమ విద్యాభివృద్ధిగా నేర్పరచిన బోర్డింగు వెలమ విద్యార్థుల కేర్పరచిన బోర్డింగు జాతీయ విద్యాభివృద్ధి కుపకరించుచున్నది. మొదలగు విషయములంగనినయెడల “పీరికాపురము విద్యాపీఠము” అనుసంగతి నిశ్చయమగుచున్నది.

(ఒక విలేఖరి)

ఏర్పరుచుకొనగూడదు. “నిరంకుశోద్యోగులు తమఅధికారిమును బలపరుచుకొనుటకుగా నుపపాదించు చట్టములనున్నిటిని తిరస్కరించుటయును జాతీయజీవిత మారోగ్యకరముగ నభివృద్ధినిందించుటకును ఆర్థిక వ్యవసాయక పరిక్రామిక వాణిజ్యములను పెంపొందించుటకును సాధకములగు తీర్మానములను చట్టములను ప్రతిపాదించుటయును దేశాభివృద్ధికి సాధనములగు కార్యములనున్నిటిని చేయుటయును శాసనసభలకు ఎన్నుకొనబడిన కాంగ్రెసువారి ముఖ్యకర్తవ్యమైయున్నది.” అని ఎన్నికల ప్రకటనమునందు స్పష్టముగ తెలుపబడియేయున్నది. కాన ఆరీతిగా బలాధిక్యముతో గూడిన రహస్యమును కాంగ్రెసువారు శాసనసభలలో వినియోగింపవలెను. శాసనసభలు దేశాభ్యుదయమునకు ప్రతిహతులుగానుండు వర్గముల కన్నిటికిని కాంగ్రెసుపక్షము సింహస్వస్థముగా ప్రబల ప్రతిఘటన మొనరించుచుండవలెను. దేశాభ్యుదయమునకు ప్రతిహతులుగానుండ వర్గములకు ప్రాతిహత్యమును బహిరంగముగా వెల్లడించినను లేక మాయపేరులుపెట్టుకొని మోసగింప జూచిననుగూడ కాంగ్రెసుపక్షమువారి కిదియే కర్తవ్యము.” అని హిందూ పత్రిక నిన్న 17 వ తేదీని ప్రధానవ్యాసమును ప్రకటించెను



Kesari's Lothra
A BOON TO WOMEN
Cures All Diseases & Disorders peculiar to THE FAIR SEX.
ASK YOUR CHEMIST OR
KESARI KUTEERAM. EGMORE. MADRAS.

కేసరి - లోధ్ర

గర్భాశయరోగ నివారిణి

స్త్రీలపాలిటికిది 'వరప్రసాద' మనిన్ని, 'కల్పవృక్షమ'నిన్ని, 'కామధేనువ'నిన్ని, కొంగు బంగారమనిన్ని, రత్నఖచిత యాభరణమనిన్ని, సర్వాభీష్టప్రదాయిని యనిన్ని వాడిన వారు పలువిధములుగ స్తోత్రము చేయుచున్నారు.

ఈ ఔషధరాజము హిందూదేశపు నవ ఓషధులలో తయారుచేయబడినది. దీని స్వరూపము, రుచి, జాంబేలేనైన బోలియుండును.

ఇది ఋతుశూల, ఋతుస్రావదోషము, ఋతుస్రావము మొదలగునవియు, ఋతుస్రావము వివిధరంగాలుగ ప్రసించుట, ప్రసవరోగము, అస్తిస్రావము, సోమరోగము, నూరికావారము, పంతానహీనత, నూరికగడ్డ, మూర్ఛ, పికాచబాధ, మొదలగు ఈ గర్భాశయరోగములను కుదుర్చుటయేగాక రక్తప్రసవ, అజీర్తి, మలబద్ధకము, నవమునొప్పి, కాళ్ళచేతులు మంట, ఉబ్బసము, మొదలగు వ్యాధులనుగూడ నమృతముగ కుదుర్చుచున్నది.

ఇది అన్ని మందులపావులలో దొరకును. పెద్దబుడ్డి రు 3-0-0 చిన్నబుడ్డి రు 1-10-0 కేసరి కుటీరం,

ఆయుర్వేద ఔషధశాల, ఎగ్మోర్, మద్రాసున
తెలిపాం: "కేసరి" మద్రాసు.
తెలిపాం: 8485. 166

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులైనరకులు (19-11-26)

ఇరుపపిగజముల "పిన్" ధరలు

కాకికాముల్లులు—22 X 22 మంగిపూర్లు (బి) రు 9-6-0

కాకికాముల్లులు — 22 X 22 నేర రుములు (బి) రు 8-7. పరాపరికము రు 7-6.

తెలుపుముల్లు— 1708 రు 13-2-0; గ్లాస్ 9000 రు 12-10 ఎల్. ఎల్. 78 రు 8-10; ఇ. సి. 78 రు 9-0-0 888 రు 13-4; 8978 రు 8-0-0 1702 రు 10-14-0 2908 రు 7-12. ఆర్ 78 రు 8-2-0. Z. Z. 78 రు 8-2-0. Z. 78 రు 10-12.

చూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాకట్టుకు)—టాక్రి—రు 5-4-0 చలవి రు 6-8-0; పచ్చరంగు రు 8-12-0; పడవరు 8-2-0; కాశి రు 8-4-0 సవరను రు 7-8-0

40 నెంబరు జపాను (పడిపానులకట్టు)—నక్షత్రము రు 10-8-0.

60 నెంబరు సీమ (5 పాకట్టుకు) అడకతెర 16-10-0 నమలి రు 16-0; గడ్డిబండి రు 8-15-0 ఎద్దుగడియారము రు 8-10-0; నేలకాడు రు 8-10-0

60 నెంబరు జపాను (పడిపానులకట్టుకు)—ధూగోళము—నీలచేప రు 17-1-0.

రోహములు

ఇనుము:—తెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒక బారవకు ధర రు 29-0, రు 82.

ఇత్తడిరేకు:—జర్మను (డిబ్బిమాన్) రు 241. రాగిరేకు రు 257;

టిక్రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేసరికటికి 9" రు 19-0,

కలాయిపెంకు రేకు :— 24" కేజీ 6" 7" రు 17-8-0 8" 9" 10" రు 18-0-0.

సిమెంట్ పీపాకు నల:—

వార్షికపుమార్కు—రు 18-12, నెమలిరు 12-8-0, "జింక్" చక్కెర (రెడి) రు 88-12-0

వాయిదాధరలు డిసెంబరు రు 88-14-0 జనవరి రు 84-0-0. వేరుసెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు.— "పిపిక్" రు 51, 52.

పాదాపాను రు

వేరుసెనగనూనె

"గానుగ" రు 110. "క్రెస్" రు 104

ఆముదము

(గ్రామధర) రు 92-0-0

పదునుచేసినతోలు రతి 1 టిక్

	మొదలు	వరకు
బొట్టోలు (8 1/2 మొదలు 9 వరకు)	రు 0 18 9	రు 0 14 3
" (7 1/2, 8)	రు 0 14 9	రు 0 15 9
" (తేలిక)	రు 1 1 6	రు 1 2 6
" రెండుకూరు (8 1/2 మొదలు 9 1/2)	రు 0 18 8	రు 0 14 3
" " (తేలికైనవరకు)	రు 1 1 9	రు 1 2 9
" (విజయనగరం 7 1/2 8)	రు 0 14 0	రు 0 14 6
" (పిలారు 7, 7 1/2)	రు 0 15 0	రు 0 15 9
గేదతోలు	రు 0 10 0	రు 0 10 8
గేదూడతోలు	రు 1 0 6	రు 1 1 9
అవుదూడతోలు	రు 1 12 0	రు 1 14 0
మేకతోలు	రు 2 4 0	రు 2 10 0
గాత్తుతోలు	రు 2 6 0	రు 8 2 0

పదునుచేయని పచ్చితోలు

రెండుకూరు మేకతోలు	100-కి	రు 165 0 0	రు 185 0 0
రెజవాడ మేకతోలు	"	రు 160 0 0	రు 170 8 0
రెండుకూరుగాత్తుతోలు	"	రు 160 0 0	రు 170 0 0
రెజవాడగాత్తుతోలు	"	రు 180 0 0	రు 180 0 0
అవారమువట్టు బాదవ 1-కి	"	రు 26 0 0	రు 38 0 0
కొప్పంతట్టు	"	రు 20 0 0	రు 28 0 0
కొప్పంతోలు	"	రు 80 0 0	రు 45 0 0

ఏల

అది జబకుసుమ తైలముగానుండవలెను

వెంట్రుకల కుదుళ్లను బలపరుచుటకును; వెంట్రుకలు పెరుగుటకు తోడ్పడుటకును, వాటిని అందముగాను, నలుపుగాను, కాంతిగాను చేయుటకును బట్ట తలరానీయక ఆటంకపరచుటకును; చుండును పారదోలుటకును, మితిమీరి పనిచేయుటవలన గలుగు తలనొప్పి, విసుగుదల, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట, నిద్రలేమి మొదలగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును,

2646

జ బ కు సు మ

యందు ఆసిడ్ చేరుటలేదని సుమారు 50 సం॥రములనుండి రూపించబడినది. 2643

C. K. Sen & Co. Ltd.,
29, Kolutola, Calcutta.

జ బ కు సు మ
చిన్న బుడ్డి

రూ 1-0-0

పెద్ద బుడ్డి

రూ 3-4-0



వెంట్రుకలను

బాగుగా పోషించుటకును, అందముగా నుంచుటకును

ఓరియంటల్ టానిక్కును

విడువక వాడవలెను.

అది బట్టతలను పోగొట్టి, వెంట్రుకల కుదుళ్లకుమంచి బలమిచ్చును. వెంట్రుకలు పెరుగుటకు తోడ్పడును. వెంట్రుకలను గడ్డమును మృదువుగాను, అందముగా నుంచును.

ప్రతి చోటను విక్రయమునకు దొరుకును.

Also By Messrs. B. K. PAUL & Co., M. R. PAUL & Co., 1 & 3, Bonfield's Lane, Calcut
KEMP & Co., Bombay, DEY BROS, 32, Mongu Street, Rangoon.

బంగారు వెండి వగైరా ఏలం నోటీసు

తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానములలో 1926-వ సం॥ ఆగస్టునెల మొదలు 1926-వ సం॥ అక్టోబరునెలవరకు బ్రహ్మాత్మవము సహా వచ్చిన బంగారు వగైరా వస్తువులు యీదిగువ కనుకరచిన వాటిని 1926-వ సం॥ నవంబరునెల 22-వ తేది సోమవారం వగలు 12 ఘంటలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానా వద్ద ఆదినమున్ను తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు క్రొత్తదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలం వేయబడును. యేలములో సవాలు చేయకొరువారు దేవస్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా 100-0-0 రూపాయలు ధరావత్తుకట్టి యేలంలో సవాలు చేయవలసివది.

యేలములో సవాలు ఖాయపరచబడిన విషయమును గురించి శ్రీ విచారణకర్తలువారి మంజూరు వుత్తరువు సాదరైన తేది లాగాయతు 30 దినములలోపల సవాలు మొత్తమును చెల్లించి లాట్లను పుచ్చుకోవలయును. అట్లు వాయిదా లోపల తీసుకొననియెడల వాయిదా మీరిన తేది లగాయతు 30 దినములవరకు స॥ లాట్లను, అమా నత్తులో వుంచడ మగును. అట్టి రోజులకు దినం 1-కి లాటు 1-కి రూ 2 యలు రెండురూపాయలు జరీమాన చెల్లించి లాట్లు పుచ్చుకోవలయును. అందుకు తప్పినయెడల స॥ లాట్లను మరు యేలం వేయించి అందుచే దేవస్థానమునకు కలిగే నష్ట మును క్రమక్రమం ఆనల్ సవాలుదారు వద్ద నుంచి వసూలుచేయబడును.

- | | |
|------------------------------------|------------|
| (1) బంగారు ధహా 1-కి 80 తులములవరకున | తు 2091 |
| (2) బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రకములు | 8 |
| (3) వెండి ధహాకు 1000 తులములవరకున | 11485 |
| (4) వెండి నాణ్యములు లాటుగా రకములు | 2 |
| (5) హాతీరూపాయలు | రూ 18744 |
| (6) తేగడరూపాయలు ధహాకు 100 వరకున | రూ 8894 |
| (7) తేగడరూపాయలు వకలాటుగా | రూ 501 |
| (8) తాంబ్రము వకలాటుగా | శేర్ల 1583 |
| (9) రాగివగైరా పాత్రలు వకలాటుగా | శేర్ల 521 |

తిరుపతి ప్రయాగ దాన్జీ
16-11-26 విచారణకర్తలువారు.

శ్రీ కష్టావతార తత్వము

ఇది పురాణరాము అన్నింటికంటే మహాభారతి వారివం శ్రీమలసుండు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా ముద్రాకై తిని వదిలినామము ప్రాయశఃపాపము. సంతోషములు తొలగిన నట్లు శాస్త్రీయసహజములు ప్రాయశఃపాపము. ప్రాత్రయ అక్షే ముద్రంపబడును. 800 పుటలకు చక్కవగావండి, ఇక్కని టైండుచేయించి 800 కి క్తూరి 1-8-0 లకు చందాదారు లకు వీసిగా బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు బాషకు లుగా ప్రకటించబడుదురు. 1, 2, 3 సంపుటములు సిద్ధముగా నున్నవి. 2208

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,

అంగప్రధానపండితులు, మునిసిపల్ హైస్కూలు కడప.

అద్భుత జ్యోతిషము 2598

ధర్మన్యాయబుధు ప్రశ్నలను పంపినయెడల సరియైన భిష్యునివారు ప్రానియంపబడును. ఆయాధాన 1 మొదలు 5 ప్రశ్నలవరకు చార్జీ రు 1-1-0 ప్రతిప్రశ్నకును చార్జీ రు 0-4-0. ఉత్తరమువ్రాయుకాలకు గుర్తింపవలెను.

హనుమత్కవచము. రూ. 2-0-0. వికరములకు

మానేబరు: "బాలజ్యోతిషాలయము" వెంగళట్టు,

చోళంగిపురంపేట్టు, ఉత్తరకర్ణాటక జిల్లా.

శ్రీ అవధానిశిరోమణి కాశీ కృష్ణాచార్యులవారి రాక

4 రోజులలో 6 సభలు

డి.రేగింపు టుత్తవము

రూ 116 లు సన్మానము

శ్రీ జగత్ప్రసిద్ధ విద్వాంసులు, కవిపుంగవులు, సంగీత సాహిత్య పరిజ్ఞానాంకురులు, విశిష్టకాగ్రగణ్యులు, ఆమెయ మేధానిధులు నగు శ్రీ అవధానిశిరోమణి కాశీ కృష్ణాచార్యులవారు మాయావ్యవహార మాపాకశాలకు విచ్చేసి మాపాకశాలపక్షమునను మాపురమున గల సంస్కృతకళాశాల, ప్రొగ్రెసివ్ యూనియన్, మధ్యవిలాసపథ, ట్రేయినింగుస్కూలు మొదలగు ప్రధానసంస్థల యాదరణక్రింద వారు ఉపన్యాసముల సత్వియుండిరి. శ్రీవారికి మాపాకశాల వారిచే సభాంతమున ఒకయుదారనిచ్చే ప్రత్యేకింపబడిన రు 116 లు సన్మానము కావంపబడినది.

పురవారమునాడు మాపాకశాలవారిచే శ్రీ ఆచార్యుల వారికి సమన్విత కార్యక్రమము సన్మానపత్రము పంపింపబడి నది.

సన్మాన పత్రము

శ్రీ జగద్విఖ్యాత విద్వాంసులు, కవిపుంగవులు, సంగీత సాహిత్య పరిజ్ఞానాంకురులు, విశిష్టకాగ్రగణ్యులు, ఆమెయ మేధానిధులు నగు

శ్రీ అవధానిశిరోమణి శ్రీ కాశీ కృష్ణా చార్యులవారికి సమర్పించు సన్మానపత్రము.

మహాశిరోమణి! విద్యావ్యవస్థాపన గౌరవించి, శ్రమయనక తమకు విచ్చేసినందుకు తమకు మిక్కిలి కృతజ్ఞతాపూర్వకము సన్మానములు.

జగద్విదితులగు తమకు తగురీతి లొనియాడుటెంతటి వారి కేని దుర్లభము. నిరుపమానము, నిరంకుశమునగు తమ యవధాన ప్రజ్ఞ, ఉభయభాషావ్యవస్థాంతము, సవరసభరితము నగు తమ కవితాసంపద, సర్వతోముఖునగు పాండిత్యము, సాటిలేని జక్ర త్వము, లోకోత్తరప్రతిభ మాపురమునకును చిరకాలవిదితము.

ఇటీవల విశేషించి తామువచ్చుచున్న నాలుకసంభాషణలు ఒకత్రాత్ర సారస్వతయుగమును, ప్రారంభింపజేసిన వను మాట సర్వజనీనము. తుష్కించి, నశించుచున్న, నాహితీలకు తమ రచనలు వసంతకామనమును ప్రసాదించుచున్నవి. విమ ర్యముల పండితులు పలువురు తమకు నూత్న సారస్వతయుగ మునకు గురువులని వేదోక్త వర్ణించుచుండు కడుంగుడు స్వభావోక్తి.

ఆంధ్రదేశమున మాతృభాషాధర్మణా దీక్షితులగు తమకు తమ చేయూతనోపకారేని చేశియుంటికి మిక్కిలి ఎగమచున్నా ము. తమ బాలబోధిణులు మాతృభాషా పండితులు గీర్వాణ భాషా బీజములను దేశమంతట పడజల్లివది. తమ బాలబోధిణులు వలదనువారికిగూడ సంస్కృతమును మితిలేని రుచి గల్పించునంత రమణీయములగుట యఉభయసద్ధము.

ఈకాలమున బాలికామణులకు స్త్రీలకు పరసాహాయ్య ములేకనే సంస్కృతము నేర్చుట యందు తమ గ్రంథములు వర ప్రసాదములని చెప్పకతప్పదు.

తమవంటి లోకోత్తర ప్రజ్ఞానిధులు ప్రసంగమాత్ర విర చిత నూతన శాస్త్రప్రస్థానము ఆభివృద్ధి ఖండిన భాద్యకారేత్యాదిన విరుదాంతములు నూతన సారస్వతయుగాచార్యులను నగు తమ వలన భాషకు జడగవలసిన మహోపకారము ఇవ మిథముని నిర్వ చింప మేమెలివారము?

తమ రొక్కమాటు భాషాప్రకృతిస్థితియు భాషాస్థితియు గమనించి యుచితిమును అవసరమును నగు మహోపకృతిని భా షాదోషములకు సుల్ప దీప్తిదర్శనమును దీర్ఘకాలారోగ్యసంపదను తమకు ప్రసాదించు గాతీయని శీఘ్రమి మిక్కిలి ప్రార్థించుచు న్నారము.

పాతశాలవ్యవస్థాపకులు

శ్రీ కస్తూరిదేవి జాతీయపాఠశాలపాఠశాల

నెల్లూరు, 12-11-1926.

* * *

అంతరము శ్రీ ఆచార్యులవారు ప్రాచీన విద్యాపద్ధతిని గూర్చి వ్యవధురము బాసపోరకము, హాస్యరసపూరితము నగు మాహోపన్యాసమును గావించి మిక్కిలియును వచ్చిన సభ్యుల నందఱును విస్మయపఱచిరి. ఆనాడు శ్రీ ఆచార్యులవారి దర్శనాభిలాషను విద్యార్థులు, విద్వాంసులు, పురస్రమఃఖులు, చాల

మంది దయచేసి, సభనంతయు, నిజముగ మహావిద్యస్థుల నొనర్చిరి. ఆచార్యులవారు విద్యాపద్ధతిని వర్ణించుచు ప్రాచీన పద్ధతి యందు గల ప్రాశస్త్యము, సాత్వికవృత్తి, నిరాడంబర జీవన ము, శ్రకృతి సామరస్యము, కువశిష్యముగ నుదాహరణ పూర్వ కముగ నిరూపించి జాతీయవిద్య యనబడు దానియందు ప్రకృ తము గల కొన్ని యసందర్భ విషయముల బేర్కొని వాటినివా రణోపాయములను విచారించి తన పరిహారమును కనుగొనుట యెంత యావశ్యకమో నెలవిచ్చిరి.

మరునాడు సంస్కృతి పాఠశాల వారి యాదరణక్రింద మూలపేటలోని కళాశాల ఆవరణయందు "సంస్కృతిభాషావ శ్యకత"ను గూర్చి యత్యద్భుతమును ఉపన్యాసము సల్పిరి. సం స్కృతిభాషావశ్యకతను బోధించుచు సంస్కృతము ఒకప్పుడైన దేశభాషగా నుండి తీరివలయు నను వాదము నుపపాదించిరి. మహాభాష్యము నుండియు, మహాభారత గ్రంథము నుండియు, నిరుక్తము, నుండియు, బ్రాహ్మణములనుండియు, ఈవాదమును ధృవపఱుప్రమాణము లను కొల్లలుగ ప్రదర్శించిరి. మహాభారతమునుండి ఒకప్పుడు దేవభాష, వ్యావహారిక భాషగా నుండెననుటకు, దేవికానది య యొకపదముండెననియును తల్లిరవాసులే దేవులనబడిననియు, తాదృశులభాషయే దేవిభాషయనియు యీయదియే దేవభాష ప్రచారము దుండియుండుటకు ప్రబలదృష్టాంతమనియు, వర్ణిం చిరి. ఒక్కభాష వాడుకలో నుండెనని ఋజువుచేయుటకు ఆ భాషానామము గల దేశమును ఉండినగాని ఆభాష వాడుకలో నుండినట్లు నమ్మకేక్యముకాదనెడి పక్షమునకు శ్రీ ఆచార్యులవారు దేవదేశమునది యుండినట్లు గ్రంథసిద్ధములయొ, ఆవట దేవిభాషవివహారములోను నట్లు వర్ణింపబడి యుండుటయు, మఱింత ప్రబలమున నిదిర్శనమనియు సిద్ధాంతమొనర్చిరి. మఱియు, ఒకేపదమునకు ఒకకాలముందు భిన్న దేశముల భిన్నార్థము లుండి యుండినట్లు మహాభాష్యమునుండియు "శవతిర్లతకర్మ" "ఉత్త రేషు" అనెడు బహుదృష్టాంతములను గమనించిన సంస్కృతము ఒకప్పుడైనను దేశభాషగా నుండియుండలే ననువాదము సిద్ధాంత కల్పమేయని శ్రీ ఆచార్యులవారు ధృవపఱచిరి.

మనము దేశ్యపదములని యాంధ్రమున నుపయోగించు "వేలాడుచున్నాడు" "నెల్లరున్నాడు" మొదలగు అనేక పద ములు సంస్కృతమునుండి యెట్లు వచ్చినదియు ప్రదర్శించిరి. "గుండ్రాయి" "తిరగతి" "గడమంచి" మొదలగు పదములు, ఆ పదములకు గల తదితర భాషా సంబంధములు బహువిచిత్రముగా వర్ణించిరి

పిమ్మట సంస్కృతిభాషా స్థితినిగూర్చి, సంస్కృతిభాషా దిమునకు కాళిదాసాదులలోడ గంభీరమయినా? యనుభాష మతో శ్రీ ఆచార్యులవారు రచించిన యత్యద్భుత స్తోకములు పక్షుల నెరుపుల పాలించెను. సభ్యులలో నొకరు సంస్కృ తభాష దినమునకు కొంపాలడవా? యనినాడు స్తోకమును చ దుగ పిమ్మట సభ్యులలో ప్రముఖు లొకగు లేను. మూరై విడిచి నెట్లుబడియేయున్నది. అని జవాబు నొసరియుండిరి. పిమ్మట పాతశాలవారి వందనములతో నాసభ ముగిసెను.

ఆదివారమునాడు ఉదయము ఘూరు 7 1/2 గంటలకు నెల్లూరు మధ్య విలాసపథవారు శ్రీ ఆచార్యులవారికి సన్మాన పత్రమును సంస్కృతముతోను తెలుగుపద్యములతోను సమర్పిం చిరి. శ్రీ ఆచార్యులగారు పత్రమునకు జవాబు నొసగుచు బహు భక్తిరసపూరితము, సీతిబోధకము నగు మహాస్వాసము నొసగి సభ్యుల నానంద జరపఁగు నొనర్చిరి. ఉపన్యాసానంతరము శ్రీ ఆచార్యులవారు బహు సమీపమున రాజబీధుల మంగళవాద్యములతో నూరేగింపబడిరి. సాయం కాలము దోనుహోలునందు శ్రీ మధ్వవిలాసపథవారు శ్రీ ఆచార్యులవారికి ఒకబంగారు సంపుటమును ఒక తులసిస్తోమతో సహా "పత్రం, పుష్పం, ఫలం, తోయం" అనునట్లు బహుభక్తితో సమర్పించిరి.

ఆనాటి సాయంకాలము శ్రీ ఆచార్యులవారు ప్రొగ్రె సివ్ యూనియన్ వారి యావ్యవహార దోనుహోలున "కవిత్వము ప్రకృతి" యను విషయములగూర్చి గంటలసేపు అత్యద్భుత ఉపన్యాసమును గావించిరి. శ్రీ ఆచార్యులవారు సమయము నకే వచ్చునను వారు రాకపూర్వమే హాయి, రంగస్థలము, పరి వరదేశములను క్రిక్కిరించియుండెను. కవిత్వతత్వమును, కళాతత్వమును నిర్వచించి కళకును విద్యకునుగల భేదమును, కళ విద్యయొన్నటికిని కాదేదను యంతయును ఎంత విద్వాంసుడేని తనజీవిత కళనకర్తకు కళయందుగాని విద్యయందుగాని ప్రవ శింపబాలడనియు ప్రసేపించినను కృతార్థుడుకాబాలడని నిరూపిం చిరి. ఈవాదమునకు తార్కాణముగా పూర్వకవుల చరిత్రలందు ప్రధానాంశములను పడలాల్పమును ధృవని ప్రసారమును అ లంకారమును భాషమును గూర్చిన యంతయులను వర్ణించుచు సంగీతమునకు సాహిత్యమునకు గల భేదమును నిర్వచించిరి. గ్రా న్యాలవిశ్వమునగూర్చి మొదలు గొంగిండుట్టు కనువించినను పి మ్మట సమగ్రముగ తత్వార్థమును పోల్చిచూచుకొనగ గ్రామ్యుక విత్వమును పోల్చి చిరమైనపుడు రసవంతముగూడ నగునో నది

గ్రామముగనే యుండవలెననియు అట్టి పాత్రలేకాని, కాకుండ నివారి నోట గ్రామ్యకవిత వెలువడుట అసహజమనియు నిరాదరణీయమనియు వలసినంతవరకు అన్నిటికి చెడిన వారెల్ల కవులుగా బైబుదేరుట మనకనుభవమున గోచరించుటమాత్రము శోచనీయమనియు వ్యాకరణము కవికి తెలియకుండుట గుణముకాజాల దనియు తెలిసినపిమ్మట నయ్యది యుపకరించినను యుపకరింపకున్నను అది విషయాంతరమనియు నెలవిచ్చినారు. తెలుగునకు గల చిన్నవ్యాకరణ దీపమును గ్రామ్యవారులే చల్లార్చుకొనుట మనము అంధంతమగును వరించుటయనియు కవితకు యెవరెన్ని చెప్పినను భావము ప్రధానమనువాదమే వారిసిద్ధాంతమనియు భావమునకు ఆవరకముగనుండు సుకుమారభావమున వస్త్రమును సడలించి భాషా వస్త్రావహారమును సల్పజనదనియు వస్తునకు దుగ్ధమునుండి భావము వెన్నుపూసవలె బయలుదేరవలయుననియు నెన్నలేని యంత్రపుపాలు భాషాయోమకు అనుపాదేయమనియు నిరూపించుచు సంస్కృతముతోపులచేత పూర్వము రచియింపబడిన కురంగీకరించకాది శ్లోకరత్నములను సంగ్రహితులగు కొన్ని పద్యములను సభ్యులకోరికపై తామచ్చుట నవధానములందు చెప్పిన మంచినపదములగు పద్యములనుండి సభ్యుల నానంద నిమగ్నుల నొనర్చిరి. పిమ్మట ఒక గంటన్నరవరకు పద్యులప్రారంభపై ప్రకృతినిగురించి మిక్కిలివభారంజకముగను, సుబోధకముగను, వారొనర్చుప్రకృతిపరిశీలనా పద్ధతిని, వివరముగా శృతపరచిరి. ఉపన్యాసవిషయము “ప్రకృతి” శ్రీ ఆచార్యులవారికి బహుప్రియమగువిషయమగుటచే నాయుపన్యాస ప్రాశస్త్యము వర్ణనాతీతము. అనాటి మధ్యాహ్నము శ్రీ ఆచార్యులవారు సంస్కృతపాఠశాలను మాపాఠశాలను (కస్తూరీదేవి బాలికా పాఠశాలను) అందు పాఠప్రసవనా పద్ధతులను పరికించి తమ యభిప్రాయమును, కర్తవ్యమును, నూత్నముగ ఆయాపాఠశాలాధికారులతో వ్యక్తమొనర్చిరి.

అంతాననే ప్రకృతివికీర్తిలోనున్న యిద్దరు శోగులను, ఒకయోగినిని కూడ చూడవలసి వచ్చుటచే ఒకవిమిషమైన విశ్రాంతిలేకున్నను ఉపన్యాసమును విన్నవారందరూ శ్రీ ఆచార్యులవారి కక్షినిగూర్చి విస్మయపడనివారు లేరు.

మరునాడు సోమవారమున శ్రీ ఆచార్యులవారు వారి ప్రత్యేక దర్శనమును కొరివచ్చిన పెద్దలతో సంభాషణానులతోను, వారొసగు మర్యాదలతోను, కాలము గడపిరి. మధ్యాహ్నము సుమారు ౮ గంటలకు బ్రెయినింగు పాఠశాల వారి యాహ్వానమున నా పాఠశాలలో “విద్యార్థుల విధి”ని గూర్చి క్లిగంటనేపు హితోపదేశపూర్వకము, మిక్కిలి యాకర్షకము, నగు యుపన్యాసము నొసంగిరి. శ్రీపల్లిపాడు యాశ్రమాధికారులగు శ్రీచతుర్వేదుల కృష్ణయ్యగారి యాహ్వానమున సమయము చాలకుండుటచేత అంకగీరింపలేకుండిరి. పిమ్మట కావలినుండి శ్రీ ఆచార్యులవారిని తమ గ్రామమునకు రమ్మని యాహ్వానింప నిద్దరుపెద్దలు వచ్చియుండిరి. కాని వైకారణము చేతనే శ్రీ ఆచార్యులవారు రాజాలమనిరి.

అనాటిసాయంకాలము (సోమవారము) మాపాఠశాల బాలికలతోసహా శ్రీ ఆచార్యులవారి ఫోటోగ్రాఫు యేర్పాటు చేయబడినది. అంతరము శ్రీ ఆచార్యులవారు తిక్కనపు సకభాండగారమును పరిశీలించి తమయభిప్రాయమును తెలిపిరి. ముందునాడు శ్రీ ఆచార్యులవారిని గురించి మా పురవాసులగు కవు లిద్దరు వృథుమధురకైలిలో మిక్కిలి ప్రశస్తయలగు పద్యముల రచించి చదివిరి. సోమవారము సాయంత్రము ౫ గంటలమొదలు ఘమారు 9 గంటలవఱకు శ్రీ ఆచార్యులవారు మహోపన్యాసమును భక్తినిగూర్చి యునర్చిరి. ఇట్టి యుపన్యాసము అశ్రుతపూర్వము. అంతేనేపును భక్తి తాండవ మాడెననుట శ్రోతలకెల్లరిక సప్తము. ఆంధ్రమున నిట్టి నిరాఘాటమగు వక్రత్వము, వశ్యవాక్యము, సమయస్ఫూర్తి, నిరుపమానమగు వాక్యవాహము, భావసంపద కలుగుట చూచుటకు అదియే ప్రథమావకాశమని యచ్చెరువందనివారు లేరు. సమయము యంత జరిగినదని యెవరికిని శ్రీ ఆచార్యులవారు చెప్పయండినప్పడుతప్ప, గోచరింపనేలేదు. వచ్చినవారందరూ ప్రాయశః విద్వాంసులు, విమర్శకులు, ప్రముఖులుగాని సామాన్యజనము కనుపింపలేదు. తుదవఱకు ఒక్కరైన వైవాక కదలింట్లు కనుపింపలేదు. శ్రీ ఆచార్యులవారు యుపన్యసించుచుండ వాక్యవాహముపై పడి ప్రవహించు గంగా ప్రవాహమువలె సభపై ప్రసరించి దకు లేమవఱకు మూర్ఛాప్రాయమగు ఒకస్థితియందు సభ్యుల నందఱును పడద్రోసెను. ఉపన్యాసమున్న నదియే యుపన్యాసము, కవియన్న నాకడేకవియని శ్రీ ఆచార్యులవారు సభనుండి బయటికి వచ్చువఱకు వారికి సాగిలబడి మొక్కు శతస్పర్ధలను చూచుట తన్మహావత్సరంజకము. శ్రీ ఆచార్యులవారు నాడొసగిన యుపన్యాసమును గూర్చి వివరముల వ్రాయ ప్రయత్నించుట పిచ్చిపని. మనస్సు పరాధీనమై యుండిన స్థితిలో నిట్టి మహోపన్యాసమును సాక్షాదరముగ వర్ణింప యత్నించుట

అవివేకమని ఒక్కమాటతో నానాటి యుపన్యాసము, జన్మావధియు, నెవ్వరును మఱువ నసంభవమనియు శ్రీ ఆచార్యులవారి ప్రజ్ఞ యానాడు యమానుషముగా కనుపించెననియు, మాత్రము విన్నవించుచున్నాము. ఉపన్యాసానంతరము శ్రీ ఆచార్యులవారు పూర్వోపన్యాస విషయముల సింహాలోకన మొనర్చి కస్తూరీదేవి పాఠశాలను, సంస్కృత పాఠశాలను గూర్చి కొన్ని తమ యభిప్రాయములను నూచించి మధ్యవిలాససభ నాయకపాత్రధారియగు నెల్లూరు నాగరాజారావుగారి నాట్యకళా ప్రాశస్త్యమును, అంజనేయ నాటకముగారి హనుమంతుని పాత్ర యందు గల భక్తి ప్రదర్శన ప్రాశస్త్యమును గూర్చియు, కొన్ని యభిప్రాయముల నిచ్చుచు వారిని క్లాఫించియుండిరి. తిక్కన లైబ్రరీవారి పరిశ్రమను గూర్చియు, మిక్కిలి సంతసించిరి. బాలికలకు విద్య నేర్పుటయందు గల సులభమార్గమును ప్రదర్శింప నప్పటికప్పుడు చిన్ని బాలికలను నలుగురను వేదికపైకి పిలిచి వారి చే ఆ ప్కడు తాము చెప్పి ఒక జయదేవ అష్టపదని పాడించి తమ యతిసూక్ష్మమగు బోధనాకళల మును బాలికలకు సహజముగ నుండెడు గ్రహణశక్తిని ప్రదర్శించిరి. పిమ్మట శ్రీ ఆచార్యులవారిపై అపభ్రంశవాసులగు నొక బాలకవిగారు పద్యముల చదివిరి. పిమ్మట మాచే పాఠశాలపక్షమున జగన్మతులగు శ్రీ ఆచార్యులవారికి చంద్రున కొక్క నూలుపొగనువల్ల రు 116లు (నూటపదహార్లు) సన్మానము గావింపబడెను. వైపేర్కొన్న సంస్థలవారందరూ శ్రీ ఆచార్యులవారికి కృతజ్ఞతాపదనముల నాచరింప మంగళవాచనముతో నాటిసభ దిగ్విజయముగ జరిగెను.

శ్రీ ఆచార్యులవారు శ్రీ రంగనాయకస్వామివారి ధర్మాధికారులలో నొకరి యాహ్వానమున నేటి యుత్సవమున ప్రథమసన్మానమును స్వీకరింప నంగీకరించియున్నారు. స్వామి దర్శనానంతరము గుంటూరుపురమునకు రాత్రి విచ్చేయుదురు.

పొణకా కనకమ్మ

వ్యవస్థాపకురాలు.

చెన్నపురి పందెములు

గిండ్రి

మొదటి ఎక్స్ట్రా మీటింగు

మొదటిదినము, బుధవారము

8-12-1926

ప్రథమ పందెము

మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు



విజయం కావలెను 2081

కలనోప్పి, యిక్కపుయంబా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట పంటినోప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక తుణుములో పోగొట్టుట భ్యాతిలేదని “జామా తైలమునకు” సమముగు మందు వేరేది యు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు
యింగ్లీషుమందులు పలనరకులు సల్పారిక్,
నైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారస్థులు,
నెం. 63 నైసపునాయునివీధి, మదరాసు

“మొదటి పందెము”

ఆది, సభాపర్వములు 3236

వెల 0—12—0 మాత్రమే.

పుస్తకముల కేటలాగు పుచ్చితము

సుజనరంజనీముద్రాశాల

కాకినాడ

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ నవంబరు 19-వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 66 8 0 మొదలు 84 0 0 వరకు

దియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలితి ,, 4 48 గలవి రు 12 8 0 18 0 0

నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14 0 0 16 0 0

డిల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0

రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 9 10 0 10 0 0

శువ్వలు ,, ,, 22 0 0 25 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 208 ,, 15 0 0 16 8 0

శనగలు ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0

శనలు ,, డిటా ,, 18 8 0 14 0 0

మినుములు ,, డిటా ,, 16 8 0 18 0 0

ఉలవలు ,, ర 195 ,, 9 0 0 9 12 0

3. నూనెవస్తువులు.

శువ్వలనూనె బా 1-కి ,, 158 0 0 156 0 0

నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0

కొండాపురంమేరుశనగవ్యబా1కి ,, 48 0 0 50 0 0

ఇతరప్రదేశము ,, ,, 46 0 0 48 0 0

మేరుశనగనూనెగామగ బా1-కి రు 110మొకగామనె 105 0 0

అముదము బా 1-కి ,, 91 0 0 92 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి ,, 72 0 0 78 0 0

కురకపసుపు ,, ,, 25 0 0 28 0 0

విరవకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి 187 0 0 151 0 0

గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి రు 40,45

కాళనాస్తిపాయకట్టు ,, ,, 50,55

డెల్లుము బా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0

చింతపండు బా 1-కి ,, 81 8 0 68 0 0

5. ఇనుము.

కట్టారకం బా 1-కి ,, 88 0 0 84 0 0

చదరం ,, 81 0 0 83 0 0

రఘండు ,, 81 0 0 40 0 0

6. నూలు.

పుల్లూరు యేనుగ నెం 20 నెట్టె 1-కి ,, 5 0 0

మూలేయేనుగ నెం 20 ,, 6 9 0

నెం 20 బెన్ని సింహం యాటి ,, 8 15 0

నెం 24 ,, లాక్ ,, 6 6 0

నెం 60 ,, కారం ,, 9 6 0

నెం 80 జమ్మరు ,, 7 8 0

నెం 40 ,, ,, 9 14 0

నెం 44 ,, ,, 5 1 0

నెం 14 1/2 పాండిచేరి ,, 6 8 0

నెం 12 1/2 న్యూకాటక్ ,, 6 0 0

నెం 14 1/2 ,, న్యూకాటక్ ,, 6 0 0

నెం 10 1/2 శోమలూరు ,, 6 0 0

నెం 2 1/2 ,, ,, 5 2 0

నెం 14 1/2 ,, ,, 5 2 0

నెం 12 1/2 మూలే ,, 5 4 0

నెం 1 1/2 ,, ,, 5 0 0

7. దూది.

శోండానెట్టు బారవ 1-కి రు 800 0 0

కల్నాడు దూది ,, ,, 145 0 0

8. లోహములు.

నెండి 100 కుంటుకు ,, 60 0 0 61 0 0

జంగారము, కులము 1-కి ,, 21 4 0 21 8 0

వవరము1-కి ,, 13 9 8

ఇత్తడి బా 1-కి ,, 242 0 0 250 0 0

కాగి డిటా ,, 257 0 0 258 0 0

అమృతాంజనము

వక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0 ప్రతియింట నుండవగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక 249, ప్రేరి రోడ్, ఫోర్టు - బొంబాయి.

వనాషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

జాబితా యొక్క 85000 సంస్కృత శబ్దములకు తెలుగు భాషలలో అర్థము తెల్పబడినది. ఇందు 9-4-0 లు
"ప్రసక్తి" ఇందు వనాషధి శబ్దములు కుడిచేతి కిందమున యేర్పడినవి. అయితే దీనిని విధానములు వ్రాసినవి.
అం 1 కి రు. 500 కి మించినది భాషానిధిగా వ్రాసినది. ఇందు 2-0-0
364 తేదీ పోదరులు. రాయవరము. గోదావరి.



ఎంతవీచిత్రము! పోస్తునిద్య. ఎంతతృప్తికరము!!

అమృత విద్యాలయమువారు, ఉర్దూ (తుర్కీ) హిందీ, సంస్కృతము, ఇంగ్లీషు, పంచాంగగణితము, జ్యోతిషము, షాస్త్రవ్యాసరా (ఉత్తరపత్త్యుత్తరములు) నేర్పించుచున్నారు. ఈ పాఠ్య విధానముచే మనకు నూతన జీవితమునుండియే చదువనవచ్చును. మన సంకల్పముల నన్నిటిని వారు తీర్చుచున్నారు. వారమునకు ఒక పాఠము 6 నెలలలో మంచిజ్ఞానము సంపాదించగలము. వేరే గ్రంథములను కొనసాగరములేదు. అన్నియు వారే బోధింతురు. వారి పాఠ్యపుస్తకము వారే భరింతురు. ప్రతి భాషకు నెల రు. 2 రు. అచ్చుతవిద్యాలయము, బ్రాంచి, 3932 వెంకటాచలం. వధిరతాలూకా, యస్. జి. యస్. రైల్వే.

వెట్రి డేవిస్ వెయిన్ కిల్లర్

ఈ దివ్యవృక్షమును లోనికి పుచ్చుకొనిన జలుబు, దగ్గు, తలనొప్పి, కఫము, అజీర్ణము, నెత్తురు బంక కడుపునొండు మంట మొదలగునవి గుణముగను.



తిమరు వాయువు, అకస్మాత్తుగా గలగు నొప్పులు, కీళ్లనొప్పులు మొదలగునవి. ఈ ఔషధము చేపైన మర్దన చేసిన మాయముగను. పూర్తి వివరములకు ప్రతి బుడ్డి

పైన చుట్టిన కాగితమును చూడుడు. ఒకబుడ్డి ధర 1-0-0 జాస్తిగా తెప్పించేవార్లు నేరుగా మాకు వ్రాసికోవలయును. సోల్ యేజెంట్స్:- పురుషోత్తమదాసు హార్ది యన్ మందుల వ్యాపారములు, 2098 111, నైనియప్పవాయక వీధి, పార్కురౌటు, మద్రాసు.



Powell's Extract of Golden

(3421) పవలుగారి అమోఘమైన గెనో నేగరోగమునకు అద్భుతమైన గుణమిచ్చును.

ఆంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది. సెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్ర పిండములయొక్క వాపు, శుక్ల నష్టము, బలహీనము, వీపులోనొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:- 6 మోతాదుల గెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే స్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గున దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్ష్ణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర ర్పు. 1-4-0
దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర ర్పు. 1-8-0
మా దివ్యౌషధములను సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము లన్నిటిలోను దొరకును.
మా చిత్రవిచిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.
ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,
Manufacturing Chemists,
Lamington Road, BOMBAY



హిందూ ఇన్స్ యురేన్ మాత్రము

30 మాత్రము 0-10-0 (పది అణాలు)
సలహా బధము! (హిందూ ఇన్స్ యురేన్ మాత్రము) నుండి మన శరీరములో ఉన్న అధికమైన కలిగిడి పైతృకాకల కీమతల దివ్యౌషధము. అజీర్ణము, అధుచి, అవులింతిలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, పరాంతముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పూర్వములు, పిక్కల పుట్టు, అనులు మొదలగువానియందు గలగడి నొప్పులను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమును దెచ్చును. ఈ మాత్రము మేహవారకొప్పులను పెంట్ సే మాన్యును. ఇందు ఆనేక ఔషధములు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంస క్రియ యని చెప్పుచున్నాము. ఒక్కసారి వాడిచూచిన విజము తెలియగలదు.
వినియోగము:- (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
హిందూ ఇన్స్ యురేన్ మాత్రము, ఎలక్ట్రు, కృష్ణా
హిందూ ఇన్స్ యురేన్ మాత్రము (18-10-26)

బొంబాయి జీవభిమాకం పెని లిమిటెడ్; స్థాపితము 1908.
అన్నివిధములైనటువంటి జీవభిమాకాలనీలను ఇచ్చు మొదటితరగతి ఇండియన్ కంపెనీ.

ప్రత్యేక లక్షణములు 3194
(1) తక్కువ ధర (2) ఎక్కువ లాభ (3) అహోమేటిక్ శాక్ ఫర్ ఫీనిల్, (4) భారత మైన తులు, (5) చమురు విద్యుత్తాపకము, (6) తనదని నిరూపించిన తక్షణమే సామ్యము చేర్చించెదము.
వివరముకు నీవిగువారికి వ్రాసిన బడయగలరు.
K. PADMANABHAPAL, B. A.,
Secretary Madras Branch
st Box No. 337 Mount Road Madras.

